

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Τίτλος πτυχιακής

**ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΕ ΑΠΟΥΣΙΑ
ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΤΕΙ
ΚΡΗΤΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΡΟΒΙΘΗΣ ΜΙΧΑΗΛ, Επίκουρος καθηγητής τμήματος Νοσηλευτικής

ΦΟΙΤΗΤΕΣ: Κλάδος Νικόλαος, Κωσταντίνου Άντρια

Ηράκλειο 2019

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σε παγκόσμιο επίπεδο, η απουσία των φοιτητών θεωρείται η περίοδος όπου οι φοιτητές δεν παρακολουθούν τα θεωρητικά και πρακτικά τους μαθήματα. Αυτή είναι μια σοβαρή ανησυχία για τους διδάσκοντες σε ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης.

Ο σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η διερεύνηση και καταγραφή των παραγόντων που επηρεάζουν την παρουσία/απουσία των φοιτητών της Νοσηλευτικής ΤΕΙ, από τα θεωρητικά μαθήματα του τμήματος και η διερεύνηση πιθανόν συσχετίσεων με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων στη μελέτη.

Το είδος μελέτης που θα εφαρμοστεί στην παρούσα πτυχιακή εργασία, είναι η περιγραφική, συγχρονική μελέτη (cross sectional) με μερικές συσχετίσεις. Το δείγμα περιλαμβάνει φοιτητές νοσηλευτικής, και από τα τέσσερα έτη σπουδών, που έχουν εγγραφεί στο ΤΕΙ Κρήτης στο τμήμα Νοσηλευτικής. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν με τη χρήση ενός ανώνυμου ερωτηματολογίου αυτό αναφοράς. Για την ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα SPSS.

Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι οι φοιτητές νοσηλευτικής απουσιάζουν από την τάξη λόγω της απόστασης της διαμονής τους από το τμήμα (15,1%, n = 14). Όσον αφορά τους παράγοντες που σχετίζονται με το Πανεπιστήμιο, οι περισσότεροι φοιτητές ανέφεραν ότι το τμήμα νοσηλευτικής ήταν η πρώτη τους επιλογή (53,8%, n = 50).

Επιπρόσθετα, τα αποτελέσματα αποκάλυψαν ότι οι φοιτητές είναι αρκετά ευχαριστημένοι με το ωράριο των μαθημάτων (54,8%, n = 51). Ωστόσο, η πλειοψηφία των φοιτητών (74,2%, n=69) πιστεύει ότι κάποια από τα μαθήματα του τμήματος δεν είναι αρκετά ενδιαφέροντα.

Συμπερασματικά, τα ευρήματα της παρούσας έρευνας ως επί το πλείστο είναι σε συμφωνία με τα ευρήματα άλλων ερευνών και αναφέρονται συστάσεις για την νοσηλευτική εκπαίδευση, πρακτική και μελλοντική έρευνα.

Λέξεις-κλειδιά: Απουσία, φοιτητής νοσηλευτικής, πανεπιστήμιο

ABSTRACT

At a global level, the absence of students is considered the period in which students do not attend their theoretical and practical lessons. This is a serious concern for teachers in higher education institutions.

The purpose of this thesis is to investigate and record the factors that influence the presence/absence of the students of nursing, from the theoretical courses of the department and the investigation of possible correlations with the demographic characteristics of the participants in the study.

The type of study which will applied to this thesis is the descriptive, cross-sectional study with some correlations. The sample included nursing students, enrolled in the TEI of Crete in the Department of Nursing. The data was collected using a questionnaire. The SPSS program was used to analyse the data.

The results of the study showed that nursing students are absent from the classroom due to the distance of their stay from the department (15.1%, n = 14). As far as the factors related to the University are concerned, most students reported that the nursing department was their first choice (53.8%, n = 50). In addition, the results revealed that students are quite happy with the course schedule (54.8%, n = 51). However, the majority of students (74.2%, n = 69) believe that some of the courses in the department are indifferent and that may lead to absence.

In conclusion, the findings of the present investigation are most consistent with the findings of other studys and recommendations for nursing education, practice and future research are mentioned.

Keywords: absenteesim, nursing student, university

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στο νοσηλευτικό επάγγελμα, η φοίτηση των σπουδαστών είναι υποχρεωτική, καθώς αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εκπαίδευσής τους. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους, οι φοιτητές παρακολουθούν μαθήματα με θεωρητικό υπόβαθρο και τοποθετούνται σε διαφορετικές κλινικές δομές ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσής τους, για να αποκτήσουν κλινικών δεξιοτήτων, προκειμένου να υπάρξει σύνδεση της επιστημονικής γνώσης και της κλινικής άσκησης. Προκειμένου να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της νοσηλευτικής εκπαίδευσης, αναμένεται να παρακολουθήσουν ένα προκαθορισμένο ποσοστό ωρών τόσο της θεωρίας όσο και της κλινικής εκμάθησης που ορίζεται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και σύμφωνα με το πλαίσιο που ορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η απουσία των φοιτητών θεωρείται ως μια περίοδος κατά την οποία οι φοιτητές δεν παρακολουθούν μαθήματα και αυτό αποτελεί σοβαρή ανησυχία για τους διδάσκοντες σε ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης (Lipscomb & Snelling, 2010). Μια ερευνητική εργασία που διεξήχθη από τους Timmins και Kaliszer το 2002, με σκοπό την διερεύνηση των απόψεων που έχουν οι εκπαιδευτικοί της νοσηλευτικής επιστήμης όσο αφορά την απουσία των φοιτητών στην Ιρλανδία επιβεβαίωσε ότι μία από τις ανησυχίες που εξέφρασαν οι εκπαιδευτικοί φοιτητών νοσηλευτικής είναι το υψηλό ποσοστό απουσιών από τους φοιτητές. Η μελέτη διεξήχθη με ένα δείγμα 99 διδασκόντων από τους 403 εγγεγραμμένους εκπαιδευτικούς της Ιρλανδίας. Η συλλογή δεδομένων περιελάμβανε ένα ερωτηματολόγιο 46 στοιχείων, όπου τα πρώτα 27 σημεία αφορούσαν την συμμετοχή των φοιτητών στις διαλέξεις και τα υπόλοιπα 19 αφορούσαν την συμμετοχή στην κλινική εκπαίδευση. Μέσα από το ερωτηματολόγιο, διαφάνηκε ότι οι εκπαιδευτικοί επισημαίνουν ότι η απουσία από το πρόγραμμα σπουδών είναι ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζουν συχνά αλλά διαφωνούν με τα ακραία μέτρα διαχείρισης των απουσιών όπως η τηλεφωνική επικοινωνία με τους φοιτητές ή η αναφορά των απουσιών στην Νοσηλευτική Διοίκηση. Μια κριτική βιβλιογραφική ανασκόπηση που πραγματοποιήθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο διερεύνησε την απουσία των φοιτητών και διαπίστωσε ότι οι περισσότεροι από τους φοιτητές απουσίαζαν οικειοθελώς και το περισσότερο από το 50% των απουσιών ήταν τις Δευτέρες και τις Παρασκευές. Διαπιστώθηκε επίσης ότι η μη εξουσιοδοτημένη απουσία των φοιτητών από την εκπαίδευση τους πλήττει πολλές πανεπιστημιακές κοινότητες και περιστασιακά η απουσία των φοιτητών γίνεται

αντικείμενο συζητητής από τους παρευρισκόμενους φοιτητές. (Lipscomb & Snelling, 2010). Αυτά τα ευρήματα δείχνουν ότι η απουσία των φοιτητών από τα θεωρητικά μαθήματα θεωρείται ως ένα ανεπίλυτο πρόβλημα (Hughes, 2005).

Η μελέτη που διεξήχθη από τους Shahzada και συνεργάτες το 2011, σε μια επαρχία του Πακιστάν, διερεύνησε τις διάφορες αιτίες απουσίας των φοιτητών. Ο πληθυσμός της μελέτης ήταν ένα δείγμα ευκολίας 100 φοιτητών που συχνά απουσίαζαν από τις διαλέξεις. Όπως καταδεικνύεται από τα αποτελέσματα της μελέτης, οι κυριότερες αιτίες απουσίας των φοιτητών είναι η συμμετοχή τους σε οικογενειακές δραστηριότητες αλλά και η εξετάσεις. Η μελέτη επιβεβαιώνει επίσης το γεγονός ότι η απουσία των φοιτητών είναι ένα σημαντικό και συνεχές πρόβλημα στα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Η απουσία των φοιτητών στα ιδρύματα εκπαίδευσης αποτελεί επίσης σοβαρό πρόβλημα παγκοσμίως (Fayombo et al., 2012).

Σύμφωνα με την βιβλιογραφία, η παρουσία του φοιτητή στα μαθήματα σχετίζεται θετικά με την καλύτερη απόδοση του (Kassarnig, Bjerre-Nielsen & Mones, 2017; Shahzada et al., 2011). Σε έρευνα των Kassarnig και συνεργατών του που διεξήχθη στην Δανία το 2017, συμπεριλήφθησαν 1000 προπτυχιακοί φοιτητές με απώτερο σκοπό την αξιολόγηση της χρησιμότητας νέων προτύπων παρακολούθησης των απουσιών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης, συμπεραίνεται ότι η απόδοση είναι ισχυρά συσχετισμένη με την παρουσία του φοιτητή, με τον ενεργό του ρόλο κατά τη διδασκαλία. (Kassarnig, Bjerre-Nielsen, & Mones, 2017). Για τους λόγους αυτούς, που αναφέρθηκαν παραπάνω επιλέχθηκε το συγκεκριμένο θέμα για ερευνητική διερεύνηση στα πλαίσια της εκπόνησης της πτυχιακής μας εργασίας.

Ο σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η διερεύνηση και καταγραφή των παραγόντων που επηρεάζουν την παρουσία/απουσία των φοιτητών της Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, από τα θεωρητικά μαθήματα του τμήματος και η διερεύνηση πιθανόν συσχετίσεων με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων στη μελέτη.

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

«Η τάση για την απουσία των φοιτητών από τις πανεπιστημιακές τους υποχρεώσεις, όπως για παράδειγμα από την παρακολούθηση των θεωρητικών τους μαθημάτων αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο» (Gul, Khan & Alam, 2016)

Ως απουσία ορίζεται η συνήθεια μη παρακολούθησης μαθημάτων χωρίς να δίνονται επαρκείς λογικές εξηγήσεις για αυτήν. Η απουσία από τα μαθήματα έχει βρεθεί και από διεθνείς μελέτες να είναι ένας από τους παράγοντες που σχετίζεται με μειωμένο κίνητρο για μάθηση.

Σε μια έρευνα των Doyle, O'Brien & Timmins (2008), με σκοπό την αξιολόγηση της παρακολούθησης προπτυχιακών φοιτητών μέσω διαδικτυακών προγραμμάτων, αναφέρεται ότι παρότι υπάρχουν πολλοί ορισμοί για την λέξη «απουσία», δεν έχει υπάρξει στην παγκόσμια βιβλιογραφία συγκεκριμένος ορισμός για την απουσία των φοιτητών νοσηλευτικής σε προπτυχιακό επίπεδο. Συγκεκριμένα, οι Doyle, O'Brien & Timmins (2008), αναφέρουν πως υπάρχουν διαφορετικές κατηγορίες απουσίας. Η προγραμματισμένη ή απρογραμματίστη απουσία, η βραχυπρόθεσμη (≤ 3 μέρες) ή μακροπρόθεσμη (≥ 4 μέρες) απουσία και η πιστοποιημένη ή μη πιστοποιημένη απουσία. Η έρευνα αυτή ορίζει την απουσία ως την βραχυπρόθεσμη απομάκρυνση από τα μαθήματα. (Doyle, O'Brien, & Timmins, 2008).

Οι παράγοντες που οδηγούν στην απουσία των φοιτητών από τα μαθήματα τους έχουν αποτελέσει πεδίο έρευνας σε αρκετές σχετικές μελέτες. Σε έρευνα που διενεργήθηκε στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στο ΤΕΙ Αθήνας, η επαγγελματική ενασχόληση αποτελεί τον κυριότερο παράγοντα μη παρακολούθησης των μαθημάτων από τους φοιτητές του τμήματος. Σε ποσοστό 58% το ωράριο εργασίας τους συνέπιπτε με το θεωρητικό μάθημα στο οποίο απουσίαζαν (34%). Άλλοι λόγοι απουσίας που αναφέρθηκαν από τους μη εργαζόμενους φοιτητές από τα θεωρητικά μαθήματα του τμήματος, ήταν η μη μεταδοτικότητα του διδάσκοντα (21%) και το ότι δεν ήταν προσιτός. (Καλογιάννη, Στεργιάννης, & Ίντας, 2012).

Στη μελέτη των Timmins και ο Kaliszer (2002), αναφέρεται ότι δεν υπάρχουν πολλές βιβλιογραφικές αναφορές για τους λόγους απουσίας των φοιτητών νοσηλευτικής από τα μαθήματα τους. Η Timmins και ο Kaliszer (2002), στην ίδια έρευνα αναφέρουν πως: «Υπάρχουν ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με τη φύση ή την πραγματική έκταση της απουσίας στους φοιτητές νοσηλευτές στην Ιρλανδία...», «.. Ένας περιορισμένος

αριθμός μελετών εξέτασε την έκταση απουσίας στους φοιτητές νοσηλευτικής στις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο...» (Timmins & Kaliszer, 2002, σ. 579)

Αντιθέτως, σε μια πιο πρόσφατη ερευνητική μελέτη που διεξήχθη στο Πακιστάν το 2016, καταγράφησαν ως κυριότεροι λόγοι απουσίας των φοιτητών από τις διαλέξεις, η έλλειψη ύπνου, η προβλήματα με τα μέσα μαζικής μεταφοράς και διάφοροι λόγοι υγείας των φοιτητών (Gul, Khan, & Alam, 2016).

Σύμφωνα με την βιβλιογραφία, η παρουσία του φοιτητή στα μαθήματα σχετίζεται θετικά με την καλύτερη απόδοση του. Σε έρευνα των Valentin Kassarnig et al, (2017) που διεξήχθη στην Δανία, οι ερευνητές καταλήγουν στο συμπέρασμα πως η απόδοση σχετίζεται ισχυρά με την παρουσία του φοιτητή και και την ενεργητική του συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία της μάθησης..

Γενικότερα, στη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία, υπάρχει σχετικά μικρός αριθμός ερευνών για τη διερεύνηση των παραγόντων που σχετίζονται με την απουσία των φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τα μαθήματά τους. Ο ορισμός και η μέτρηση της απουσίας γενικότερα έχουν θεωρηθεί δύσκολα ερωτήματα και για αυτό το λόγο πιθανόν οι μελέτες αυτές να είναι λίγες. Για τους λόγους αυτούς, που αναφέρθηκαν παραπάνω επιλέχτηκε το συγκεκριμένο θέμα για την περαιτέρω ερευνητική διερεύνηση στα πλαίσια της εκπόνησης της πτυχιακής μας εργασίας.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Έννοια της Απουσίας

Η απουσία των φοιτητών από τα θεωρητικά μαθήματα είναι ένα σημαντικό πρόβλημα στη διαδικασία απόκτησης γνώσης και δεξιοτήτων στην επίτευξη του προσωπικού και επαγγελματικού τους σκοπού, την απόκτηση δηλαδή του νοσηλευτικού τίτλου αλλά και των προηγμένων νοσηλευτικών πρακτικών. Η μάθηση είναι μια εξέλιξη της απόκτησης νέων ή τροποποίησης των υφιστάμενων συμπεριφορών, γνώσεων και προτύπων (Chisti, 2016).

Ο όρος “απουσία” αναφέρεται στην συστηματική αποφυγή από την εργασία ή την φοίτηση χωρίς δικαιολογημένο λόγο. Η απουσία μπορεί να χαρακτηριστεί ως η μη προσέλευση στην αίθουσα διδασκαλίας ή η μη παρακολούθηση των μαθημάτων. Ως επακόλουθο της απουσίας των φοιτητών από τις διαλέξεις είναι η διατάραξη του γενικού επιτεύγματος της εκπαίδευσης και το μειωμένο επίπεδο κατάρτισης με αποτέλεσμα την μείωση των νεοεισερχόμενων φοιτητών (Balfanz & Byrnes, 2012). Επίσης, τα ποσοστά απουσίας επηρεάζουν το συνολικό επίτευγμα του στόχου, επιβραδύνοντας το ρυθμό διδασκαλίας, το οποίο βλάπτει τις επιδόσεις όλων των φοιτητών (Chisti, 2016).

Σύμφωνα με τον Motsepe (2011) η απουσία ορίζεται ως η καθυστερημένη προέλευση στην αίθουσα διδασκαλίας, η έξοδος από την αίθουσα πριν από τον καθορισμένο χρόνο διδασκαλίας, η ιδιωτική εργασία κατά τη διάρκεια των ωρών διδασκαλίας και οι ανεξήγητες απουσίες χωρίς δικαιολόγηση. Στην παρούσα πτυχιακή εργασία, η απουσία σημαίνει οποιαδήποτε μέρα που δεν έχει φοιτήσει ένας φοιτητής, στο πλαίσιο των θεωρητικών μαθημάτων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι είναι ένα σημαντικό πρόβλημα για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα αφού έχει συνέπειες τόσο στην εκπαίδευση όσο και στα συνολικά ακαδημαϊκά επιτεύγματα λόγω των χαμένων ωρών διδασκαλίας. (Abdelrahman & Abdelkader, 2017).

Ταξινόμηση της Απουσίας

Η απουσία ως ορισμός έχει ταξινομηθεί με διαφορετικό τρόπο από πληθώρα ερευνητών ανάλογα με τη συχνότητα και τη διάρκεια της. Σύμφωνα με τους Weideman et al., (2007) η απουσία των φοιτητών είναι μια χρονική περίοδος όταν οι φοιτητές δεν προσέρχονται για διδασκαλία καθ' όλη τη διάρκεια μιας ημέρας στο εκπαιδευτικό ίδρυμα όπου φοιτούν.

Οι Cook και Ezenne διενέργησαν μία έρευνα το 2010 υποστηρίζοντας ότι η αποδεκτή περίοδος απουσίας των φοιτητών είναι 10% των ημερών διδασκαλίας ενώ περισσότερο από το 10% θεωρείται ως χρόνια απουσία.

Ειδικότερα, η απουσία των φοιτητών σύμφωνα με τον Reid, αναφέρεται σε περιστατικά όπου οι φοιτητές αδυνατούν να παρακολουθήσουν προγραμματισμένες συναντήσεις όπως μαθήματα, διαλέξεις, σεμινάρια, ή εργαστηριακά μαθήματα χωρίς δικαιολογημένη άδεια (Reid, 2005). Ο ορισμός αυτός του Reid δεν βρίσκει σύμφωνους ορισμένους ερευνητές, οι οποίοι θεωρούν ότι δεν περιλαμβάνει βασικές παράμετρους της έννοιας.

Ο Ramodike, το 2008, ταξινόμησε την απουσία με τον ακόλουθο τρόπο: εξουσιοδοτημένη απουσία που αναφέρεται σε συχνή απουσία από την τάξη με βάσιμο λόγο και η μη εξουσιοδοτημένη απουσία, η οποία συνεπάγεται απουσία από την τάξη χωρίς βάσιμο λόγο. Επιπλέον, η μερική απουσία αναφέρεται στην απουσία από ένα μέρος του μαθήματος ή στην παρακολούθηση των μισών διαλέξεων από τις προβλεπόμενες, ενώ πλήρης απουσία ορίζεται ως μια ολόκληρη ημέρα απουσίας από τα θεωρητικά μαθήματα.

Ο Kerr και οι συνεργάτες του (2011), επιπρόσθετα κατέταξαν την απουσία των φοιτητών ως: την απουσία του μαθήματος, που είναι η απουσία από τη συμμετοχή σε ένα μάθημα και την άρνηση για το πανεπιστήμιο, η οποία αναφέρεται στην απουσία που συμβαίνει όταν οι φοιτητές αρνούνται να πάνε στο πανεπιστήμιο. Με βάση την έρευνα αυτή διαφάνηκε ότι η χρόνια απουσία μπορεί να έχει συνέπειες στην περίπτωση παρατεταμένης απουσίας λόγω ασθένειας και όταν οι φοιτητές δεν παρακολουθούν κάποιες από τις ημέρες φοίτησης.

Σύμφωνα με τον Dube και τον Orpinas (2009), η απουσία των φοιτητών μπορεί να χαρακτηριστεί ως απουσία με κίνητρο ή χωρίς κίνητρο. Οι απουσίες από τους φοιτητές χωρίς κίνητρο μπορεί να συμβούν λόγω της αυξημένης αυτονομίας του φοιτητή ενώ η απουσία με κίνητρο εκδηλώνεται μέσω εξωτερικών επιρροών όπως η

ανάθεση δραστηριοτήτων από την οικογένεια κατά τη διάρκεια των ωρών διδασκαλίας. Καταλήγοντας, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η απουσία των φοιτητών μπορεί να προκληθεί ως μηχανισμός αντιμετώπισης για τη μείωση του άγχους θεωρώντας την απουσία μιας ημέρας ως βραχυπρόθεσμη απουσία (Timmins & Kaliszer ,2002; Weideman et al.,2007).

Αίτια της Απουσίας των Φοιτητών

Σύμφωνα με την βιβλιογραφία και τις έως τώρα ερευνητικές μελέτες, η απουσία μπορεί να προκληθεί από διάφορους παράγοντες, ανάλογα με τις συνθήκες στις οποίες βρίσκονται οι φοιτητές. Τα αίτια της απουσίας με βάση την βιβλιογραφία μπορούν να ταξινομηθούν ως εξής:

Παράγοντες με επίκεντρο τον φοιτητή

Οι παράγοντες που εστιάζουν στους φοιτητές ορίζουν τα χαρακτηριστικά των φοιτητών που απουσιάζουν από τα μαθήματα (Cook & Ezenne, 2010). Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία από τις σχετικές έρευνες προκύπτουν μια σωρεία παραγόντων όπως, η έλλειψη προσωπικού ενδιαφέροντος είτε για συγκεκριμένο μάθημα είτε για τη συγκεκριμένη κατεύθυνση σπουδών. Σύμφωνα με τους Wadesango και Machigambi (2011) και Thekedam (2013), διαφάνηκε ότι μια αδιάφορη πορεία διδασκαλίας ή ένα μάθημα από καθηγητή που δεν είναι προσιτός σε εκείνους, μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του ενδιαφέροντος και κατ'έκταση την απουσία από το μάθημα. Ο Ramodike (2008), υποστηρίζοντας τα ερευνητικά αποτελέσματα των Wadesango και του Machigambi (2011), δήλωσε ότι παράγοντες όπως η έλλειψη ενδιαφέροντος για εκπαίδευση οδηγούν σε απουσία των φοιτητών από τις αίθουσες διδασκαλίας.

Επίσης, ο Bati και οι συνεργάτες του πραγματοποίησαν μία επιδημιολογική μελέτη στην Τουρκία το 2013 με συμμετέχοντες 663 φοιτητές ιατρικής, φαρμακολογίας, οδοντιατρικής και νοσηλευτικής με σκοπό τον προσδιορισμό των παραγόντων που επηρεάζουν την παρουσία στα μαθήματα. Προκειμένου να προσεγγιστούν όλοι οι φοιτητές, τόσο αυτοί που παρακολοθούν τακτικά τα θεωρητικά μαθήματα όσο και οι

φοιτητές που απουσιάζουν συχνά οι ερευνητές προώθησαν ένα ερωτηματολόγιο αυτό-αναφοράς όπου δόθηκε στους φοιτητές μετά από μια εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Τα αποτελέσματα της έρευνας αποκάλυψαν ότι όταν οι φοιτητές αντιμετωπίζουν δυσκολίες προσαρμογής στο πανεπιστημιακό περιβάλλον, αυτή συνεπάγεται και απουσία τους από τα μαθήματα. Οι πιο συχνοί παράγοντες που οδηγούν στην απουσία των φοιτητών είναι η αυπνία, τυχόν ασθένεια και οι διαλέξεις σε υπερπλήρεις αίθουσες διδασκαλίας. Αντιθέτως, οι κύριοι λόγοι παρουσίας στις αίθουσες διδασκαλίας αναφέρθηκαν ότι είναι οι πρόθεση των φοιτητών να θέτουν ερωτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο της διδασκαλίας και οι επιπλέον σημειώσεις εν ώρα διδασκαλίας. Δύο επίσης έρευνες σχετικές με τους παράγοντες απουσίας των φοιτητών, υποστηρίζουν τα αποτελέσματα από την έρευνα των Bati και συνεργατών του (2013) και αναφέρουν ότι μια άλλη αιτία της απουσίας των φοιτητών, είναι η έλλειψη διαθέσιμων μέσων μετακίνησης και μεταφοράς των φοιτητών από και προς το πανεπιστήμιο. Επισημαίνουν ωστόσο, το προσωπικό ενδιαφέρον και η μεταφορά των φοιτητών, θα πρέπει να ξεκινούν κυρίως από το σπίτι με τη συμμετοχή των μελών της οικογένειας εάν είναι δυνατόν (Kottasz, 2005; Ramodike, 2008). Ο Kottasz, το 2005, πραγματοποίησε μια έρευνα δύο σταδίων στο Λονδίνο, όπου αρχικά έγινε μία διερευνητική ποιοτική μελέτη και ακολούθως ποσοτική έρευνα. Αρχικά πραγματοποιήθηκαν 12 ημιδομημένες συνεντεύξεις ούτως ώστε να διαπιστωθεί η παρουσία ή απουσία συγκεκριμένων μεταβλητών όπως προσδιορίζονται στην βιβλιογραφία. Έπειτα τα ερωτηματολόγια κατανεμήθηκαν στους 190 φοιτητές εκ των οποίων 155 μπορούσαν να συμπεριληφθούν στην μελέτη. Οι σημαντικότεροι λόγοι απουσίας που σημειώθηκαν ήταν η ασθένεια, τα προβλήματα μεταφοράς από και προς το πανεπιστήμιο αλλά και η ανάγκη για περαιτέρω χρόνο σε εργασίες άλλων θεωρητικών μαθημάτων (Kottasz, 2005).

Ένας άλλος παράγοντας με επίκεντρο τον φοιτητή είναι η μη κατανόηση του μαθήματος και της ύλης. Σύμφωνα με τους Ramodike (2008) και Eastman και συνεργατών του (2007) διαφάνηκε ότι οι αιτίες της απουσίας από τους φοιτητές είναι οι δυσκολίες μάθησης και κατανόησης του διδακτικού περιεχομένου. Οι μαθησιακές δυσκολίες περιγράφονται ως η αδυναμία κατανόησης του θέματος με αποτέλεσμα την απόκτηση λιγότερο από το 50% του τελικού βαθμού (Gump, 2006). Αντιθέτως οι Reimer και Smink, το 2005, αναφέρουν ότι οι μαθησιακές δυσκολίες αφορούν την αδυναμία κατανόησης του μαθήματος και είναι κάποιες φορές απόρροια της απουσίας τους από την τάξη. Όπως διαφαίνεται μέσα από τις έρευνες η απουσία και η

κατανόηση των διδασκόμενων μαθημάτων είναι αλληλένδετες έννοιες που επηρεάζουν η μία έννοια την άλλη είτε αρνητικά είτε θετικά (Reimer & Smink, 2005).

Ένα άλλο αίτιο για απουσία από τη διδασκαλία είναι η έλλειψη χρόνου μελέτης που προκύπτει από τον υπερβολικό χρόνο κοινωνικοποίησης του φοιτητή (Kumar & Rao, 2013). Οι Wadesango και Machigambi (2011) και οι Kumar και Rao (2013) κατέδειξαν ότι οι φοιτητές απουσιάζουν όταν θέλουν να διευθετήσουν διάφορες προσωπικές τους εκκρεμότητες εν ώρα διδασκαλίας ή όταν θέλουν να εργαστούν. Συγκεκριμένα, οι Kumar και Rao, πραγματοποίησαν μια μελέτη το 2013 στην Ινδία με σκοπό την διερεύνηση των παραγόντων που συντελούν στην απουσία των φοιτητών αλλά και τις συνέπειες των κατά συνήθεια απουσιών. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από ερωτηματολόγια αυτό-αναφοράς που δόθηκαν σε 200 φοιτητές σε πανεπιστήμιο της Ινδίας. Ο ερευνητής αναφέρει ότι η απουσία των φοιτητών στην συγκεκριμένη μελέτη είναι ανεξέλεγκτη και αυτό συμβαίνει κυρίως λόγω της έλλειψης ενδιαφέροντος, την απασχόληση του φοιτητή με άλλες εργασίες εκτός πανεπιστημίου. Διαπιστώθηκε επίσης μια αντιστρόφως ανάλογη σχέση μεταξύ της απουσίας των φοιτητών και των επιδόσεων τους.

Σύμφωνα με τους Desalegn και συνεργάτες σε μια έρευνα που διενεργήθηκε το 2014 στην Αιθιοπία, από τους 1366 φοιτητές, 1220 συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο αυτο-αναφοράς. Από τους φοιτητές που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο το 43,7% είχε χάσει τρεις ή και περισσότερες διαλέξεις ενώ το 14,1% απουσίαζε σε περισσότερες από 8 διαλέξεις σε ένα εξάμηνο. Οι κυριότεροι λόγοι απουσίας των φοιτητών από τις διαλέξεις είναι η προετοιμασία για εξέταση άλλου μαθήματος και η έλλειψη ενδιαφέροντος.

Η αδυναμία πνευματικής ικανότητας των φοιτητών και η αδυναμία τους για προσαρμογή στα διδασκόμενα μαθήματα διαφάνηκε επίσης να είναι ένα ακόμη αίτιο για τις απουσίες των φοιτητών. Σύμφωνα με τον Cooperkline (2009), οι φοιτητές με χαμηλότερο IQ απογοητεύονται στο περιβάλλον της τάξης και τελικά απουσιάζουν. Τείνουν να απουσιάζουν από την τάξη επίσης όταν ανακαλύπτουν ότι το πρόγραμμα σπουδών δεν είναι προσαρμοσμένο για να καλύψει τις ακαδημαϊκές τους ανάγκες (Kearney, 2008). Όταν η νοητική ικανότητα ενός σπουδαστή δεν ταιριάζει με το μάθημα που έχει επιλεγεί, οδηγεί σε συχνότερες απουσίες από το μάθημα (Wadesango & Machigambi, 2011). Ο Teasley (2004) δείχνει ότι η χαμηλή επίδοση σε ορισμένα μαθήματα είναι μια σημαντική αιτία της απουσίας των φοιτητών και οι

φοιτητές επιλέγουν να απουσιάζουν από την αίθουσα για να αποφύγουν τις δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίσουν εν ώρα διδασκαλίας (Teasly, 2004). Αυτό ισχύει ιδιαίτερα τις ημέρες στις οποίες γίνεται περίληψη και ανατροφοδότηση της διδαχθείσας ύλης, για να αποφύγουν τη ντροπή που μπορεί να βιώσουν εάν ερωτηθούν από τον διδάσκοντα. (Gupta & Lata, 2014) .

Επίσης, η κακή ακαδημαϊκή επίδοση που μπορεί να προκύψει από σωρεία λόγων, επιφέρει χαμηλή αυτοεκτίμηση, με αποτέλεσμα την απουσία των φοιτητών από την διδασκαλία για την αποφυγή του συναισθήματος αυτού. Οι Patel και συνεργάτες του έκαναν μια εκτεταμένη αναφορά για το κοινωνικό φύλο και ειδικότερα για τις λεσβίες, τους ομοφυλόφιλους και τους αμφισεξουαλικούς φοιτητές που βιώνουν λεκτική παρενόχληση και την αίσθηση ότι δεν είναι κοινωνικά αποδεκτοί. Μέσα από την ερευνητική μελέτη αυτή συμπεραίνεται ότι το αίσθημα αυτό μπορεί να οδηγήσει στην απουσία είτε από συγκεκριμένα μαθήματα είτε από ολόκληρο το εκπαιδευτικό ίδρυμα. (Diaz & Kosciw, 2009). Τέλος, ο Maynard (2010) αναφέρει ότι η έλλειψη αυτό-αποδοχής έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία συνήθειας της σχολικής απουσίας. Οι Fayombo και συνεργάτες του (2012) ανέφεραν ότι οι διδάσκοντες που λαμβάνουν επιπλέον χρόνο εκμεταλλευόμενοι τον ελεύθερο χρόνο των φοιτητών προκαλούν υψηλό ποσοστό απουσιών από τους φοιτητές. Επιπρόσθετα, οι Wadesango και Machigambi (2011) υποστηρίζουν ότι η κακή διαχείριση του χρόνου από τους διδάσκοντες που οδηγεί σε μεγάλες περιόδους διδασκαλίας χωρίς διαλλείματα αυξάνει την απουσία των φοιτητών. Ένα χρόνο αργότερα, το 2012, οι Suhid και συνεργάτες του, πρόσθεσαν στην ήδη υπάρχουσα γνώση μέσω της δικής τους έρευνας αναφέροντας ότι οι επιπλέον τάξεις που διοργανώνονται από τη εκπαιδευτική διοίκηση γίνονται πηγή απουσίας. Τα ευρήματα αυτά συμφωνούν με τα ευρήματα μίας παρόμοιας ερευνητικής μελέτης που διεξήχθη το 2011, όπου οι φοιτητές αναφέρουν ως αρνητικά χαρακτηριστικά για αυτούς και ως λόγους για απουσία από την αίθουσα εν ώρα διδασκαλίας τον ρυθμό διδασκαλίας του καθηγητή, και τον ρυθμό επεξήγησης τυχόν αποριών (Musser,2011).

Σύμφωνα με τον Reid (2005) και Hocking (2008) η απουσία των φοιτητών από τα θεωρητικά μαθήματα μπορεί να προκληθεί και από φόβο. Είτε φόβος για άλλους φοιτητές είτε από φόβο για αντιμετώπιση τυχόν προκλήσεων και δοκιμασιών. Μέσα από δύο ερευνητικές μελέτες που διεξήχθησαν το 2009 και το 2010, τα συμπεράσματα ήταν σύμφωνα ως προς το ότι οι φοιτητές δείχνουν να απουσιάζουν από την αίθουσα εν ώρα διδασκαλίας κυρίως λόγω φόβου από άλλους φοιτητές

(Cooperkline ,2009; Cook & Ezenne, 2010). Περαιτέρω, η Cooperkline (2009) έδειξε ότι η διαταραγμένη συμπεριφορά στην τάξη από ομάδα φοιτητών είναι αίτιο απουσίας κάποιων φοιτητών που πιθανόν να επηρεάζονται όπως επίσης και για αποφυγή οποιασδήποτε σύγκρουσης με τους συμφοιτητές τους. Σε μια ακόμη ερευνητική μελέτη το 2012, συμπεραίνεται ότι οι φοιτητές απουσίαζαν από το πανεπιστήμιο και τα θεωρητικά τους μαθήματα λόγω του φόβου τους, ότι οι άλλοι φοιτητές θα γελάνε όταν δεν θα μπορέσουν να απαντήσουν σε ερώτηση που θα τους τεθεί (Suhid et al., 2012).

Ένα νέος για την κοινωνία μας παράγοντας, που σίγουρα θα χρειαστεί περαιτέρω έρευνα για να διαπιστωθεί αν όντως είναι παράγοντας κινδύνου για την απουσία των φοιτητών από τα θεωρητικά μαθήματα είναι η πεποίθηση ότι δεν απαιτείται πολλή εκπαίδευση για την επιτυχία. Σύμφωνα με τον Bandura (2009), η απουσία των φοιτητών φαίνεται να επηρεάζεται από την πεποίθηση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ εκπαίδευσης και καλύτερων ευκαιριών ζωής. Επιπρόσθετα, ο Hocking (2008) συμερίζεται τις ιδέες απόψεις εξηγώντας ότι οι κοινότητες που πιστεύουν ότι η εκπαίδευση δεν είναι απαραίτητη για την επιτυχία στη ζωή, δημιουργούν το συναίσθημα μεταξύ των φοιτητών ότι μπορούν να είναι ηγέτες χωρίς να εκπαιδεύονται. Επιπλέον, ένας υψηλός βαθμός απουσίας των φοιτητών είναι εμφανής σε φοιτητών των οποίων οι κοινωνίες δεν πιστεύουν στη σπουδαιότητα της παρακολούθησης των μαθημάτων για να είναι επιτυχείς στην εκπαίδευση (Hocking, 2008).

Ακόμη ένα αίτιο που φάνηκε μέσα από βιβλιογραφικές παραπομπές να σχετίζεται με την απουσία των φοιτητών από τα θεωρητικά μαθήματα είναι οι πολιτικές δραστηριότητες των φοιτητών(Schumilian & Coetzee, 2011). Πολλοί φοιτητές απουσιάζουν από την αίθουσα διδασκαλίας λόγω συμμετοχής σε πολιτικά συνέδρια και δραστηριότητες (Kousalya et al., 2006). Οι περισσότεροι από τους φοιτητές υποστηρίζουν ότι οι πολιτικές δραστηριότητες είναι χρήσιμες τόσο για την επίλυση των εκπαιδευτικών προβλημάτων όσο και για την ένταξη τους στην κοινωνία (Longo & Meyer, 2006). Διαφάνηκε επίσης ότι οι φοιτητές που ενδιαφέρονται για την πολιτική, συνήθως έχουν ένα οικογενειακό πολιτικό υπόβαθρο, έτσι παρακινούνται να ακολουθήσουν συγκεκριμένες παρατάξεις (Hillygus, 2005). Παρόλο που οι πολιτικές δραστηριότητες επιτρέπονται και λαμβάνονται ως δημοκρατικό δικαίωμα του κάθε φοιτητή αυτό φάνηκε να συμβάλει στις απουσίες των φοιτητών από τα θεωρητικά τους μαθήματα.

Παράγοντες που σχετίζονται με την οικογένεια

Σύμφωνα με τον Sanchez (2012), οι παράγοντες που σχετίζονται με την οικογένεια αναφέρονται στις συνθήκες που συμβαίνουν στο οικογενειακό περιβάλλον και αφορούν τον φοιτητή. Οι σχετικοί με την οικογένεια παράγοντες, έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην συνεχή παρακολούθηση των θεωρητικών μαθημάτων των φοιτητών.

Η κακή σχέση του φοιτητή με την οικογένεια του, είναι ένα κοινωνικό αίτιο που συμβάλλει στην απουσία των φοιτητών (Rochford et al., 2009). Οι Hammond και συνεργάτες το 2007, μέσα από την μια βιβλιογραφική ανασκόπηση συμπέραναν ότι η οικογενειακή αποδιοργάνωση είναι ένα πιθανό αίτιο για τις απουσίες των φοιτητών και αυτό υποστηρίζεται και από μία ακόμη βιβλιογραφική ανασκόπηση που πραγματοποιήθηκε το 2004 όπου αναφέρεται ότι όταν τα μέλη της οικογένειας δεν είναι υποστηρικτικά ως προς την κατεύθυνση σπουδών του φοιτητή, έτσι επηρεάζεται ο φοιτητής αρνητικά, με πρώτιστη ενέργεια την απουσία από τα μαθήματα του (Teasley, 2004). Οι Chang και Romero (2008) δήλωσαν ότι οι κακές οικογενειακές σχέσεις που οδηγούν σε ενδοοικογενειακή βία οδηγούν σε υψηλό ποσοστό απουσιών από τους φοιτητές. Ως κακές οικογενειακές σχέσεις μέσα από έρευνα του 2004, ορίζονται οι σχέσεις των φοιτητών με χωρισμένους γονείς, γονείς που απουσιάζουν περισσότερο λόγω εργασίας κ.α (Ham, 2004). Αξίζει να τονισθεί ότι όλα αυτά είναι ευρήματα συγκεκριμένων ερευνών σε συγκεκριμένες κοινωνίες και σίγουρα αυτό δεν ισχύει σε όλες τις κοινωνίες. Αυτό μπορούμε να το συμπεράνουμε από τα αποτελέσματα της έρευνας των Strohschein και συνεργατών (2009) που συμπέραναν ότι οι υιοθετημένοι φοιτητές έχουν χαμηλότερο ποσοστό απουσίας απ' όσους ζουν με τους βιολογικούς τους γονείς ενώ οι κακές σχέσεις στην οικογένεια, όπως η οικογενειακή διάλυση, συμβάλλουν σε υψηλό ποσοστό απουσιών από τους φοιτητές (Strohschein et al., 2009).

Αξίζει να σημειωθεί ότι, σε μία έρευνα που έγινε το 2010, στην Τουρκία, αναφέρεται ότι το 80% των σχολικών απουσιών οφείλεται σε νόμιμους λόγους που περιλαμβάνουν σημαντικές οικογενειακές καταστάσεις και αγχωτικά γεγονότα, όπως ο θάνατος ενός μέλους της οικογένειας του φοιτητή (Alyildiz & Kuşuoğlu, 2010). Ο Cooperkline, το 2009, πραγματοποίησε μια μελέτη με σκοπό να διαπιστωθεί το μέγεθος της σχέσης μεταξύ της απουσίας των φοιτητών και των παραγόντων που συντελούν στην απουσία των φοιτητών. Από την έρευνα αυτή διαπιστώνεται ότι μέσω των οικογενειακών καταστάσεων, οι ευθύνες του φοιτητή μπορεί να αυξηθούν

όπως για παράδειγμα η φροντίδα των μικρότερων αδελφών του, με αποτέλεσμα την απουσία τους από τα θεωρητικά μαθήματα (Cooperkline, 2009 ; Kousalya et al., 2006).

Όπως προαναφέρθηκε, η δέσμευση της οικογένειας είναι μία από τις αιτίες της απουσίας των φοιτητών (Dhaliwal, 2003). Μέσα από μια αναφορά το 2010, οι φοιτητές αποκάλυψαν ότι χάνουν μαθήματα για να επιλύσουν τα οικογενειακά τους θέματα. Οι φοιτητές με εργαζόμενους γονείς, υποχρεώνονται να μένουν στο σπίτι για να φροντίσουν τα αδέρφια τους όταν είναι άρρωστα (Sparks, 2010).

Σε συνέχεια των ευθυνών που έχει ένας φοιτητής όσο αφορά την οικογένεια, είναι και οι οικογενειακές δεσμεύσεις του ίδιου του φοιτητή όπως η μητρότητα ή η πατρότητα (Reid, 2005). Όπως φαίνεται από την βιβλιογραφία οι φοιτητές με παιδιά, απουσιάζουν περισσότερο συχνά από τους φοιτητές χωρίς παιδιά (Hocking, 2008). Τα ευρήματα αυτά είναι παρόμοια με τα ευρήματα του Joseph και Hunter (2008) που δείχνουν ότι η απουσία των φοιτητών οφείλεται σε προσωπικής φύσης προβλήματα όσον αφορά τις οικογενειακές δεσμεύσεις, όπως η φροντίδα των αδελφών ή των παιδιών τους (Joseph & Hunter, 2008).

Η χρόνια απουσία, αποτελεί επιπρόσθετα, ένδειξη σοβαρού προβλήματος για φοιτητές που προέρχονται από οικογένειες που πλήττονται από τη φτώχεια. Οι φοιτητές, αν υπάρχει η δυνατότητα, θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν την υποτροφία τους ή την επιχορήγηση τους για οικονομική υποστήριξη (Epstein & Sheldon, 2000). Οι Romero και Lee (2008) υποστηρίζουν επίσης ότι ένας οικογενειακός παράγοντας που επιφέρει απουσίες στα θεωρητικά μαθήματα, όπως είναι η φτώχεια, είναι και ένας αντικειμενικός δείκτης της χρόνιας απουσίας από τους φοιτητές. Αυτό υποστηρίζεται από τον Railsback (2004) ο οποίος ανέφερε ότι τα πανεπιστημιακά ιδρύματα που εξυπηρετούν φοιτητές που ζουν σε συνθήκες φτώχειας, έχουν σημαντικά υψηλότερα ποσοστά χρόνιων απουσιών λόγω έλλειψης οικονομικής στήριξης. Οι Epstein & Sheldon (2000), συμφωνούν με την επίπτωση της οικονομικής ανέχειας ως παράγοντα που οδηγεί σε απουσία των φοιτητών από τα μαθήματά τους και προσθέτουν και τις κοινωνικές προκλήσεις ως ένα επιπλέον παράγοντα που επιδρά αρνητικά τόσο στον φοιτητή όσο και στην οικογένειά του αυξάνοντας το ποσοστό απουσίας των φοιτητών από την εκπαιδευτική διαδικασία.. Οι Shahzada και συνεργάτες το 2011 ειδικότερα, ανέφεραν, και αυτό κυρίως αφορά χώρες όπου η τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν προσφέρεται από το κράτος δωρεάν, ς ότι

ένας από τους λόγους για τους οποίους οι φοιτητές δεν παρακολουθούν τα μαθήματα τους, είναι η δυσκολία των γονέων να πληρώσουν τα δίδακτρα του πανεπιστημίου όπου υπάρχουν.

Τέλος, ένας ακόμη βασικός παράγοντας που μπορεί να προκληθεί απουσία από τα μαθήματα είναι η αποτυχία των φοιτητών να φθάσουν εγκαίρως στο πανεπιστήμιο λόγω του ότι η διαμονή τους είναι μακριά από την πανεπιστημιούπολη. (Young et al., 2010). Η έρευνα που έγινε από τους Kousalya και συνεργάτες του (2006), αναφέρει ότι η μεγάλη απόσταση του τόπου διαμονής του φοιτητή από το πανεπιστήμιο στο οποίο φοιτά είχαν ως αποτέλεσμα την απουσία των φοιτητών από τα μαθήματά τους. Οι Balfanz και Byrnes (2012) συμφωνούν ότι οι μεγάλες αποστάσεις από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορεί να προκαλέσουν την απουσία των φοιτητών και επισημαίνουν ότι αν και οι φοιτητές χρησιμοποιούν περισσότερο από ένα είδος δημόσιων συγκοινωνιών για να φθάσουν στο πανεπιστήμιο, συχνά απουσιάζουν λόγω της καθυστέρησης των μέσων μαζικής μεταφοράς.

Ακαδημαϊκοί Παράγοντες

Οι ακαδημαϊκοί παράγοντες περιλαμβάνουν το φυσικό και ψυχοκοινωνικό κλίμα του εκπαιδευτικού ιδρύματος όπου σπουδάζει ο φοιτητής (Sanchez, 2012). Οι ερευνητές έχουν διαπιστώσει ότι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που δεν ευνοούν την εκμάθηση, έχουν αρνητικό αντίκτυπο ως προς την εκπαίδευση των φοιτητών. Σύμφωνα με τη σχετική βιβλιογραφία, τα υψηλά ποσοστά απουσίας των φοιτητών βρίσκονται σε ιδρύματα που δεν ευνοούν την εκμάθηση. Υπάρχει πληθώρα παραγόντων που επηρεάζουν την απόφαση των φοιτητών για απουσία από τα θεωρητικά μαθήματα και σχετίζονται με το ακαδημαϊκό ίδρυμα.

Αρχικά το περιβάλλον της τάξης, έχει σημαντικό ρόλο τόσο για την εκμάθηση όσο και για το κίνητρο των φοιτητών να προσέρχονται στα μαθήματα. Μια έρευνα που έγινε από τους Bati και συνεργάτες (2013) αποκάλυψε ότι η δυσκολία προσαρμογής στο πανεπιστημιακό περιβάλλον προκαλεί απουσία από τους φοιτητές. Αρκετές σχετικές έρευνες, αναφέρουν ότι οι φοιτητές που έχουν τις περισσότερες απουσίες στα θεωρητικά τους μαθήματα, είναι οι φοιτητές που θεωρούν το περιβάλλον διδασκαλίας ως μη ευνοϊκό όπως ο ανεπαρκής αερισμός, ο φτωχός φωτισμός και γενικά το δυσμενές μαθησιακό περιβάλλον. (Hughes, 2005; Ramodike, 2008). Οι Gupta και Lata (2014) ανέφεραν ότι ένα φτωχό εκπαιδευτικό περιβάλλον αυξάνει τις απουσίες των φοιτητών (Christie, 2007).

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα με κακή υποδομή και έλλειψη απαραίτητου εξοπλισμού διδασκαλίας, συμβάλλουν στην απουσία φοιτητών (UNICEF, 2010). Επιπρόσθετα, οι κακές σχολικές εγκαταστάσεις προκαλούν επίσης απουσία των φοιτητών (Weideman et al., 2007).. Οι μικρές αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται σε μεγάλες ομάδες φοιτητών, δημιουργούν απουσίες λόγω υπερπληθυσμού. Σε μελέτη που έγινε από τους Weideman et al. (2007) τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι φτωχές σχολικές εγκαταστάσεις, όπως η κακή βιβλιοθήκη και η έλλειψη εξοπλισμού, προκαλούν απουσία μαθητών ειδικότερα κατά τις κρύες αλλά και ζεστές μέρες του χρόνου. (Doyle et al., 2008).

Ανάλογα, οι κακές σχέσεις που μπορεί να υπάρχουν ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και τον φοιτητή είναι ακόμη μια αιτία της απουσίας τους από τα μαθήματα (Gupta & Lata, 2014). Ο Kottasz (2005), αναφέρει ότι οι φοιτητές απουσιάζουν εξαιτίας μιας κακής σχέσης διδασκόντων-φοιτητών. Μέσω της κακής αυτής σχέσης, οι φοιτητές αποθαρρύνονται, με αποτέλεσμα τις περισσότερες απουσίες από το συγκεκριμένο

μάθημα που διδάσκει ο εκπαιδευτικός. Σύμφωνα με τον Wilkins (2008) και Weideman και συνεργάτες (2007), το αποτέλεσμα μιας κακής σχέσης μεταξύ φοιτητών και καθηγητών, διαταράσσει τη διαδικασία μάθησης.

Σε συνέχεια της κακής σχέσης των εκπαιδευτικών- φοιτητών, ένας ακόμη παράγοντας που μπορεί να προκαλέσει την απουσία ομάδας φοιτητών, είναι οι κακές διδακτικές δεξιότητες των εκπαιδευτικών όπως γίνεται αναφορά από τους φοιτητές (Rochford et al., 2009). Οι Bati και συνεργάτες του (2013), σε σχετική μελέτη για τη διερεύνηση των παραγόντων απουσίας των φοιτητών από τα μαθήματά τους, βρήκαν ότι ένας παράγοντας που επηρεάζει την απουσία των φοιτητών, είναι και η μέθοδος παρουσίασης των διαλέξεων και ειδικότερα όταν δεν υπάρχει επαρκής προετοιμασία από τους διδάσκοντες. Σύμφωνα με τους Holbert και συνεργάτες (2002), οι φοιτητές τείνουν να απουσιάζουν όταν ένας εκπαιδευτικός αδυνατεί να εξηγήσει καλά το περιεχόμενο του μαθήματος και σε γλώσσα κατανοητή για τους φοιτητές. Η ανεπαρκής διδασκαλία του περιεχομένου και του προγράμματος σπουδών από τους διδάσκοντες αποτελεί αιτία της απουσίας των φοιτητών (Reid, 2006). Επισημαίνεται επίσης ότι εξαιτίας των αναποτελεσματικών διδακτικών δεξιοτήτων, η κύρια αιτία απουσίας των φοιτητών είναι η παρακολούθηση ιδιωτικών μαθημάτων για αναπλήρωση της ύλης (Hua, 2008).

Σύμφωνα με τους Barlow και Fleischer (2011), η έλλειψη πολιτικής για την παρακολούθηση της απουσίας από τους σπουδαστές και η ασυνέπεια στην εφαρμογή των κανόνων για τη μείωση της απουσίας των σπουδαστών, αποτελούν μείζονες αιτίες αυτού του προβλήματος. Σε ορισμένα ακαδημαϊκά ιδρύματα, υπάρχουν διαθέσιμες πολιτικές, αλλά δεν αντιμετωπίζουν σωστά τα προβλήματα απουσίας (Joseph & Hunter, 2008). Παρόμοια ευρήματα είναι επίσης εμφανή σε μια μελέτη που έγινε από τους Kousalya και συνεργάτες (2006). Οι ερευνητές επισημαίνουν ότι οι περισσότερες από τις απουσίες των φοιτητών δεν γνωστοποιούνται με αποτέλεσμα ο ίδιος ο φοιτητής να ενθαρρύνεται για να συνεχίσει τις απουσίες.

Επιπρόσθετα, η υπερφόρτωση των φοιτητών με εργασίες μετά το μάθημα που θα πρέπει να παραδοθούν εντός καθορισμένου χρόνου προκαλούν στον φοιτητή άγχος. Λόγω της υπερφόρτωσης εργασιών, αρκετοί φοιτητές αποφασίζουν να απουσιάσουν από τα θεωρητικά τους μαθήματα ειδικά εάν είναι νωρίς το πρωί αφού τους είναι πολύ δύσκολο να παρακολουθήσουν λόγω κόπωσης ως αποτέλεσμα των εργασιών που θα πρέπει να ολοκληρώσουν (Doyle et al., 2008 ; Hughes, 2005). επίσης συχνά παρατηρείται το φαινόμενο, σε πολλά ακαδημαϊκά ιδρύματα, οι ημερομηνίες

ανάθεσης εργασιών ή εξετάσεων να συμπίπτουν. Ως αποτέλεσμα οι φοιτητές απουσιάζουν από τα μαθήματα με στόχο το διάβασμα της εξεταστέας ύλης. Ως εκ τούτου, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να σχεδιάσουν το χρονοδιάγραμμα τους σε συμφωνία με τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ότι μόνο μία εργασία υποβάλλεται κάθε φορά (Yahaya et al., 2010).

Η έλλειψη ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων και συστημάτων υποστήριξης είναι ένας ακόμη παράγοντας απουσίας των φοιτητών από τα μαθήματα (Wadesango & Machigambi, 2011). Οι φοιτητές αναφέρουν, σε ανάλογες μελέτες, ότι η έλλειψη ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, όπως ο αθλητισμός, τους καθιστά δυστυχισμένους και τους οδηγεί σε αναζήτηση δραστηριοτήτων έξω από το πανεπιστημιακό περιβάλλον με τις ώρες να συμπίπτουν αρκετές φορές με τα θεωρητικά τους μαθήματα (Sheppard, 2009; Weideman et al., 2007). Αντίθετα, οι Kousalya και συνεργάτες (2006), αναφέρουν ότι οι ψυχαγωγικές δραστηριότητες αποτελούν αιτία απουσίας, επειδή οι συμμετέχοντες φοιτητές απουσιάζουν όταν είναι κουρασμένοι. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης τους, οι φοιτητές αναφέρουν, ότι η έλλειψη εμπορικών κέντρων και κινηματογράφων γύρω από το ίδρυμα έχει ως αποτέλεσμα να ταξιδεύουν μεγάλες αποστάσεις για διασκέδαση, προκαλώντας απουσίες.

Τέλος, ο καιρός διαφάνηκε να είναι σημαντικός παράγοντας που προκαλεί την φυγή των φοιτητών από τα μαθήματα. Ο κακός καιρός, όπως οι βροχερές ημέρες, είναι ένας από τους παράγοντες που προκαλούν την απουσία των φοιτητών (Alyildiz and Kuşuoğlu, 2009). Ο Young και συνεργάτες του (2010), διεξήγαγαν μια έρευνα όπου τα αποτελέσματά έδειξαν ότι το 80% των σχολικών απουσιών οφείλεται σε θεμιτούς λόγους, όπως οι κακές καιρικές συνθήκες, για παράδειγμα το χιόνι (Young et al., 2010).

Επιπτώσεις της απουσίας των φοιτητών

Οι απουσίες από τα μαθήματα των φοιτητών, μπορεί να έχουν επιπτώσεις τόσο στον ίδιο το φοιτητή όσο και στο εκπαιδευτικό ίδρυμα όπου φοιτά.

Οι φοιτητές που απουσιάζουν από την τάξη αποκτούν κακά ακαδημαϊκά αποτελέσματα (Musser, 2011). Επιπλέον, ο Copperkline (2009) υποδεικνύει ότι η κακή απόδοση είναι εμφανής από την χαμηλότερη βαθμολογία που λαμβάνουν οι φοιτητές που απουσιάζουν πάντα από τα θεωρητικά μαθήματα.

Σύμφωνα με τα ευρήματα, των Kumar και Rao (2013), οι φοιτητές που λαμβάνουν την χαμηλότερη βαθμολογία είναι εκείνοι που χάθηκαν από την εξήγηση και τα παραδείγματα του περιεχομένου που έδωσε ο εκπαιδευτικός. Σύμφωνα με τους Balfanz & Byrnes (2012), οι φοιτητές που απουσιάζουν είναι πιθανό να αποτύχουν χάνοντας ένα ακαδημαϊκό έτος. Κατά συνέπεια, η απουσία θέτει τους φοιτητές σε κίνδυνο να μην είναι σε θέση να αποκτήσουν εκπαιδευτικά προσόντα και να κάνουν ποιοτικές επιλογές για το μέλλον τους (Cook & Ezenne, 2010).

Η απουσία των φοιτητών μειώνει την ευκαιρία τους να μάθουν σημαντικές πτυχές της ζωής που θα βοηθήσουν στην επίτευξη επιτυχίας στη ζωή (Spradlin et al., 2012). Μελέτη των Shahzada και συνεργάτων (2011), έδειξε ότι η απουσία των φοιτητών διαταράσσει το περιβάλλον της τάξης και οι φοιτητές που παρακολουθούν τα μαθήματα τακτικά, αρχίζουν και αυτοί να απουσιάζουν ειδικά στην περίπτωση όπου οι φοιτητές δεν έχουν επιπτώσεις. Τέλος, η συχνή απουσία προκαλεί διακοπή της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, αφού σε κάθε διάλεξη θα πρέπει να επαναλαμβάνονται τα ίδια θέματα για επίλυση αποριών σε φοιτητές που απουσίαζαν (Yahaya et al., 2010).

Στη μελέτη των Schumilian και Coetzee (2011), τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι φοιτητές που απουσιάζουν από την αίθουσα, χάνουν το όφελος της μάθησης από ερωτήσεις που έθεταν άλλοι φοιτητές κατά τη διάρκεια των διαλέξεων. Σύμφωνα με τους Buehler και συνεργάτες (2012), οι εκπαιδευτικοί αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στην αναθεώρηση των εννοιών σε φοιτητές που έχασαν τα μαθήματα όπως διαφάνηκε. Στο τέλος της ημέρας, οι διδάσκοντες διδάσκουν λιγότερο περιεχόμενο από το επιθυμητό, θυσιάζοντας τη μαθησιακή εμπειρία όσων παρακολουθούν τακτικά τις διαλέξεις.

Από οικονομική άποψη, η απουσία των φοιτητών τείνει να οδηγεί σε μελλοντική ανεργία (Lochmiller, 2013). Επιπλέον, η απουσία φοιτητών οδηγεί στην εγκατάλειψη του σχολείου και αυτό απαιτεί πολλά χρήματα, αφού μέσω της κοινωνίας πρέπει να γίνει συντονισμός κοινωνικών προγραμμάτων για άτομα που αντιμετωπίζουν τις συνέπειες της απουσίας από το σχολείο (Yahaya et al., 2010).

Οι απουσίες των φοιτητών, παράλληλα, επηρεάζουν αρνητικά την οικονομική κατάσταση του πανεπιστημίου, επειδή τα περισσότερα πανεπιστημιακά ιδρύματα χρηματοδοτούνται σύμφωνα με τον αριθμό των φοιτητών που έχουν (Lochmiller, 2013). Η χρόνια απουσία, απαιτεί συμβουλευτικές συνεδρίες, οι οποίες πρέπει επίσης να χρηματοδοτηθούν (Yahaya et al., 2010). Η μελέτη που διεξήχθη από τους Shahzada και συνεργάτες (2011), έδειξε ότι η απουσία από τους φοιτητές οδηγεί στη διεξαγωγή εργαστηρίων, και ιδιαίτερων μαθημάτων που αποτελούν επιπλέον οικονομική επιβάρυνση για το σύστημα παιδείας.. Συχνά, η συχνή απουσία των φοιτητών, οδηγεί σε διακοπή φοίτησης του φοιτητή και εγκατάλειψη του πανεπιστημίου που προκαλεί επιπρόσθετες οικονομικές απώλειες στις οικογένειες που πληρώνουν δίδακτρα (Gupta & Lata, 2014).

Συμπερασματικά, οι φοιτητές που απουσιάζουν συχνά από την αίθουσα χάνουν την ευκαιρία να αναγνωρίσουν τα ταλέντα τους και να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους κατά τη διάρκεια των μαθησιακών δραστηριοτήτων στην τάξη (Gupta & Lata, 2014). Ως αποτέλεσμα, οι φοιτητές που απουσιάζουν είναι πιο πιθανό να υπονομεύσουν τα μαθήματα και να πάρουν λιγότερο σοβαρά τη μάθηση. Σύμφωνα με τον Maynard (2010), οι φοιτητές που απουσιάζουν από την αίθουσα είναι πιθανό να εμπλακούν σε κακές συμπεριφορές, όπως κατάχρηση ναρκωτικών και ουσιών. Οι Dembo και Gullledge (2009) υποστηρίζουν ότι η χρόνια απουσία από το πανεπιστήμιο οδηγεί επίσης σε παραβατική και βίαιη συμπεριφορά. Η απουσία των φοιτητών είναι ένας δείκτης της αποδέσμευσης των φοιτητών και της απώλειας ευκαιριών για ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και ουσιαστικών σχέσεων με άλλους φοιτητές και διδάσκοντες (Gotfried, 2009).

Στρατηγικές για τη μείωση των απουσιών

Σε διεθνές επίπεδο, οι στρατηγικές που εφαρμόζονται για τη μείωση της απουσίας των φοιτητών περιλαμβάνουν την παρακολούθηση των φοιτητών που απουσιάζουν από τις διαλέξεις και την αποφυγή μεγάλων εκπαιδευτικών συνεδριών, καθώς αυτές δεν είναι επιτυχείς (Doyle et al., 2007). Οι Timmins και Kaliszer (2002) ανέφεραν ότι στην Ιρλανδία, διατηρούνται αρχεία παρουσίας και έχουν θεσπιστεί πειθαρχικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση εκείνων που απουσιάζουν χωρίς ειδοποίηση. Οι Lipscomb και Snelling (2010) υποστήριξαν ότι οι φοιτητές πρέπει να παρακολουθήσουν μαθήματα οικειοθελώς και τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού. Θα πρέπει να αποφεύγουν την εφαρμογή άκαμπτων διαδικασιών, αλλά αντίθετα θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα προγράμματα που παρουσιάζονται είναι κατάλληλα για τους φοιτητές νοσηλευτικής.

Στην Ουγκάντα, η κυβέρνηση έλαβε μέτρα όπως τιμωρία για τη μείωση των απουσιών, αλλά αυτά τα μέτρα δεν είχαν σοβαρό αντίκτυπο. Σήμερα η ευθύνη των ακαδημαϊκών αρχών είναι να διασφαλίσουν ότι η απουσία των φοιτητών μειώνεται (Winkler & Sondergaard, 2008). Οι Shahzada και συνεργάτες (2011) συνέστησαν στην κυβέρνηση της Ουγκάντα, να εξασφαλίσουν ότι η απουσία των φοιτητών μειώνεται με την παροχή δωρεάν μεταφορικών μέσων και εγχειριδίων. Στη Νιγηρία, αντίστοιχα, είναι υποχρεωτικό οι φοιτητές να παρακολουθήσουν το 75% των διαλέξεων πριν τους επιτραπεί να λάβουν μέρος στις εξετάσεις. Ως εκ τούτου, διαμορφώθηκαν και εφαρμόστηκαν πολιτικές συμμετοχής (Fayombo et al., 2012).

Σε ένα πανεπιστήμιο νοσηλευτικής στην επαρχία Limpopo, οι φοιτητές που δεν παρακολουθούν το 80% των περιόδων θεωρητικής και κλινικής πρακτικής, δεν μπορούν να συμμετάσχουν στη γραπτή εξέταση και αυτό είχε ως αποτέλεσμα την επανάληψη ενός έτους σπουδών σύμφωνα με τους κανόνες και τους κανονισμούς της Νομικής Σχολής του Νοσοκομείου Limpopo (LCN 2009).

Σε ένα άλλο πανεπιστήμιο νοσηλευτικής, οι φοιτητές που απέτυχαν να παρακολουθήσουν το 80% των μαθημάτων θεωρητικής και κλινικής πρακτικής, έπρεπε να καλύψουν όλες τις χαμένες περιόδους υπό την επίβλεψη των ανωτέρων τους, πριν γράψουν την εξέταση. Η εισαγωγή πολιτικών και πειθαρχικών διαδικασιών και η επιβολή κυρώσεων αναπτύχθηκαν για την αντιμετώπιση της απουσίας. Ωστόσο, αυτά τα συστήματα ελέγχου δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς για να διαφανεί η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων (Doyle, 2007).

Οι προαναφερθείσες έρευνες δείχνουν ότι η απουσία των φοιτητών είναι ένα διεθνές πρόβλημα. Μια μελέτη που διεξήχθη από τους Wadesango και Machigambi (2011), συνέστησε ότι οι περαιτέρω μελέτες σχετικά με την απουσία των σπουδαστών δεν πρέπει να επικεντρώνονται μόνο στους φοιτητές νοσηλευτικής αλλά πρέπει να επικεντρώνονται παράλληλα και στις κοινωνικοοικονομικές επιρροές όπως η οικονομική κατάσταση των φοιτητών και το περιβάλλον του πανεπιστημίου.

Η συνεχή καταγραφεί των φοιτητών που απουσιάζουν από την αίθουσα, έχει τεθεί σε αρκετές χώρες ως μέτρο για την αντιμετώπιση και την εφαρμογή περαιτέρω πειθαρχικών διαδικασιών για μείωση των απουσιών από τους φοιτητές.

Η βελτίωση του μαθησιακού περιβάλλοντος και των δομών επιπρόσθετα, μπορεί να καταστήσει τις συνεδρίες παραγωγικότερες και συντομότερες και μπορεί να μειώσει την απουσία (Johnson et al., 2003). Θα πρέπει επίσης να αναπτυχθούν θετικές σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών και των φοιτητών, ώστε να παρακινηθούν οι φοιτητές να μειώσουν τις απουσίες τους. Σύμφωνα με τους Davey et al. (2009), θα πρέπει να δημιουργηθεί μια οργανωτική δέσμευση και συμμετοχή των φοιτητών ώστε να συμβάλει στη μείωση των απουσιών από τους φοιτητές.

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Εισαγωγή

Αυτό το κεφάλαιο επικεντρώνεται στον ερευνητικό σχεδιασμό και τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε κατά την συγγραφή της έρευνας. Παρέχει πληροφορίες σχετικά τον πληθυσμό, το είδος της έρευνας που χρησιμοποιήθηκε, τη διαδικασία δειγματοληψίας τις μεθόδους συλλογής δεδομένων και την ανάλυση δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν. Υπογραμμίζει περαιτέρω των ηθικών παραμέτρων που λήφθηκαν υπόψη κατά τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων.

Σκοπός της Έρευνας

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η καταγραφή των παραγόντων που επηρεάζουν την παρουσία/ απουσία των φοιτητών της Νοσηλευτικής ΤΕΙ από τα θεωρητικά μαθήματα του τμήματος.

Ερευνητικά Ερωτήματα

1. Ποιοι παράγοντες ενισχύουν την παρακολούθηση/ παρουσία των φοιτητών της Νοσηλευτικής ΤΕΙ Κρήτης, στη διδασκαλία των θεωρητικών μαθημάτων του τμήματος;
2. Ποιοι παράγοντες επιδρούν αρνητικά στην παρακολούθηση/ παρουσία των φοιτητών της Νοσηλευτικής ΤΕΙ Κρήτης, στη διδασκαλία των θεωρητικών μαθημάτων του τμήματος;
3. Υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δημογραφικών χαρακτηριστικών των συμμετεχόντων και των παραγόντων που επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την παρουσία/απουσία των φοιτητών της νοσηλευτικής ΤΕΙ, από τα θεωρητικά μαθήματα του τμήματος;

Είδος Μελέτης

Ο σχεδιασμός ή το είδος της έρευνας περιλαμβάνει τόσο της τεχνικές συλλογής των δεδομένων όσο και της ανάλυσης των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν. Το είδος της μελέτης που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα είναι η περιγραφική, συγχρονική έρευνα (cross-sectional study) με μερικές συσχετίσεις.

Η περιγραφική έρευνα αφορά την συλλογή πληροφοριών από ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα του πληθυσμού και τα δεδομένα συλλέγονται από ερωτηματολόγια. Ο σχεδιασμός αυτός επιτρέπει τη συστηματική χρήση ενός επίσημου οργάνου μέτρησης όπως είναι ένα ερωτηματολόγιο, για τη συγκέντρωση αριθμητικών πληροφοριών που να μπορούν να αναλυθούν με στατιστική διαδικασία (Polit & Beck, 2008).

Σύμφωνα με το Μερκούρη (2008): *«Γίνεται περιγραφή της συχνότητας κάποιων μεταβλητών, αλλά και (δευτερευόντως) διερεύνηση της συσχέτισής τους με άλλους παράγοντες (γι' αυτό και συχνά αναφέρονται ως περιγραφικές – διερευνητικές).»* (Μερκούρης σελ 23.) Ο σχεδιασμός αυτός, οδηγεί σε αναγνώριση και ανάδειξη προβλημάτων ή/και δίνει υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για περαιτέρω έρευνα.

Χρόνος και Τόπος Διεξαγωγής

Η παρούσα έρευνα έλαβε τόπο στο Τμήμα Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου. Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας αποτελείται από όλους τους φοιτητές της Νοσηλευτικής Σχολής, που σπουδάζουν σε οποιοδήποτε έτος της σχολής. (Brink et al., 2009). Στη συγκεκριμένη σχολή σπουδάζουν περίπου 800 φοιτητές στο σύνολο.

Η συλλογή των δεδομένων για την έρευνα διήρκεσε τρεις μήνες, κατά το διάστημα Απρίλιο μέχρι Ιούνιο 2019.

Δειγματοληπτική Μέθοδος

Για τη συλλογή του δείγματος εφαρμόστηκε η μέθοδος της μη τυχαίας δειγματοληψίας (non probability sampling) και πιο συγκεκριμένα η δειγματοληψία ευκολίας (convenience sampling) (Μερκούρης, 2008). Η δειγματοληψία ευκολίας, επιτρέπει τη χρησιμοποίηση οποιασδήποτε διαθέσιμης ομάδας μελών ή στοιχείων του πληθυσμού της έρευνας. Η επιλογή της συγκεκριμένης δειγματοληπτικής μεθόδου έγινε με βάση τα εξής κριτήρια: είναι γρήγορη, οικονομική και πραγματοποιείται σε σύντομο χρονικό διάστημα (Μερκούρης, 2008).

Η δειγματοληψία ευκολίας θεωρείται «φτωχή» ερευνητική μέθοδος προσέγγισης του δείγματος, διότι ο ερευνητής δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσει την αντικειμενικότητα των επιλογών των ατόμων και να εξαλείψει τις προκαταλήψεις με αποτέλεσμα να μειώνεται η αξιοπιστία της έρευνας και να υπάρχει η πιθανότητα το δείγμα να μην θεωρείται αντιπροσωπευτικό.

Παρ' όλα αυτά η συγκεκριμένη μέθοδος επιλέχθηκε με βάση το σκοπό της μελέτης την ευκολία πρόσβασης στο δείγμα, το χαμηλό οικονομικό κόστος κατά την διαδικασία συγκέντρωσης των πληροφοριών και τη μειωμένη χρονική διάρκεια που απορρέει από αυτόν τον τύπο δειγματοληψίας.

Ερευνητικό Εργαλείο

Για τη συλλογή των δεδομένων σχεδιάστηκε ένα ανώνυμο ερωτηματολόγιο αυτό αναφοράς.

Η μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας, το είδος της μελέτης και ο σκοπός της καθόρισαν και υπέδειξαν την ανάγκη για χρήση του συγκεκριμένου ερευνητικού εργαλείου. Το ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε από τους ίδιους τους ερευνητές και βασίστηκε σε σχετική μελέτη (Καλογιάννη και συν. 2012).

Το ερωτηματολόγιο παρέχει μεγαλύτερη αίσθηση ανωνυμίας στους συμμετέχοντες, είναι ο πιο γρήγορος τρόπος συλλογής των δεδομένων και είναι ο λιγότερο δαπανηρός τρόπος συλλογής. Τα ερωτηματολόγια μπορούν να διανεμηθούν είτε προσωπικά είτε ταχυδρομικώς. Στην παρούσα έρευνα τα ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν προσωπικά.. (Burns & Grove 2009).

Κατά το σχεδιασμό του ερωτηματολογίου, δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή ούτως ώστε να είναι κατανοητό προς τον αναγνώστη, να μην κουράζει τον συμμετέχοντα και να προκαλεί το ενδιαφέρον του. Το ερωτηματολόγιο βασίστηκε στη σχετική μελέτη που αναφέρθηκε και περιλαμβάνει τρεις ενότητες.

Η πρώτη ενότητα διερευνά την απουσία ή μη των φοιτητών και τους παράγοντες που επιδρούν θετικά ή αρνητικά και περιέχει διχοτομικές ερωτήσεις, ερωτήσεις με τη μορφή κλίμακας Likert 4 διαβαθμίσεων (καθόλου, λίγο, μέτρια, πολύ) ερωτήσεις διχοτομικές και 1 ερώτηση πολλαπλών επιλογών.

Τέλος, η τρίτη ενότητα περιλαμβάνει ερωτήσεις κλειστού τύπου για τη συλλογή των δημογραφικών χαρακτηριστικών του δείγματος.

Δεοντολογία της Έρευνας

Όπως και σε κάθε έρευνα, έτσι και σε αυτή, οι ερευνητές, είχαν την ηθική υποχρέωση, να διεξαχθεί η παρούσα έρευνα υπό τη συνεχή προστασία και σεβασμό των συμμετεχόντων που είτε έλαβαν μέρος είτε αρνήθηκαν να λάβουν μέρος στην έρευνα. (De Vos et al., 2011).

Η έρευνα, διεξήχθη με βάση τις θεμελιώδεις ερευνητικές αρχές, την εθελοντική συμμετοχή, τη συνειδητή συναίνεση, την αποφυγή βλάβης ή ευεργεσίας, την προστασία της ιδιωτικής ζωής, την ανωνυμία, την εμπιστευτικότητα και το δικαίωμα προστασίας από την εκμετάλλευση.

Αρχικά, οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν ότι δεν είναι αναγκαστική η συμμετοχή τους στην έρευνα αντιθέτως, είναι εθελοντική και η μη συμμετοχή τους δεν συνεπάγεται καμία κύρωση ή αρνητική επίδραση στις σπουδές τους. Οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν επίσης για το δικαίωμά τους να αποχωρήσουν από τη μελέτη οποιαδήποτε στιγμή θέλησαν χωρίς φόβο για προκαταλήψεις.

Εξασφαλίστηκε επίσης ο συνεχής σεβασμός της αυτονομίας των συμμετεχόντων. Οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν ότι η μελέτη δεν θα προκαλέσει σωματική, συναισθηματική ή ψυχολογική βλάβη ούτε σε αυτούς ούτε στο πανεπιστήμιο στο οποίο θα διεξαχθεί η μελέτη.

Η εμπιστευτικότητα και η ανωνυμία είναι δύο πρότυπα που πρέπει να ληφθούν υπόψη για να προστατευθεί η ιδιωτική ζωή των συμμετεχόντων (Fox & Bayat, 2007). Οι ερευνητές διασφάλισαν ότι διατηρήθηκε η εμπιστευτικότητα όλων των πληροφοριών. Οι πληροφορίες που δόθηκαν δεν διατέθηκαν σε κανέναν εκτός από τους ερευνητές. Επισημάνθηκε επίσης πριν από την κατανομή των ερωτηματολογίων ότι δεν απαιτείται ονοματεπώνυμο κατά τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων και κατά τη ανάλυση των δεδομένων κάθε συμμετοχή κωδικοποιήθηκε με αριθμούς.

Μία ακόμη ηθική υποχρέωση των ερευνητών ήταν η προστασία των συμμετεχόντων από την εκμετάλλευση και την έκθεση του ατόμου σε απρόοπτες καταστάσεις (Polit & Beck, 2008). Οι ερευνητές διασφάλισαν ότι οι συμμετέχοντες δεν χειρίστηκαν ή εκφοβίστηκαν από την ιδιότητα του ερευνητή να συμμετάσχει στη μελέτη και ως εκ τούτου η συναίνεση για τη συμμετοχή δόθηκε πρόθυμα. Οι συμμετέχοντες έλαβαν τη διαβεβαίωση ότι τα δεδομένα που συλλέχθηκαν από τη μελέτη δεν θα χρησιμοποιηθούν κατά κανένα τρόπο ώστε να τους προκαλέσουν οποιοδήποτε πρόβλημα στην ιδιωτική τους ζωή.

Οι συμμετέχοντες ήταν πλήρως ενημερωμένοι για τις διαδικασίες που ενεπλάκησαν στη μελέτη και μέσω της επιστροφής του συμπληρωμένου τους ερωτηματολογίου έδιναν την συγκατάθεση τους για τη συμμετοχή τους στην έρευνα. Γνώριζαν επίσης ότι ήταν ελεύθεροι να αποσυρθούν ανά πάσα στιγμή από την έρευνα εάν αισθάνονταν άβολα για οποιοδήποτε λόγο.

Μέθοδος Στατιστικής Ανάλυσης- Παρουσίασης Αποτελεσμάτων

Η ανάλυση δεδομένων συνεπάγεται την οργάνωση, επεξεργασία και διεξαγωγή συμπερασμάτων(Burns & Grove, 2009). Για την περιγραφή και την περίληψη των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν περιγραφικά στατιστικά στοιχεία. Για την ανάλυση και επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα λογισμικού για κοινωνικές επιστήμες (SPSS) έκδοση 21.0 και θα εφαρμοστεί η μέθοδος της περιγραφικής στατιστικής ανάλυσης. Τα αποτελέσματα θα παρουσιαστούν με ραβδογράμματα και με κυκλικά διαγράμματα γιατί σύμφωνα με τον Μερκούρη (2008, σελ.174,176) «είναι ο καταλληλότεροι τύποι γραφήματος για ποιοτικά ή διατάξιμα δεδομένα».

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται τα ποσοστά όπως υπολογίστηκαν, με το στατιστικό πρόγραμμα SPSS (version 21.0), από τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων.

Το δείγμα μας αποτελείται από 93 φοιτητές νοσηλευτικής από τους οποίους το 29% είναι άνδρες και το 71% γυναίκες. Ο μέσος όρος ηλικίας τους είναι 22,39 έτη (από 18 μέχρι 35 έτη). Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (53,8%) είχαν ως πρώτη επιλογή το τμήμα Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Κρήτης και το 87,1% ενδιαφέρονται να τελειώσουν τη σχολή Νοσηλευτικής. Οι περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες νοσηλευτές (62,4%) δεν εργάζονται παράλληλα με τις σπουδές τους. Πιο κάτω παρουσιάζονται οι πίνακες συχνοτήτων από κάθε ερώτηση αναλυτικά. Στο Παράρτημα Β παρουσιάζονται τα αποτελέσματα σε μορφή διαγραμμάτων (ιστόγραμμα, κυκλικό διάγραμμα) για την καλύτερη απεικόνιση των αποτελεσμάτων.

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

Το τμήμα Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Κρήτης ήταν η πρώτη σας επιλογή;

ΕΡΩΤΗΣΗ 1	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	50	53,8
Όχι	43	46,2
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Στον παραπάνω πίνακα φαίνονται οι συχνότητες και τα ποσοστά στην ερώτηση που αφορά εάν το τμήμα νοσηλευτικής του ΤΕΙ Κρήτης ήταν η πρώτη επιλογή των φοιτητών. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι από τους 93 συμμετέχοντες, οι 50 είχαν ως πρώτη επιλογή το τμήμα Νοσηλευτικής. Το υπόλοιπο 46,2% (43 συμμετέχοντες) δήλωσαν ότι δεν είχε ως πρώτη επιλογή το τμήμα Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Κρήτης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Ενδιαφέρεστε να τελειώσετε το τμήμα που παρακολουθείτε;

ΕΡΩΤΗΣΗ 2	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	81	87.1
ΟΧΙ	12	12.9
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Στον παραπάνω πίνακα φαίνονται οι συχνότητες και τα ποσοστά στην ερώτηση που αφορά το ενδιαφέρον των φοιτητών για να τελειώσουν το τμήμα όπου φοιτούν. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 87.1% των φοιτητών ενδιαφέρονται να τελειώσουν το τμήμα νοσηλευτικής. Μόνο ένας μικρός αριθμός ατόμων δεν ενδιαφέρεται να τελειώσει με συχνότητα 12 άτομα από τους 93 συμμετέχοντες.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Παρακολουθείτε τακτικά τα μαθήματα του εξαμήνου σας;

ΕΡΩΤΗΣΗ 3	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	58	62,4
ΟΧΙ	34	36,6
ΣΥΝΟΛΟ	92	99

Στον παραπάνω πίνακα φαίνονται οι συχνότητες και τα ποσοστά στην ερώτηση που αφορά εάν οι ερωτηθέντες φοιτητές παρακολουθούν τακτικά τα μαθήματα του εξαμήνου τους. Τα αποτελέσματα αποδεικνύουν ότι το 62,4% απάντησε θετικά ότι παρακολουθεί τα θεωρητικά μαθήματα του εξαμήνου τους σε αντίθεση με το 36,6% (34 συμμετέχοντες) που δεν παρακολουθούν τακτικά τα μαθήματα τους. 1 συμμετέχοντας δεν απάντησε στην ερώτηση αυτή.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Αν Όχι, Υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι απουσίας σας από τα μαθήματα (ΛΟΓΟΣ 1)

ΕΡΩΤΗΣΗ 4	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ	14	15,1
ΚΑΙΡΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ	5	5,4
ΚΑΠΟΙΑΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ/ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ	10	10,8
ΜΕΣΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	15	16,1
ΣΥΝΟΛΟ	44	47,4

Στον παραπάνω πίνακα φαίνονται οι συχνότητες και τα ποσοστά στην ερώτηση που αφορά τον πρώτο λόγο απουσίας από το μάθημα. Η ερώτηση αυτή αποσκοπούσε στο να δηλώσει ο συμμετέχοντας αν όντως απουσιάζει ποιος είναι ο πρωταρχικός λόγος απουσίας του από το μάθημα. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 16,1% λόγω του μέσου μεταφοράς, 15,1% λόγω της απόστασης της διαμονής τους από το πανεπιστήμιο, 10,8% λόγω κάποιας ασθένειας ή αναπηρίας και 5,4% λόγω των καιρικών συνθηκών. 49 συμμετέχοντες δεν απάντησαν στην ερώτηση αυτή.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Αν Όχι, Υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι απουσίας σας από τα μαθήματα (ΛΟΓΟΣ 2)

ΕΡΩΤΗΣΗ 5	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ	16	17,2
ΚΑΙΡΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ	2	2,2
ΚΑΠΟΙΑΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ/ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ	7	7,5
ΜΕΣΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	8	8,6
ΣΥΝΟΛΟ	33	35,5

Στον παραπάνω πίνακα φαίνονται οι συχνότητες και τα ποσοστά στην ερώτηση που αφορά τον δεύτερο σε σειρά λόγο απουσίας των συμμετεχόντων από τα θεωρητικά μαθήματα. Από τους 93 συμμετέχοντες, 60 δεν απάντησαν στην ερώτηση αυτή. Μόλις 2,2% επιλέγουν ως δευτερεύον λόγο να απουσιάσουν λόγω των καιρικών συνθηκών. Ενώ η απόσταση του πανεπιστημίου από τη διαμονή τους είναι ένας λόγος απουσίας με το 16 από τα 33 άτομα που απάντησαν την ερώτηση αυτή.

ΕΡΩΤΗΣΗ 6

Αν Όχι, Υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι απουσίας σας από τα μαθήματα (ΛΟΓΟΣ 3)

ΕΡΩΤΗΣΗ 6	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ	5	5,4
ΚΑΙΡΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ	10	10,8
ΚΑΠΟΙΑΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ/ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ	4	4,3
ΜΕΣΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	2	2,2
ΣΥΝΟΛΟ	21	22,7

Στον παραπάνω πίνακα φαίνονται οι συχνότητες και τα ποσοστά στο τρίτο λόγο που επιλέγουν οι φοιτητές εάν απουσιάσουν από τα μαθήματα. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 21 συμμετέχοντες απάντησαν την ερώτηση αυτή. 10 συμμετέχοντες φαίνεται να απουσιάζουν από το μάθημα λόγω καιρικών συνθηκών και μόλις 2 θεωρούν ότι είναι λιγότερος σημαντικός λόγος για να απουσιάσουν το μέσο μεταφοράς του στο πανεπιστήμιο.

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

Αν Όχι, Υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι απουσίας σας από τα μαθήματα (ΛΟΓΟΣ 4)

ΕΡΩΤΗΣΗ 7	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ	2	2,2
ΚΑΙΡΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ	3	3,2
ΚΑΠΟΙΑΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ/ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ	3	3,2
ΜΕΣΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	1	1,1
ΣΥΝΟΛΟ	9	9,7

Στον παραπάνω πίνακα φαίνονται οι συχνότητες και τα ποσοστά στην ερώτηση για το εάν υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι απουσίας των φοιτητών από τα μαθήματα και με ποια σειρά τους κατατάσσουν. Ως τέταρτος λόγος απουσίας μόνο 9 άτομα απάντησαν. 3 άτομα δήλωσαν ότι απουσιάζουν λόγω καιρικών συνθηκών, 3 λόγω κάποιας ασθένειας/αναπηρίας, 2 λόγω απόστασης της διαμονής τους από το τμήμα και 1 άτομο λόγω του μέσου μεταφοράς.

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

Τα χρήματα που παίρνετε από τους γονείς σας καλύπτουν τις ανάγκες σας;

ΕΡΩΤΗΣΗ 8	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	4	4,3
ΛΙΓΟ	21	22,6
ΜΕΤΡΙΑ	32	34,4
ΠΟΛΥ	33	35,5
ΣΥΝΟΛΟ	90	96,8

Όπως διαφάνηκε από τον παραπάνω πίνακα, 90 φοιτητές απάντησαν στην ερώτηση εάν τα χρήματα που παίρνουν από τους γονείς τους καλύπτουν τις ανάγκες τους. 33 συμμετέχοντες (35,5%) απάντησαν ότι τα χρήματα τους καλύπτουν πολύ. Έπειτα, 32 συμμετέχοντες (34,4%) τους καλύπτουν μέτρια, 21 συμμετέχοντες (22,6%) τους καλύπτουν λίγο και μόλις 4 συμμετέχοντες δεν τους καλύπτουν καθόλου.

ΕΡΩΤΗΣΗ 9

Κατά τη διάρκεια των σπουδών σας εργάζεστε παράλληλα;

ΕΡΩΤΗΣΗ 9	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	35	37,6
ΟΧΙ	58	62,4
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Όσο αφορά την ερώτηση εάν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους οι φοιτητές της νοσηλευτικής εργάζονται απάντησαν και οι 93 συμμετέχοντες. Απο τους 93 φοιτητές οι 35 εργάζονται παράλληλα ενώ 58 φοιτητές (62,4%) δεν εργάζονται παράλληλα με τις σπουδές τους.

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

Εάν ναι, Πόσες ώρες την ημέρα;

ΕΡΩΤΗΣΗ 10	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΛΑΧΙΣΤΟ	ΜΕΓΙΣΤΟ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΤΥΠΙΚΟ ΣΦΑΛΜΑ
	30	4	14	7,73	2,47

Στην ερώτηση που αφορά τις ώρες που εργάζονται οι φοιτητές της νοσηλευτικής από τους 35 συμμετέχοντες που απάντησαν στην Ερώτηση 9, οι 30 απάντησαν στην ερώτηση αυτή. Οι ελάχιστες ώρες που δουλεύουν είναι 4 ώρες ανά ημέρα και οι μέγιστες ώρες εργασίας είναι 14 ώρες. Ένας φοιτητής που σπουδάζει στο ΤΕΙ Κρήτης στη σχολή νοσηλευτικής δουλεύει 7,73 ώρες ημερησίως.

ΕΡΩΤΗΣΗ11

Οι ώρες εργασίας σας συμπίπτουν με το ωράριο σπουδών σας;

ΕΡΩΤΗΣΗ 11	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	16	17,2
ΛΙΓΟ	10	10,8
ΜΕΤΡΙΑ	11	11,8
ΠΟΛΥ	12	12,9
ΣΥΝΟΛΟ	49	52,7

Οι φοιτητές που εργάζονται κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ζητήθηκε να απαντήσουν εάν οι ώρες εργασίας τους συμπίπτουν με το ωράριο των σπουδών τους. 16 άτομα απάντησαν ότι δεν συμπίπτουν οι ώρες εργασίας τους με τα θεωρητικά μαθήματα ενώ 12 άτομα απάντησαν ότι το ωράριο εργασίας τους συμπίπτει πολύ με το ωράριο σπουδών τους. 10 φοιτητές απάντησαν ότι το ωράριο εργασίας τους συμπίπτει λίγο με το ωράριο σπουδών τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι μερικοί συμμετέχοντες που δεν εργάζονται απάντησαν στην ερώτηση αυτή ότι δεν συμπίπτει καθόλου. Αυτός είναι και ο λόγος που ενώ από τους 35 συμμετέχοντες που δήλωσαν ότι εργάζονται σε αυτή την ερώτηση απάντησαν 49 άτομα.

ΕΡΩΤΗΣΗ12

Είστε ευχαριστημένοι με τα ωράρια μαθημάτων;

ΕΡΩΤΗΣΗ 12	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1,1
ΛΙΓΟ	25	26,9
ΜΕΤΡΙΑ	51	54,8
ΠΟΛΥ	15	16,1
ΣΥΝΟΛΟ	92	98,9

Στην ερώτηση που αφορά εάν οι φοιτητές είναι ευχαριστημένοι με το ωράριο των μαθημάτων τους απάντησαν 92 συμμετέχοντες. 25 φοιτητές απάντησαν ότι είναι λίγο ευχαριστημένοι με το ωράριο μαθημάτων τους ενώ 51 (54,8%) φοιτητές δήλωσαν ότι είναι μέτρια. 1 φοιτητής δεν είναι καθόλου ευχαριστημένος και 15 (16,1%) είναι πολύ ευχαριστημένοι με το ωράριο των μαθημάτων τους.

ΕΡΩΤΗΣΗ13

Πιστεύεται ότι κάποια από τα μαθήματα του τμήματος είναι αδιάφορα;

ΕΡΩΤΗΣΗ 13	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	69	74,2
ΟΧΙ	24	25,8
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Στην ερώτηση 13 απάντησαν όλοι οι φοιτητές εάν πιστεύουν ότι κάποια από τα μαθήματα του τμήματος είναι αδιάφορα. 69 (74,2%) συμμετέχοντες απάντησαν ότι κάποια από τα μαθήματα είναι αδιάφορα για εκείνους ενώ 24 (25,8%) φοιτητές δεν θεωρούν ότι κάποιο μάθημα είναι αδιάφορα για αυτούς.

ΕΡΩΤΗΣΗ14

Παρακολουθείτε τα μαθήματα στα οποία ο διδάσκων είναι μη επιστημονικά καταρτισμένος;

ΕΡΩΤΗΣΗ 14	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	50	53,8
ΟΧΙ	43	46,2
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Όσο αφορά εάν παρακολουθούν τα μαθήματα όταν ο διδάσκων είναι μη επιστημονικά καταρτισμένος, 50 φοιτητές (53,8%) απάντησαν ότι παρακολουθούν τα μαθήματα. 46,2% δήλωσαν ότι δεν παρακολουθούν τα μαθήματα στα οποία δεν είναι επιστημονικά καταρτισμένος ο διδάσκων.

ΕΡΩΤΗΣΗ15

Οι καθηγητές στο τμήμα σας έχουν μεταδοτικότητα;

ΕΡΩΤΗΣΗ 15	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΛΙΓΟ	16	17,2
ΜΕΤΡΙΑ	45	48,4
ΠΟΛΥ	31	33,3
ΣΥΝΟΛΟ	92	98,9

Στον παραπάνω πίνακα φαίνονται οι συχνότητες και τα ποσοστά που αφορούν στο κατά πόσο οι καθηγητές στο τμήμα τους έχουν μεταδοτικότητα. Το μεγαλύτερο ποσοστό (48,4% φοιτητές) απάντησε ότι έχουν μέτρια μεταδοτικότητα. 16 άτομα απάντησαν ότι έχουν λίγη μεταδοτικότητα ενώ 31 φοιτητές απάντησαν ότι έχουν πολύ μεταδοτικότητα. 1 φοιτητής δεν απάντησε καθόλου στην ερώτηση αυτή.

ΕΡΩΤΗΣΗ16

Απουσιάζατε από τα μαθήματα λόγο του ότι ο διδάσκων δεν είναι προσιτός;

ΕΡΩΤΗΣΗ 16	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	60	64,5
ΟΧΙ	33	35,5
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Στον παραπάνω πίνακα φαίνονται οι συχνότητες και τα ποσοστά που αφορούν το κατά πόσο οι συμμετέχοντες απουσίαζαν από μάθημα λόγω του ότι ο διδάσκων δεν ήταν προσιτός. Απο τους 93 φοιτητές που έλαβαν μέρος στην παρούσα έρευνα 60 φοιτητές απάντησαν ότι απουσίαζαν από μαθήματα λόγω του ότι ο διδάσκων δεν είναι προσιτός ενώ 33 άτομα δεν απουσίαζαν από τα μαθήματα.

ΕΡΩΤΗΣΗ17

Υπήρξε ποτέ καθηγητής που να είχε επιθετική συμπεριφορά προς εσάς;

ΕΡΩΤΗΣΗ 17	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	21	22,6
ΟΧΙ	72	77,4
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Στην ερώτηση που αφορά το κατά πόσο υπήρξε καθηγητής που να είχε επιθετική συμπεριφορά προς εσάς όπως φαίνεται και στον παραπάνω πίνακα συχνοτήτων 77,4% των φοιτητών δεν συνάντησαν επιθετική συμπεριφορά από καθηγητή τους ενώ το υπόλοιπο 22,6% των φοιτητών δήλωσαν ότι υπήρξε επιθετική συμπεριφορά καθηγητή προς αυτούς.

ΕΡΩΤΗΣΗ18

Εάν ναι, πόσες φορές;

ΕΡΩΤΗΣΗ 18	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
-------------------	------------------	------------------

0	1	1,1
1	4	4,3
2	10	10,8
3	4	4,3
5	1	1,1
ΣΥΝΟΛΟ	20	21,5

Στον παραπάνω πίνακα, παρουσιάζεται ο πίνακας συχνοτήτων για την ερώτηση εάν υπάρξει επιθετική συμπεριφορά από καθηγητή τους προς τον φοιτητή πόσες φορές έτυχε. 20 φοιτητές απάντησαν στην ερώτηση αυτή. 10 συμμετέχοντες απάντησαν ότι έτυχαν επιθετικής συμπεριφοράς από καθηγητή τους 2 φορές. 4 φοιτητές απάντησαν ότι τους έτυχε 3 φορές ενώ 1 συμμετέχοντας απάντησαν ότι συνάντησαν επιθετική συμπεριφορά από καθηγητή τους 5 φορές.

ΕΡΩΤΗΣΗ 19

Σας επηρέασε αυτό το συμβάν στο να απουσιάσετε από αυτό το μάθημα;

ΕΡΩΤΗΣΗ 19	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	18	19,4
ΟΧΙ	38	40,9
ΣΥΝΟΛΟ	56	60,3

Στην ερώτηση που αφορά το κατά πόσο επηρεάστηκαν από το συμβάν έτσι ώστε να απουσιάσετε από αυτό το μάθημα, όπως φαίνεται και στον παραπάνω πίνακα συχνοτήτων 56 άτομα απάντησαν στην ερώτηση αυτή. 40,9% των φοιτητών δεν επηρεάστηκαν ενώ το υπόλοιπο 19,4% των φοιτητών δήλωσαν ότι επηρεάστηκαν από το συμβάν.

ΕΡΩΤΗΣΗ 20

Οι περιβαλλοντικές συνθήκες των αιθουσών/χώρου εργαστηρίου είναι κατάλληλες;

ΕΡΩΤΗΣΗ 20	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	3	3,2
ΛΙΓΟ	10	10,8
ΜΕΤΡΙΑ	40	43,0
ΠΟΛΥ	40	43,0
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Στην ερώτηση που αφορά εάν οι φοιτητές εάν οι περιβαλλοντικές συνθήκες των αιθουσών και χώρου εργαστηρίου είναι κατάλληλες 40 φοιτητές απάντησαν ότι είναι πολύ κατάλληλες, 40 φοιτητές απάντησαν ότι είναι μέτρια κατάλληλες. 3 συμμετέχοντες δήλωσαν ότι δεν είναι καθόλου κατάλληλες και 10 ότι είναι λίγο κατάλληλες.

ΕΡΩΤΗΣΗ 21

Πόσο σας επηρεάζουν οι συνθήκες αιθουσών/χώρου εργαστηρίου στην παρακολούθηση μαθημάτων;

ΕΡΩΤΗΣΗ 21	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΚΑΘΟΛΟΥ	11	11,8
ΛΙΓΟ	23	24,7
ΜΕΤΡΙΑ	37	39,8
ΠΟΛΥ	22	23,7
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Στην ερώτηση που αφορά εάν οι φοιτητές επηρεάζονται από τις περιβαλλοντικές συνθήκες των αιθουσών και χώρου εργαστηρίου 23,7% των φοιτητών απάντησαν ότι επηρεάζονται πολύ, 39,8% απάντησαν ότι επηρεάζονται μέτρια από τις συνθήκες των αιθουσών. 24,7% επηρεάζονται λίγο ενώ 11,8% δεν επηρεάζονται καθόλου από τις περιβαλλοντικές συνθήκες των αιθουσών στην παρακολούθηση των μαθημάτων.

ΕΡΩΤΗΣΗ 22

Πιστεύεται πως κάποια μαθήματα δεν είναι σημαντικά ή δεν θα σας χρειαστούν στο επάγγελμα σας;

ΕΡΩΤΗΣΗ 22	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	58	62,4
ΟΧΙ	35	37,6
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Στον παραπάνω πίνακα, παρουσιάζεται ο πίνακας συχνοτήτων για την ερώτηση εάν οι φοιτητές πιστεύουν πως κάποια μαθήματα δεν είναι σημαντικά ή δεν θα σας χρειαστούν στο επάγγελμα τους. 35 φοιτητές θεωρούν ότι όλα τα μαθήματα είναι σημαντικά και θα χρειαστούν στο επάγγελμα της νοσηλευτικής. Περισσότερο απο τους μισούς (58 φοιτητές) πιστεύουν ότι κάποια μαθήματα δεν είναι σημαντικά ή δεν θα χρειαστούν στο επάγγελμα της νοσηλευτικής.

ΕΡΩΤΗΣΗ 23

Έχετε απουσιάσει από το μάθημα λόγω άλλου μαθήματος που διεξαγόταν την ίδια ώρα σε άλλη αίθουσα;

ΕΡΩΤΗΣΗ 23	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	54	58,1
ΟΧΙ	38	40,9
ΣΥΝΟΛΟ	92	99

Στον παραπάνω πίνακα, παρουσιάζεται ο πίνακας συχνοτήτων για την ερώτηση εάν οι φοιτητές έχουν απουσιάσει από το μάθημα λόγω άλλου μαθήματος που διεξαγόταν την ίδια ώρα σε άλλη αίθουσα. 1 άτομο δεν απάντησε από την ερώτηση αυτή. 54 συμμετέχοντες απάντησαν ότι έχουν απουσιάσει για να παρευρεθούν σε άλλο μάθημα ενώ 38 φοιτητές δεν απουσίασαν από μάθημα λόγω άλλου μαθήματος.

ΕΡΩΤΗΣΗ 24

Η νυχτερινή σας διασκέδαση είναι λόγος απουσίας από τα μαθήματα;

ΕΡΩΤΗΣΗ 24	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	37	39,8
ΟΧΙ	56	60,2
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Στον παραπάνω πίνακα, παρουσιάζεται ο πίνακας συχνοτήτων για την ερώτηση εάν η νυχτερινή διασκέδαση είναι ένας λόγος απουσίας από τα μαθήματα. 60,2% των φοιτητών απάντησαν ότι η διασκέδαση δεν αποτελεί λόγο απουσίας από τα μαθήματα ενώ 39,8% η διασκέδαση είναι λόγος απουσίας από τα μαθήματα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 25

Πόσο συχνά βγαίνετε την εβδομάδα;

ΕΡΩΤΗΣΗ 25	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
1-2 φορές	41	44,1
2-3 φορές	33	35,5
Πάνω απο 3 φορές	18	19,4
ΣΥΝΟΛΟ	92	99,9

Στην ερώτηση που αφορά το πόσο συχνά βγαίνουν την εβδομάδα 41 φοιτητές απάντησαν ότι βγαίνουν 1-2 φορές την εβδομάδα. 33 φοιτητές απάντησαν ότι βγαίνουν 2-3 φορές, ενώ πάνω απο 3 φορές την εβδομάδα βγαίνουν 18 φοιτητές. 1 άτομο δεν απάντησε σε αυτή την ερώτηση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 26

Έχετε υποστεί BULLYING από τους συμφοιτητές σας με αποτέλεσμα να αποχωρήσετε από μαθήματα;

ΕΡΩΤΗΣΗ 26	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	6	6,5
ΟΧΙ	86	92,5
ΣΥΝΟΛΟ	92	99

Στον παραπάνω πίνακα, παρουσιάζεται ο πίνακας συχνοτήτων για την ερώτηση κάποιος φοιτητής έχει υποστεί εκφοβισμό από τους συμφοιτητές τους με αποτέλεσμα να αποχωρήσετε από τα μαθήματα. 6 φοιτητές απάντησαν ότι έχουν υποστεί εκφοβισμό από συμφοιτητές τους με αποτέλεσμα να αποχωρήσουν από μαθήματα. Οι πλειοψηφία των φοιτητών που συμμετείχαν στην έρευνα (86 φοιτητές) δεν έχουν υποστεί εκφοβισμό.

ΕΡΩΤΗΣΗ 27

Φύλο:

ΕΡΩΤΗΣΗ 27	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΓΥΝΑΙΚΑ	27	29
ΑΝΤΡΑΣ	66	71
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Στον παραπάνω πίνακα, παρουσιάζεται ο πίνακας συχνοτήτων για την το φύλλο των συμμετεχόντων. 66 φοιτητές που έλαβαν μέρος στην παρούσα έρευνα είναι άντρες και 27 φοιτητές είναι γυναίκες.

ΕΡΩΤΗΣΗ 28

Ηλικία:

ΕΡΩΤΗΣΗ 28	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΛΑΧΙΣΤΟ	ΜΕΓΙΣΤΟ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΤΥΠΙΚΟ ΣΦΑΛΜΑ
	92	18	35	22,391	3,1237

Στην ερώτηση που αφορά την ηλικία των φοιτητών απάντησαν 92 φοιτητές. Η ελάχιστη ηλικία ήταν 18 έτη ενώ η μέγιστη ηλικία ήταν 35 ετών. Η μέση τιμή ηλικίας είναι 22,39 έτη.

ΕΡΩΤΗΣΗ 29

Απόσταση διαμονής από το τμήμα;

ΕΡΩΤΗΣΗ 29	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
1 χιλιόμετρο	13	14,0
2 χιλιόμετρα	21	22,6
3 χιλιόμετρα	12	12,9
4 χιλιόμετρα	15	16,1
Πάνω από 5 χιλιόμετρα	32	34,3
ΣΥΝΟΛΟ	93	100

Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζεται ο πίνακας συχνοτήτων για την απόσταση που έχει η διαμονή των φοιτητών από το τμήμα όπου σπουδάζουν. 34,3% των φοιτητών απάντησαν ότι το πανεπιστήμιο τους απέχει πάνω από 5 χιλιόμετρα από την διαμονή τους. 16,1% απέχει 4 χιλιόμετρα από τη διαμονή τους, 12,9% απέχει 3 χιλιόμετρα, ενώ 14% απέχει 1 χιλιόμετρο το πανεπιστήμιο τους από τον χώρο διαμονή τους.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η απουσία των φοιτητών από τα θεωρητικά μαθήματα αποτελεί βασική μέριμνα για την πανεπιστημιακή εκπαίδευση παγκοσμίως. Στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, οι φοιτητές νοσηλευτικής, συναντούν για πρώτη φορά τις θεωρητικές διαλέξεις σε αίθουσες διδασκαλίας όπου πολλές φορές η παρακολούθηση δεν είναι πάντα υποχρεωτική. Αντίθετα, η κλινική εκπαίδευση, παρέχεται σε μικρές ομάδες και η παρακολούθηση των διαλέξεων αυτών είναι υποχρεωτική.

Διαλέξεις που παραδίδονται σε μεγάλες ομάδες φοιτητών, δημιουργούν δυσκολίες τόσο σε καθηγητές όσο και στους φοιτητές αφού με αυτό το τρόπο τους δελεάζει αρκετές φορές να απουσιάσουν από το μάθημα (Bati, 2013). Παραδοσιακά, η απουσία/παρουσία των φοιτητών της νοσηλευτικής είναι υπό στενή παρακολούθηση, με αρχεία παρουσιών τόσο στην αίθουσα διδασκαλίας όσο και στην κλινική πρακτική με σκοπό την αντιμετώπιση τυχόν υπερβολικών απουσιών.

Η παρούσα έρευνα διεξήχθη για τον εντοπισμό των παραγόντων που συμβάλλουν στην απουσία των φοιτητών της νοσηλευτικής. Η έρευνα έδειξε ότι οι φοιτητές ανέφεραν ότι οι λόγοι απουσίας τους σχετίζονται με το περιεχόμενο των μαθημάτων τους, 74,2% των φοιτητών πιστεύουν ότι τα μαθήματα είναι αδιάφορα.

Οι εκπαιδευτικοί είναι οι παροχή και οι διευκολυντές των βασικών γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων που απαιτούνται για την πρόοδο και το μέλλον των νοσηλευτών (Bayard, 2013). Το αποτέλεσμα της παρούσας έρευνας έδειξαν ότι οι φοιτητές του τμήματος Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, , παρακολουθούν τόσο τα μαθήματα στα οποία ο διδάσκων δεν είναι επιστημονικά καταρτισμένος όσο και τα μαθήματα στα οποία ο διδάσκων δεν είναι καταρτισμένος.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι συμμετέχοντες φοιτητές ανέφεραν απουσίες από λόγους που σχετίζονται με τον παράγοντα της μετακίνησης των φοιτητών αφού 15,1% (n=14) απάντησαν ότι ο πρωταρχικός λόγος απουσίας είναι η απόσταση της διαμονής τους από το πανεπιστήμιο. Τα αποτελέσματα αυτά είναι σε συμφωνία με τα αποτελέσματα άλλων ερευνών που καταδεικνύουν την απόσταση που απέχει το πανεπιστήμιο από το χώρο διαμονής των φοιτητών ως καθοριστικό παράγοντα στην απουσία των φοιτητών από τα θεωρητικά μαθήματα (Schmulian & Coetzee, 2011; Sprandlin, Cierniak, & Chen, 2012).

Σε σχετικές μελέτες, οι κακές συνθήκες των πανεπιστημιακών αιθουσών σχετίζονται με την συμπεριφορά των φοιτητών ως προς την παρουσία ή απουσία τους από τα θεωρητικά μαθήματα. Σε μια έρευνα του Thobakgale (2013) οι κύριοι λόγοι που αναφέρθηκαν όσο αφορά την απουσία των φοιτητών ήταν οι ελλιπείς διαλέξεις, η έλλειψη ενδιαφέροντος από το διδάσκων, η μη μεταδοτικότητα του αλλά και οι περιβαλλοντικές συνθήκες των αιθουσών. Στην παρούσα έρευνα αντίθετα, το 43% (n=40) των φοιτητών δήλωσαν ότι είναι πολύ ευχαριστημένοι με τις περιβαλλοντικές

συνθήκες των εγκαταστάσεων του πανεπιστημίου ενώ 48,4% (n=45) έχουν δηλώσει ότι οι καθηγητές έχουν μέτρια μεταδοτικότητα ως προς την θεωρητική διδασκαλία.

Σύμφωνα με τους Shellenbarger και Hoffman (2016) μεγάλος αριθμός φοιτητών στην έρευνα τους, ανέφεραν ότι οι οικογενειακές υποχρεώσεις τους θέτουν πρόσθετες απαιτήσεις από το χρόνο τους, για το λόγο αυτό πολλές φορές αναγκάζονται να απουσιάσουν από θεωρητικά μαθήματα. Απαιτήσεις όπως φοιτητές με παιδιά ή φοιτητές με προβλήματα υγείας ή οικονομικές δυσκολίες. Σε αντίθεση με τα αποτελέσματα της έρευνας των Shellenbarger και Hoffman, στην παρούσα έρευνα το 35,5% ανέφεραν ότι είναι πολύ ευχαριστημένοι με τα χρήματα που παίρνουν από τους γονείς τους και καλύπτονται ικανοποιητικά οι προσωπικές και εκπαιδευτικές του ανάγκες κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους. Επίσης περισσότεροι από τους μισούς φοιτητές (62,4%), στην παρούσα μελέτη ανέφεραν ότι δεν δουλεύουν παράλληλα με τις σπουδές τους. Αυτό είναι ένα θετικό στοιχείο αφού οι ώρες της εργασίας διαφάνηκε να επηρεάζουν την απόφαση των φοιτητών να απουσιάσουν από τα θεωρητικά τους μαθήματα.

Η μετάβαση από το υποστηρικτικό περιβάλλον της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έως το λιγότερο προσωπικό και πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης φέρνει τους φοιτητές σε μία έντονη εποχή αυτοπροσδιορισμού. Οι κανόνες και οι προσδοκίες είναι σαφώς καθορισμένοι, έτσι οι φοιτητές αισθάνονται ασφαλείς, υποστηρίζεται η ακαδημαϊκή αριστεία και η επικοινωνία και ενισχύεται ο αμοιβαίος σεβασμός.

Με την παρούσα έρευνα, γίνεται ένα βήμα ως προς την καλύτερη κατανόηση του φοιτητή που κατά συνήθεια απουσιάζει. Μια τέτοια πρόκληση είναι η παρακολούθηση των παρουσιών/απουσιών των φοιτητών της νοσηλευτικής.

Το επάγγελμα του νοσηλευτή, ιστορικά, είναι ένα επάγγελμα που διαβεβαιώνει τους δημόσιους και επαγγελματικούς φορείς ότι οι νεοεισερχόμενοι νοσηλευτές στον επαγγελματικό χώρο, είναι πλήρως καταρτισμένοι μέσω των θεωρητικών και κλινικών προγραμμάτων που παρακολουθούν. Για να εξασφαλιστεί το ακαδημαϊκό επίτευγμα και η μελλοντική απασχολησιμότητα, η φοίτηση των σπουδαστών είναι κρίσιμη. Έρευνες έδειξαν η παρακολούθηση συνδέεται στενά με τα επιτεύγματα των σπουδαστών (Musser, 2011; Thekedam, 2013)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η απουσία μεταξύ των φοιτητών της νοσηλευτικής δεν είναι αρκετά υψηλή στην παρούσα έρευνα. Από τα αποτελέσματα διαφάνηκε πρωταρχικός παράγοντας για την παρουσία/απουσία των φοιτητών από τα θεωρητικά μαθήματα είναι η απόσταση διαμονής του φοιτητή από το πανεπιστήμιο αλλά και το μέσο μεταφοράς. Επιπρόσθετα, οι πλείστοι φοιτητές δεν εργάζονται. Αξίζει να σημειωθεί ότι η έρευνα επιβεβαίωσε τη σχέση μεταξύ της απουσίας των φοιτητών νοσηλευτικής και των παραγόντων που θεωρήθηκαν ως συμβάλλοντες με βάση την προϋπάρχουσα γνώση.

Με βάση την προϋπάρχουσα γνώση και τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας συνιστάται η διοίκηση των πανεπιστημίων να διασφαλίζουν τακτικές υπηρεσίες υποστήριξης, υπογραμμίζοντας τη σημασία των ακαδημαϊκών επιτευγμάτων, προκειμένου να μειωθεί η απουσία των μαθητών.

Με βάση την ερευνητική μελέτη που διεξήχθη στο τμήμα Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, διαπιστώθηκε ότι οι φοιτητές που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο της παρούσας έρευνας είχαν ως πρώτη επιλογή το τμήμα Νοσηλευτικής. Επίσης, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων φοιτητών δήλωσε ότι ενδιαφέρονται να τελειώσουν τις σπουδές τους στο τμήμα νοσηλευτικής.

Οι φοιτητές χρειάζονται τακτικές υπηρεσίες καθοδήγησης και συμβουλευτικής καθώς και ακαδημαϊκή υποστήριξη, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τη ζωή του πανεπιστημίου, συμπεριλαμβανομένης των αιθουσών και της κλινικής πρακτικής. Πιστεύεται ότι αυτή η υποστήριξη μπορεί να κάνει τη διαφορά στην προσέλευση των φοιτητών. Αυτό σημαίνει ότι η εκπαίδευση και η εκπαίδευση πρέπει να επανασχεδιαστούν.

Επίσης, συνιστάται η σύσταση φοιτητικής συμβουλευτικής και υποστηρικτικής υπηρεσίας, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει παρέμβαση στους φοιτητές νοσηλευτικής για την αντιμετώπιση τραυματικών γεγονότων, εστιάζοντας σε θέματα που αφορούν την κοινωνική ζωή του φοιτητή που αφορά οικονομικά και οικογενειακά ζητήματα.

Η διοίκηση του πανεπιστημίου πρέπει να παρακινήσει τη βελτίωση των υποδομών, όπως καλά εξοπλισμένες βιβλιοθήκες και εργαστήρια, για τη γνώση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων των φοιτητών νοσηλευτικής. Επίσης να διασφαλίζεται ότι η διδασκαλία

θα διεξάγεται και θα περιλαμβάνει θέματα που προωθούν τη σχέση φοιτητών-εκπαιδευτικών και τη παροχή ηθικής υποστήριξης στους φοιτητές. Οι διδάσκοντες θα πρέπει να εκπαιδούνται ώστε να χρησιμοποιούν διαφορετικές στρατηγικές διδασκαλίας που θα τονώνουν το ενδιαφέρον των φοιτητών, αλλά και να προτρέπουν τους φοιτητές να συμμορφώνονται με την πολιτική παρακολούθησης των παρουσιών/απουσιών των φοιτητών. Το μέγεθος των πανεπιστημιακών αιθουσών και η αυξημένη αντίληψη του φοιτητή, αλλά και η αυτονομία του ότι μπορεί να αρνηθεί τα επίσημα συστήματα παρακολούθησης απουσιών/παρουσιών είναι τα βασικά χαρακτηριστικά που πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω.

Αν και αυτή η μελέτη διεξήχθη με τη συμμετοχή των φοιτητών της νοσηλευτικής, μπορεί να αποτελέσει οδηγό για βελτιώσεις σε ορισμένους τομείς, όπως τον σχεδιασμό των εκπαιδευτικών διαδικασιών και αποτελεσματικών μαθησιακών περιβαλλόντων.

Με την έρευνα σε μεγαλύτερο δείγμα και με περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τους λόγους που οι μαθητές αποτυγχάνουν να παρευρίσκονται σε διαλέξεις αλλά και με εκπαιδευτικά προγράμματα στον τομέα αυτό θα οδηγήσουν τους φοιτητές σε μια αίσθηση της επαγγελματικής ευθύνης.

Τέλος, θα πρέπει να εφαρμοστεί ο φοιτητικός προσανατολισμός, τα προγράμματα υποστήριξης και η τακτική καθοδήγηση για την επιλογή των μαθημάτων ενδιαφέροντος και οι διδακτικές στρατηγικές των διδασκόντων θα πρέπει να βελτιωθούν για να τονωθεί το ενδιαφέρον των σπουδαστών. Οι φοιτητές θα πρέπει πρώτα να αλλάξουν την αρνητική τους στάση απέναντι στα θεσμικά μαθήματα για να αποκτήσουν ενδιαφέρον για τις σπουδές τους. Συνεπώς, συνιστώνται δημιουργικές και καινοτόμες στρατηγικές διδασκαλίας για τη βελτίωση του ενδιαφέροντος των φοιτητών.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Όλες οι μελέτες υπόκεινται σε περιορισμούς έτσι και στην παρούσα ερευνητική μελέτη παρουσιάστηκαν ορισμένοι περιορισμοί. Οι φοιτητές νοσηλευτικής που

επιλέχθηκαν ήταν από ένα συγκεκριμένο πανεπιστημιακό ίδρυμα, επομένως τα αποτελέσματα δεν μπορούν να γενικευθούν σε άλλα πανεπιστήμια. Αξίζει να αναφερθεί ότι το χρονικό πλαίσιο της μελέτης ήταν σύντομο και, ως εκ τούτου, δεν επέτρεψε στους ερευνητές τη συμμετοχή μεγαλύτερου δείγματος φοιτητών.

Ωστόσο, παρά τους περιορισμούς, η μελέτη έδωσε σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τους παράγοντες που συμβάλλουν στην απουσία των φοιτητών. Οι προσδιοριστικοί παράγοντες θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη στρατηγικών με σκοπό τη μείωση των απουσιών των φοιτητών της νοσηλευτικής από τα θεωρητικά μαθήματα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Abdelrahman, S. M., & Abdelkader, A. M. (2017). The influencing factors of absenteeism among nursing students. *Journal of Nursing Education and Practice*, 7(10), 64.
- Alyildiz, A. & Kuşuoğlu, I.H. (2010). Evaluation of the reason for absenteeism in terms of different variables according to their own perceptions of pre-service teachers. *Procedia - social and behavioral sciences*, 2(2) 2577-2582.
- Bandura, A. (2009). Social cognitive theory goes global. *Psychologist*, 22(6):504-506.
- Balfanz, R. & Byrnes, V. (2012). The importance of being in school: a report on absenteeism in the Nation's Public schools. *Education digest: essential readings condensed for quick review*, 78(2):4-9.
- Barlow, J. & Fleischer, S. (2011). Student absenteeism: whose responsibility? *Innovations in education and teaching international*, 48(3):227-237.
- Bati, A.H., Mandiracioglu, A. & Orgum, F. (2013). Why do students miss lecture? A study of lecture attendance amongst students of health science. *Nurse education today*, 33:596-601.

- Bayard R. (2013) Study of the relationship between teacher absenteeism, teacher attributes, school schedule and student achievement. Florida Atlantic Boca Raton, 150.
- Brink, H., Van der Walt, C. & Van Rensburg, G. (2009). Fundamentals of research methodology for health care professionals. 2nd ed. Cape Town: Juta.
- Burns, H. & Grove, S.K. (2009). The practice of nursing research: appraisal, synthesis and generation of evidence. 6th ed. St. Louis, Mo.: Elsevier Saunders.
- Chang, H.N. & Romero, M. (2008). Present, engaged, and counted for: the critical importance of addressing chronic absence in the early grades. Report. New York: Columbia University. National Center on Children in Poverty.
- Christie, K. (2007). The complexity of compulsory attendance. *Phi Delta Kappan*, 88(5):341-342.
- Chisti, A. T. (2016). Truancy prevention in the district of Columbia: Is it effective or is it just another discretionary practice for schools to administer suspensions? : Georgetown University
- Cook, L.D. & Ezenne, A. (2010). Factors influencing students' absenteeism in primary schools in Jamaica: perspective of community members. *Caribbean curriculum*, 17:33-57.
- Cooperkline, J. (2009). School absenteeism, disruptive classroom behavior and disruptive family process in a sample of court involved youth. Columbus, Oh.: Ohio State University.
- Davey, M.M., Cummings, G., Newburs-Cook, C.V. & Lo, E.A. (2009). Predictors of nurse absenteeism in hospitals: a system review. *Journal of nursing management*, 17:312-330.
- Dembo, R. & Gullledge, L.M. (2009). Truancy intervention programs: challenges and innovations to implementation. *Criminal justice policy review*, 20(4):437-456.
- De Vos, A.S., Strydom, H.C., Fouché, C.B. & Delpont, C.S. (2010). Research at grass roots: for the social sciences and human service professional. 3rd ed. Pretoria: Van Schaik.
- Desalegn, A.S., Berhan, A. & Berhan, Y. (2014). Absenteeism among medical and health science undergraduate students at Hawassa University, Ethiopia. *BMC medical education*, 14(1):81-91.
- Dhaliwal, U. (2003). Absenteeism and under-achievement in final year medical students. *National medical journal of India*, 16(1):34-37.
- Diaz, E.M. & Kosciw, G.J. (2009). Shared differences: the experiences of lesbian, gay, bisexual and transgender students of color in our nation's schools. New York: GLSEN.
- Doyle, L. & O'Brien, F.A. (2007). An evaluation of an attendance monitoring system for undergraduate nursing students. Dublin, Ireland: Elsevier.
- Doyle, L., O'Brien, F., Timmins, F., Tobin, G. & Doherty, L. (2008). An evaluation of an attendance monitoring system for undergraduate nursing students. *Journal of school of nursing and midwifery*, (8):129-139.
- Dube, R.S. & Orpinas, P. (2009). Understanding excessive school absenteeism as school refusal behavior. *Children & schools*, 31(2):87-95.
- Eastman, G., Cooney, S.M., Connor, C. & Small, S.A. (2007). What research tells us about effective truancy prevention: what works? Madison, Wis.: University of Wisconsin. (Wisconsin research to practice series, 5:1-15.)

- Epstein, L. & Sheldon, S.B. (2000). Present and accounted for: improving student attendance through family and community involvement. *Journal of educational research*, 95(5):308-318.
- Fayombo, G.A. (2012). *Factors influencing absenteeism questionnaire (FIAQ)*. Barbados: Canadian Center of Science and Education.
- Fox, W. and Bayat, M.S. (2007). *A Guide to managing research*. Cape Town: Juta.
- Gotfried, M.A. (2009). Excused versus unexcused: how student absences in elementary school academic achievement. *Education and policy analysis*, 31:392-419.
- Gul, R., Muhammad Khan, H., & Raheel Alam, S. (2016,).16-18.
- Gump, S.E. (2006). Guess who's not coming to class: students' attitudes as indicators of attendance. *Educational studies*, 32(1):39-46.
- Gupta, M. & Lata, P. (2014) . Absenteeism in schools: a chronic problem in the present time. *Education confab*, 3(1):11-14.
- Ham, B.D. (2004). The effects of divorce and remarriage on the academic achievement of high school seniors. *Journal of divorce & remarriage*, 42(2):159-178.
- Hammond, C., Linton, D., Smink, J. & Drew, S. (2007). *Dropout risk factors and exemplary programs: a technical report*. Clemson, S.C.: Clemson University. National Dropout Prevention Center/Network (NDPC/N).
- Hua, H. (2008). *School wastage studying: focusing on student absenteeism in Armenia*. Yerevan: Ashogik. Armenia: UNICEF. Harvard graduate school of education: 1-66.
- Hillygus, D.S. (2005). The missinglink: exploring the relationship between higher education and political engagement. *Political behavior*, 27(1):5-47.
- Hocking, C. (2008). The contributing factors to student absenteeism/ruancy and the effectiveness of social services and interventions. *Social work student papers*, paper 18.
- Holbert, T., Wu, L. & Stark, M. (2002). 3rd annual evaluation report: school attendance initiative - the first 3 years 1998/99-2000/01. Oregon Department of Human Services. <http://www.Co.Multnomah.Or.Or.Us/oscp/saiyr> 3 annual report final.pdf.
- Hughes, S.J. (2005). Student attendance during college-based lectures: a pilot study. *Nursing standard*, 19(47):41-49.
- Joseph, A. & Hunter, B.A. (2008). *The contributory factors to student absenteeism/ truancy*. New York: Department of Education.
- Kassarnig, V., Bjerre-Nielsen, A., & Mones, E. (2017). Class attendance, peer similarity, and academic performance in a large field study. *PLoS ONE*, 12(11), 1-15.
- Kearney, C.A. (2008). An interdisciplinary model of school absenteeism in youth to inform professional practice and public policy. *Educational psychology review*, 20(3):257-282.
- Kerr, J., Price, M., Kotch, J., Willis, S., Fisher, M. & Silva, S. (2011). Does contact by a family nurse practitioner decrease early school absence? *Journal of school nursing*, 28(1):38-46.
- Kottasz, R. (2005). Reasons for student non-attendance at lecturers and tutorials: an analysis. *Journal for teaching and learning*, 2(2):5-14.

- Kousalya, P., Ravinndranath, V. & Vizayakumar, K. (2006). Student absenteeism in engineering colleges: evaluation of alternatives using AHP. *Journal of applied mathematics and decision sciences*, 2006:1-26.
- Kumar, K.P. & Rao, K.S. (2013). A study on causes and structural effects of students' absenteeism with reference to Vignan University Andhra Pradesh, India. *Journal of applied research*, 3(12):511-512.
- Lipscomb, M. & Snelling, P.C. (2010). Student nurse absenteeism in higher education: an argument against enforced attendance. *Journal for nurse education today*, 30:573-578.
- Longo, N.V. & Meyer, R.P. (2006). College students and politics: a literature review. Revisiting and reviewing the literature. Maryland: Center for Information & Research on Civic Learning & Engagement. (Circle working paper 46.)
- Maynard, B.R. (2010). The absence of presence: a systematic review and meta-analysis of indicated interventions: increase student attendance. Chicago, Ill.: Loyola University.
- Motsepe, P., (2011). Absenteeism. *Denosa Nursing Journal Update*. May Issue, p.34-35.
- Musser, P.M. (2011). Taking attendance: how school absences undermine students and school performance in New York City. New York: Department of Education. (Campaign for fiscal equity.)
- Patel, D., Cook, T., Cook, T. & Amendola, M. (2013). Attendance: analysis and recommendations. Danbury, Conn.: Danbury High School. School Governance Council. 19 p.
- Polit, D.F. & Beck, C.T. (2008). *Nursing research: generating and assessing evidence for nursing practice*. 8th ed. Philadelphia, Pa.: Lippincott, Williams & Wilkins.
- Railsback, J. (2004). Increasing student attendance: strategies from research and practice. Portland, Oreg.: Northwest Regional Educational Laboratory.
- Ramodike, S.P. (2008). Student absenteeism in the FET sector. (Unpublished.)
- Reid, K. (2005). The causes, views and traits of school absenteeism and truancy: an analytical review. *Review in education*, 74:59-82.
- Reid, K. (2006). The views of education social workers on the management of truancy and other forms of non-attendance. *Research in education*, 75:40-57.
- Reimer, M. & Smink, J. (2005). Information about the school dropout issue: selected facts and statistics. Clemson, S.C.: National Dropout Prevention Center Network.
- Rochford, C., Connolly, M. & Drennan, J. (2009). Paid part-time employment and academic performance of undergraduate nursing students. *Nurse education today* 29(6):601-606.
- Rao, B. T., Valleswary, K., & Siva Durga Prasad Nayak, M. (2016). Reasons for Absenteeism among the Undergraduate Medical Students Attending for Theory Classes in Rajiv Gandhi Institute of Medical Sciences (RIMS) Ongole, Prakasam District of Andhra Pradesh: A Self Review. *IOSR Journal of Research & Method in Education (IOSR-JRME)*, 6(4), 11-19.
- Sanchez, M. (2012). Truancy and chronic absence in Redwood City. Stanford, Calif.: Stanord University. John W. Gardner Center for Youth and their Communities.

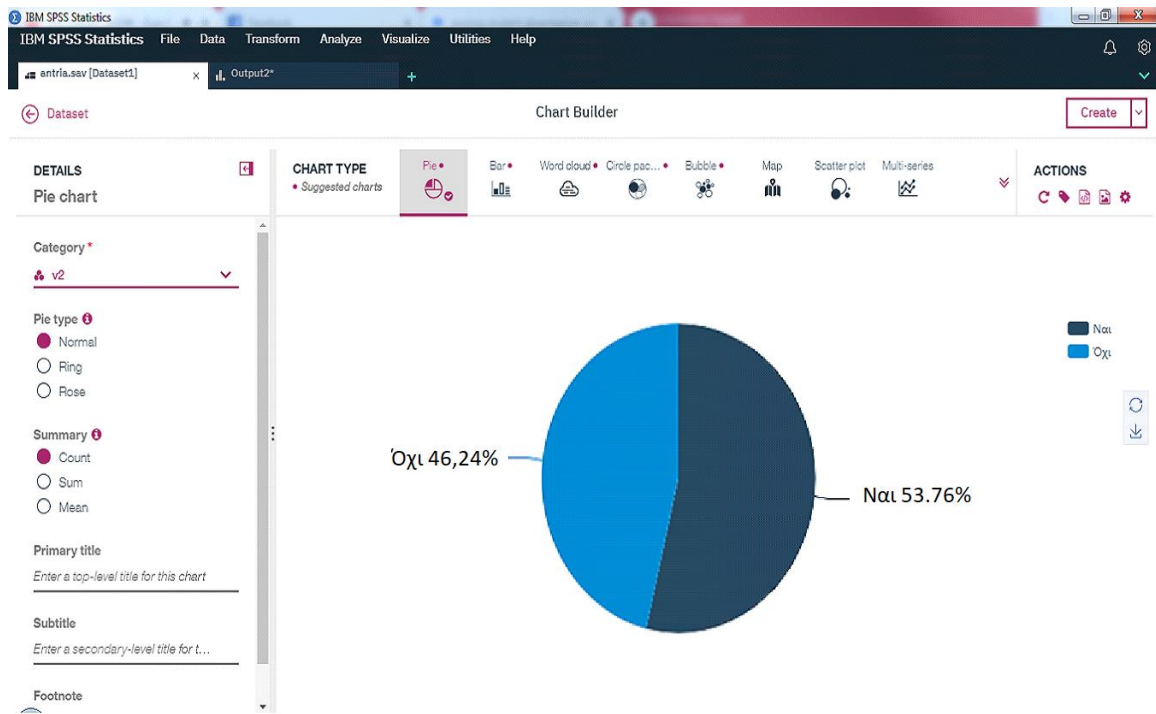
- Schmulian, A. & Coetzee, S. (2011). Class absenteeism: reasons for non-attendance and the effect on academic performance. *Accounting research journal*, 24:178-194.
- Shahzada, G., Ghazi, S.R., Nawaz, H. & Khan, A. (2011). Causes of absenteeism from schools at secondary level. *Mediterranean journal of social sciences*, .2(2):291-298.
- Shahzada, G., Ghazi, S.R., Nawaz, H. & Khan, A. (2011). Causes of absenteeism from schools at secondary level. *Mediterranean journal of social sciences*, .2(2):291-298.
- Shellenbarger T, Hoffman R. (2016)Lessons in advising for nursing student success. *Teaching and Learning in Nursing*. 11(1): 92-100.
- Sheppard, A. (2009). School attendance and attainment: poor attenders' perceptions of 123 schoolwork and parental involvement in their education. *British journal of special education*, 36(2):104-111.
- Sparks, S.D. (2010). Early grades become the new front in absenteeism. *Education week*, 30(8).
- Sprandlin, T., Cierniak, K., Shi, D. & Chen, M. (2012). Attendance and chronic absenteeism in Indiana: the impact on student achievement. *Education policy brief*, 10(3):1-12.
- Strohschein, L, Roos, N. & Bronwell, M. (2009). Family structure histories and high school completion: evidence from a population-based registry. *Canadian journal of sociology*, 34(1):83-103.
- Suhid, A., Rahman, A. & Kamal, N. (2012). Factors causing student absenteeism according to Peera. *International journal of arts and commerce*, 1(4):342-350.
- Teasly, M.L. (2004). Absenteeism and truancy: risk, protection, and best practice implications for school social workers. *Children & schools*, 26(2):117-127.
- Thekedam, J.S. (2013). Student absenteeism: interventions and programs to reduce chronic absenteeism and truancy St. Berchman's College, Changanacherry.
- Thobakgale LM.(2013) Factors contributing to absenteeism an pupil nurses in the nursing schools of Capricorn District, Master thesis disagree, limpopo Province in the Faculty of Health science at the University of Limpopo. 57-58.
- Timmins, F. & Kaliszer, M. (2002). Attitudes to absenteeism among diploma nursing students. *Journal of nursing and midwifery*, 8:578-588.
- Unicef. 2010. Assessing the impact of seasonal factors on school attendance in the Kainali Zone. April 2010, submitted by Teacher's Union of Nepal. New York: UNICEF.
- Wadesango, N. & Machingambi, S. (2011). Causes and structural effects of student absenteeism: a case study of three South African universities. *Journal for social science*, 26(2):89-97.
- Weideman, M., Goga, S., Lopez, D., Mayet, M., Macun, I. & Berry, D. (2007). Learner absenteeism in the South African schooling system researched for the Department of Education. Johannesburg: Community Agency for Social Enquiry & Joint Education Trust.
- Wilkins, J. (2008). School characteristics that influence student attendance: experiences
- Yahaya, A., Ramli, J., Hashim, S., Ibrahim, M.A., Kadir, H.B., Boon, Y. & Rahmah, R.R.A. (2010). The effects of various modes of absenteeism problem in school on the academic performance of students in secondary schools. *European journal of social sciences*, 12(4):624-639.

- Young, P., Yates, S., Rickaby, C., Snelling, P., Lipscomb, M. & Lockyer, L. (2010). Researching student absence: methodological challenges and ethical issues. *Nurse education today*, 30:291-295.
- Καλογιάννη, Α., Στεργιάννης, Π., Ίντας, Γ., Αργυρίου, Γ., Φασόη, Γ., Καδδά, Ό., Κελέση, Μ. (2012). Παράγοντες που οδηγούν σε απουσία των φοιτητών νοσηλευτικής του ΤΕΙ Αθήνας από τα μαθήματα. *Το Βήμα του Ασκληπιού*, 11(2), 281 - 292.
- Μερκούρης, Β.Α. (2008) *Μεθοδολογία Νοσηλευτικής Έρευνας*. Αθήνα: Εκδόσεις «Έλλην».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

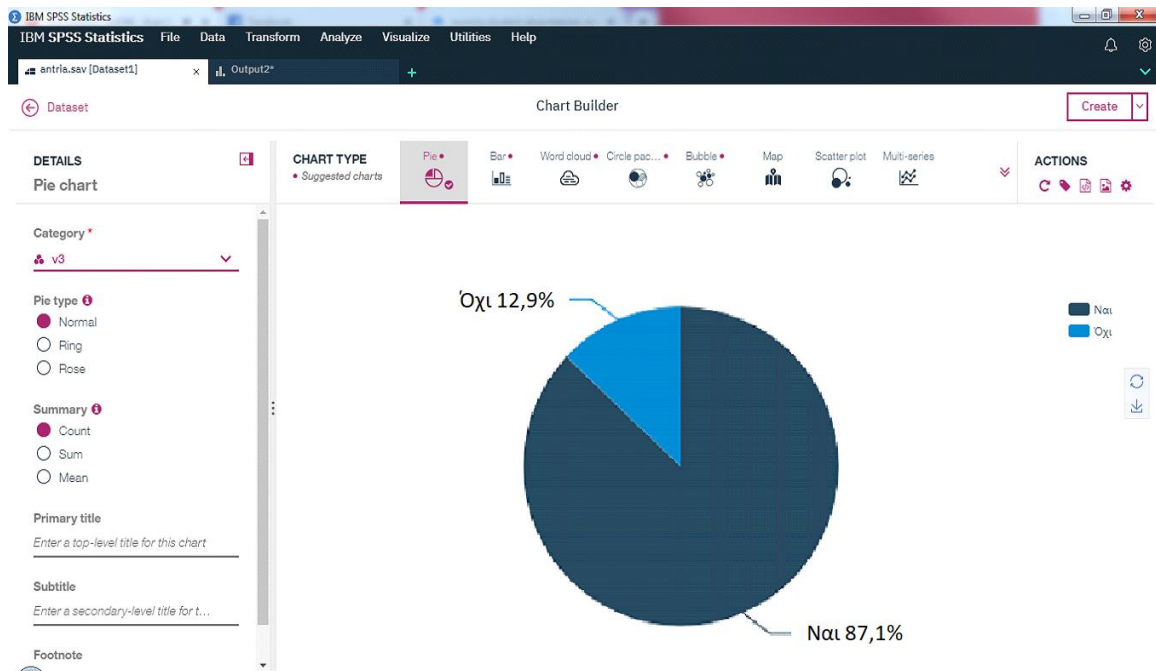
ΕΡΩΤΗΣΗ 1

Το τμήμα Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Κρήτης ήταν η πρώτη σας επιλογή;

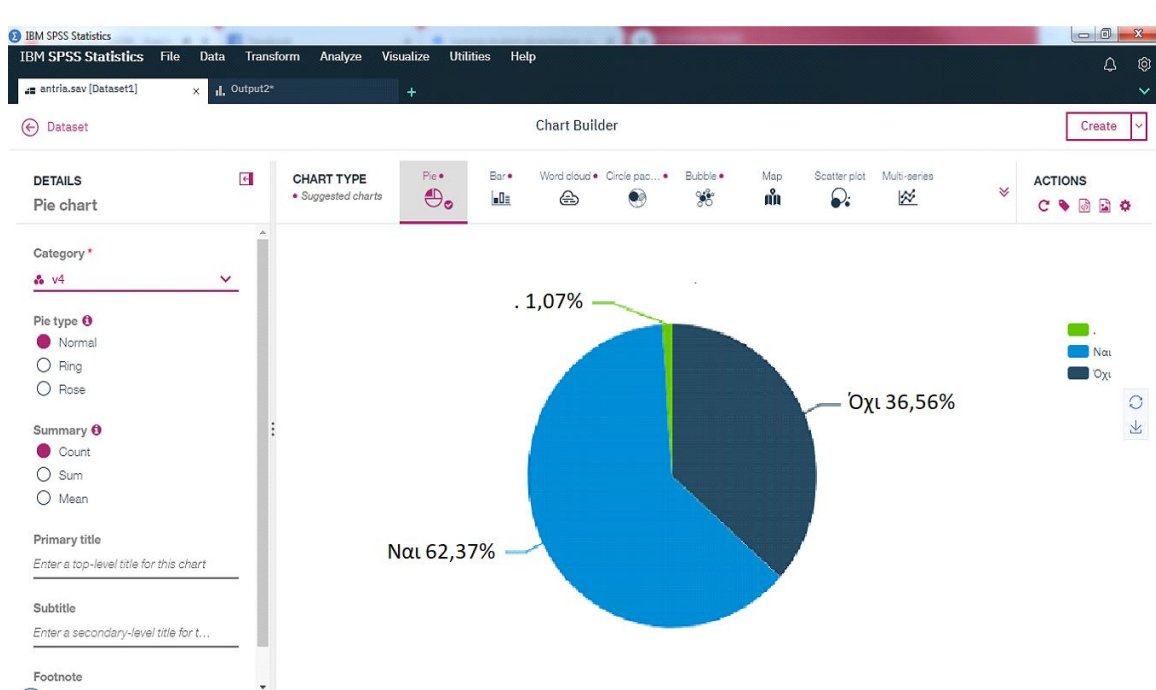
ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Ενδιαφέρεστε να τελειώσετε το τμήμα που παρακολουθείτε;

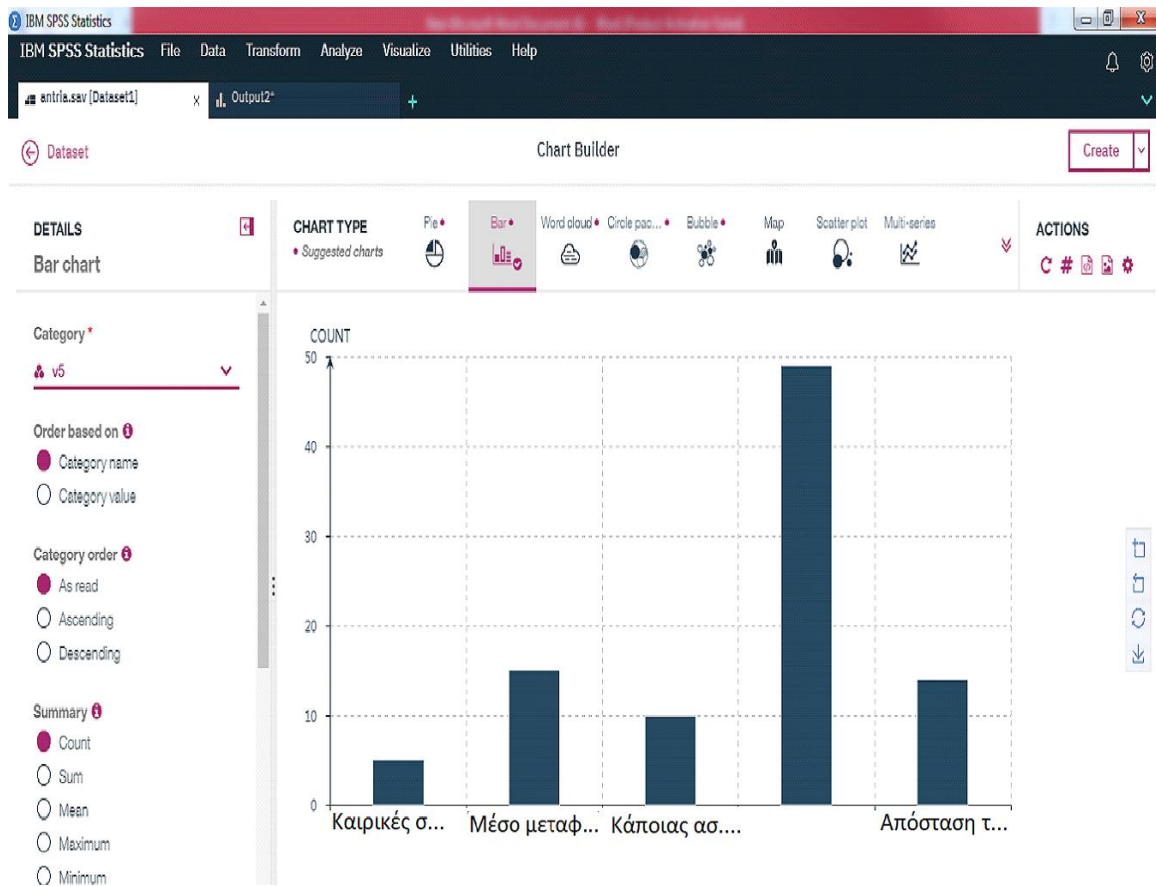
ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Παρακολουθείτε τα μαθήματα του εξαμήνου σας;

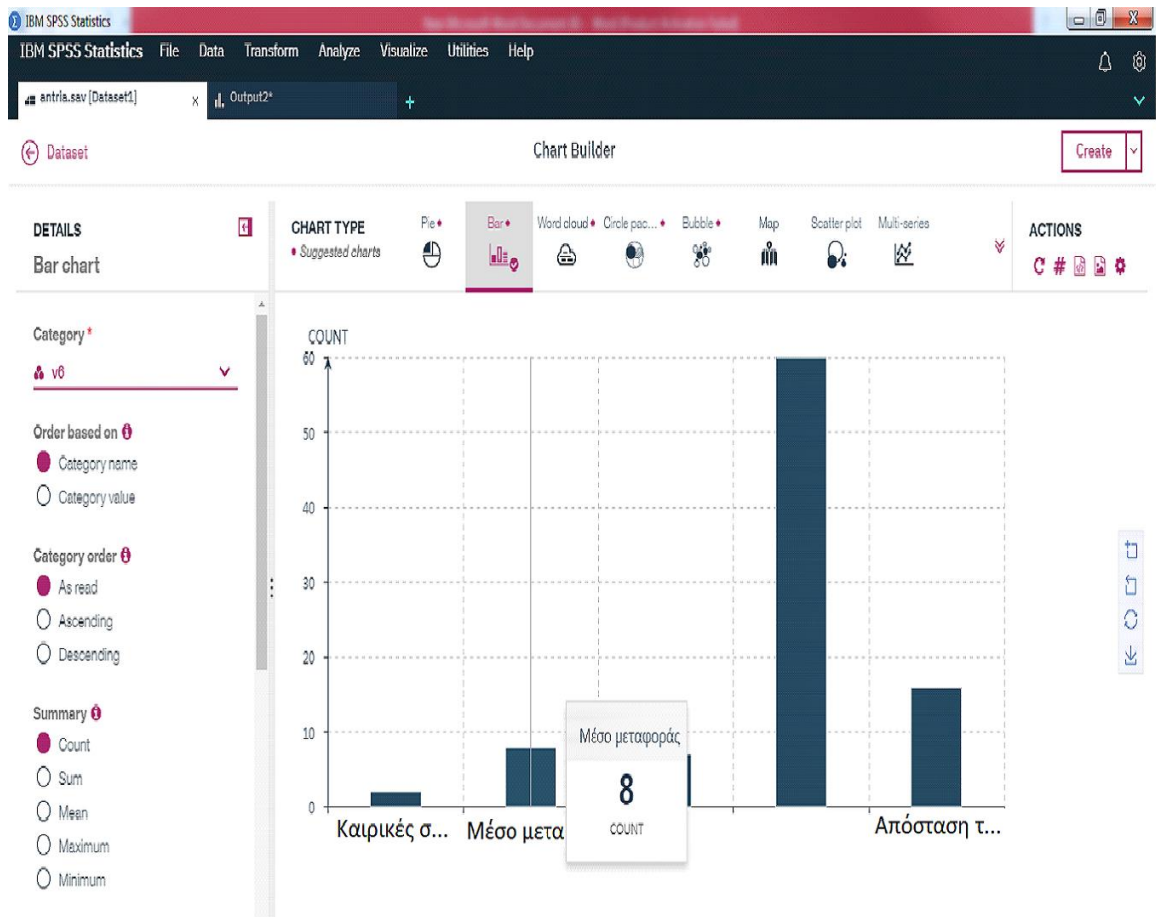
ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Αν Όχι, Υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι απουσίας σας από τα μαθήματα (ΛΟΓΟΣ 1)

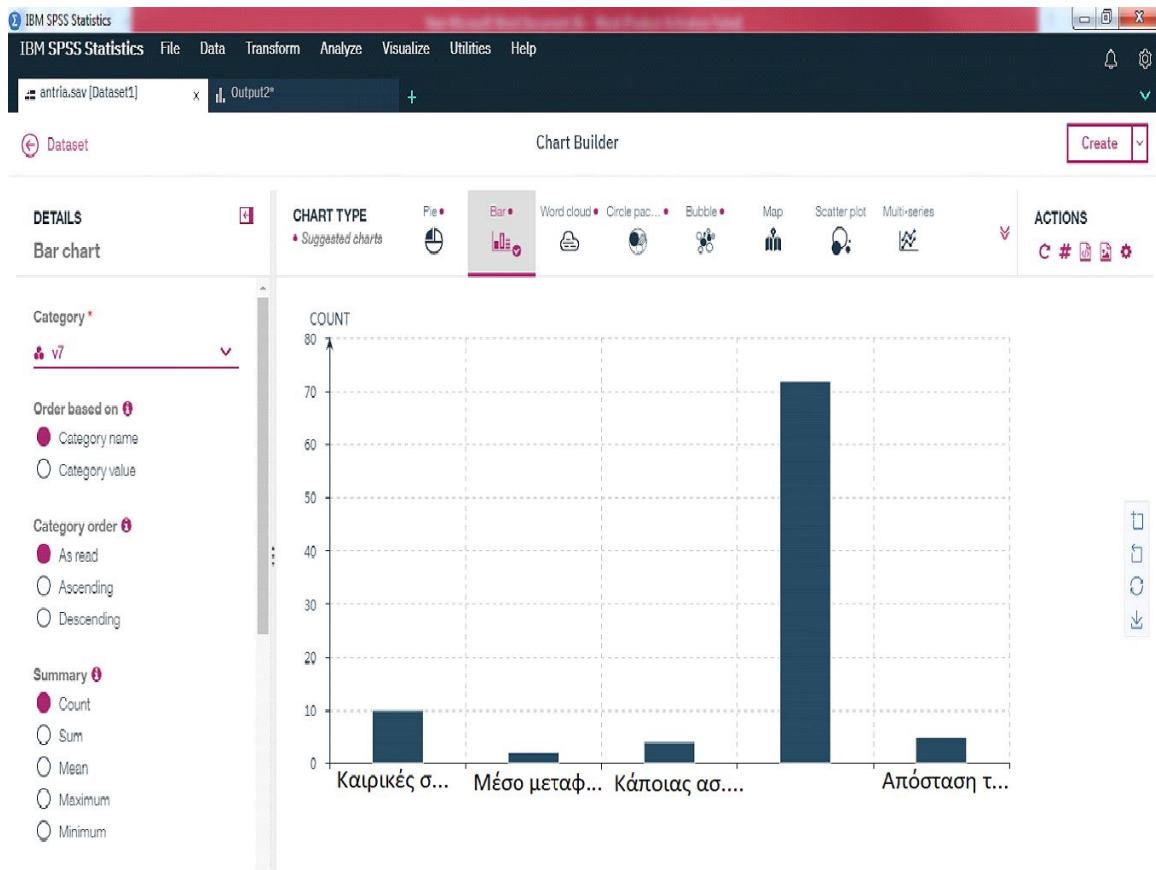
ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Αν Όχι, Υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι απουσίας σας από τα μαθήματα (ΛΟΓΟΣ 2)

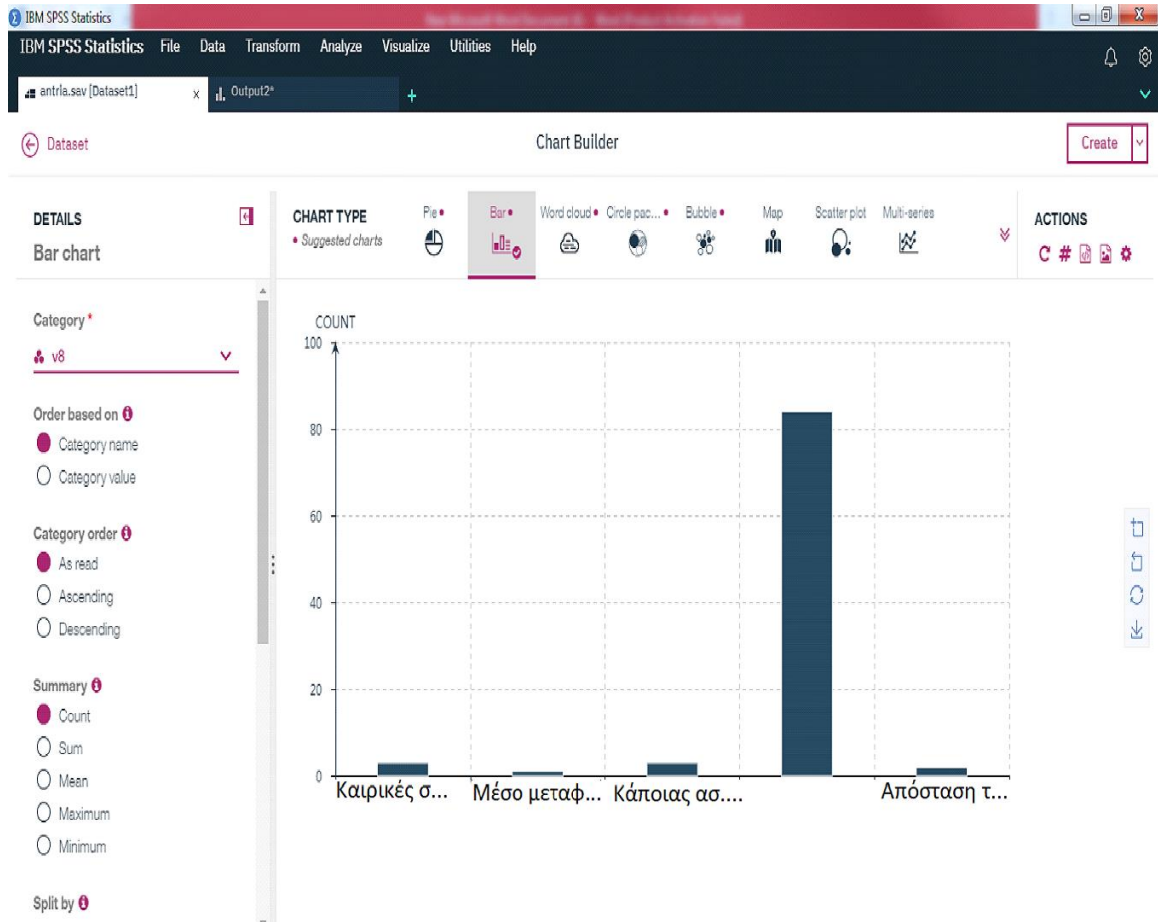
ΕΡΩΤΗΣΗ 6

Αν Όχι, Υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι απουσίας σας από τα μαθήματα (ΛΟΓΟΣ 3)

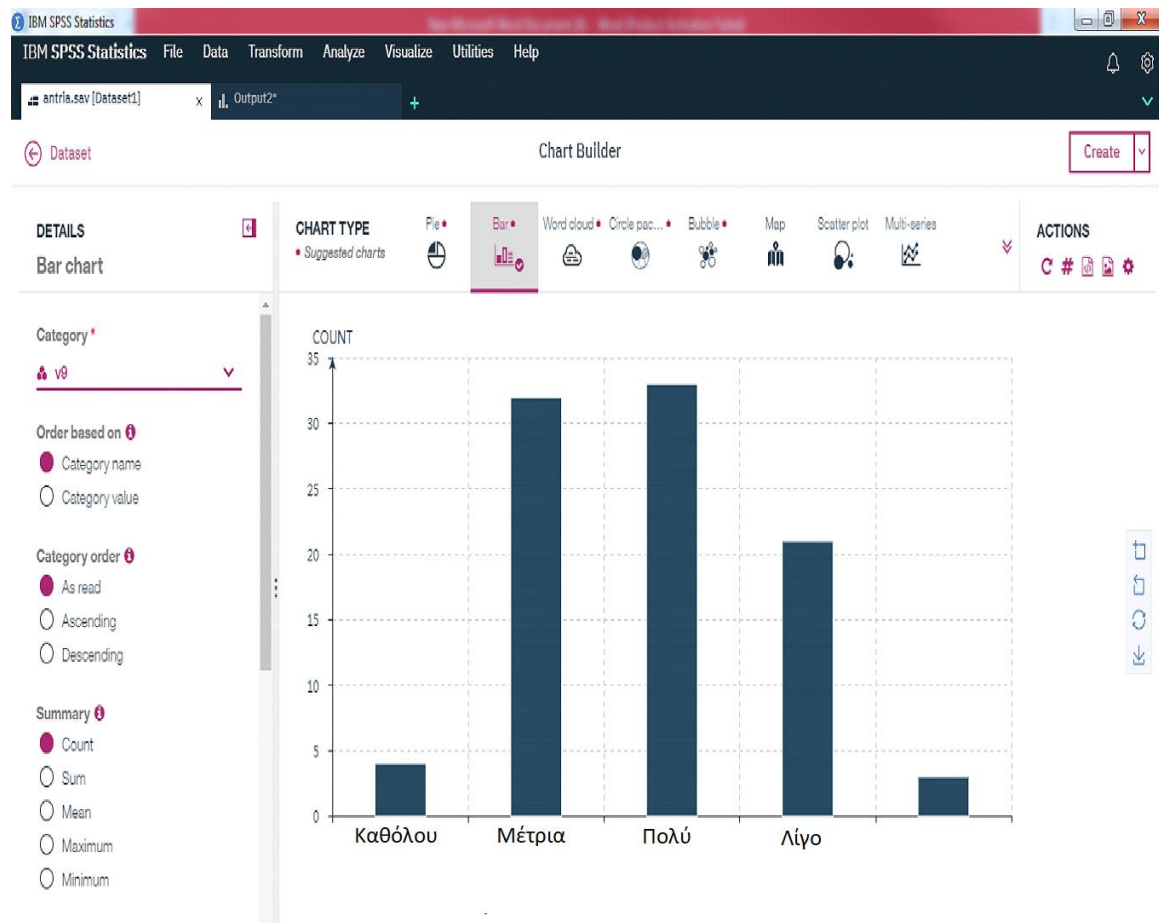
ΕΡΩΤΗΣΗ 7

Αν Όχι, Υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι απουσίας σας απο τα μαθήματα (ΛΟΓΟΣ 4)

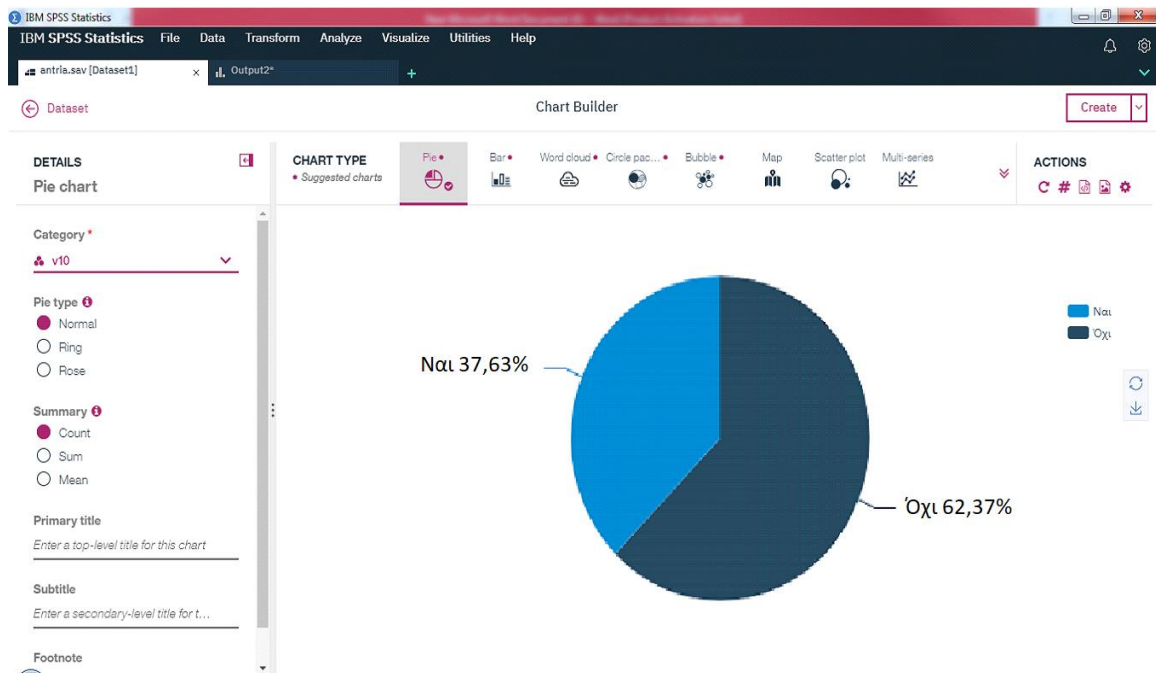
ΕΡΩΤΗΣΗ 8

Τα χρήματα που παίρνετε από τους γονείς σας καλύπτουν τις ανάγκες σας;

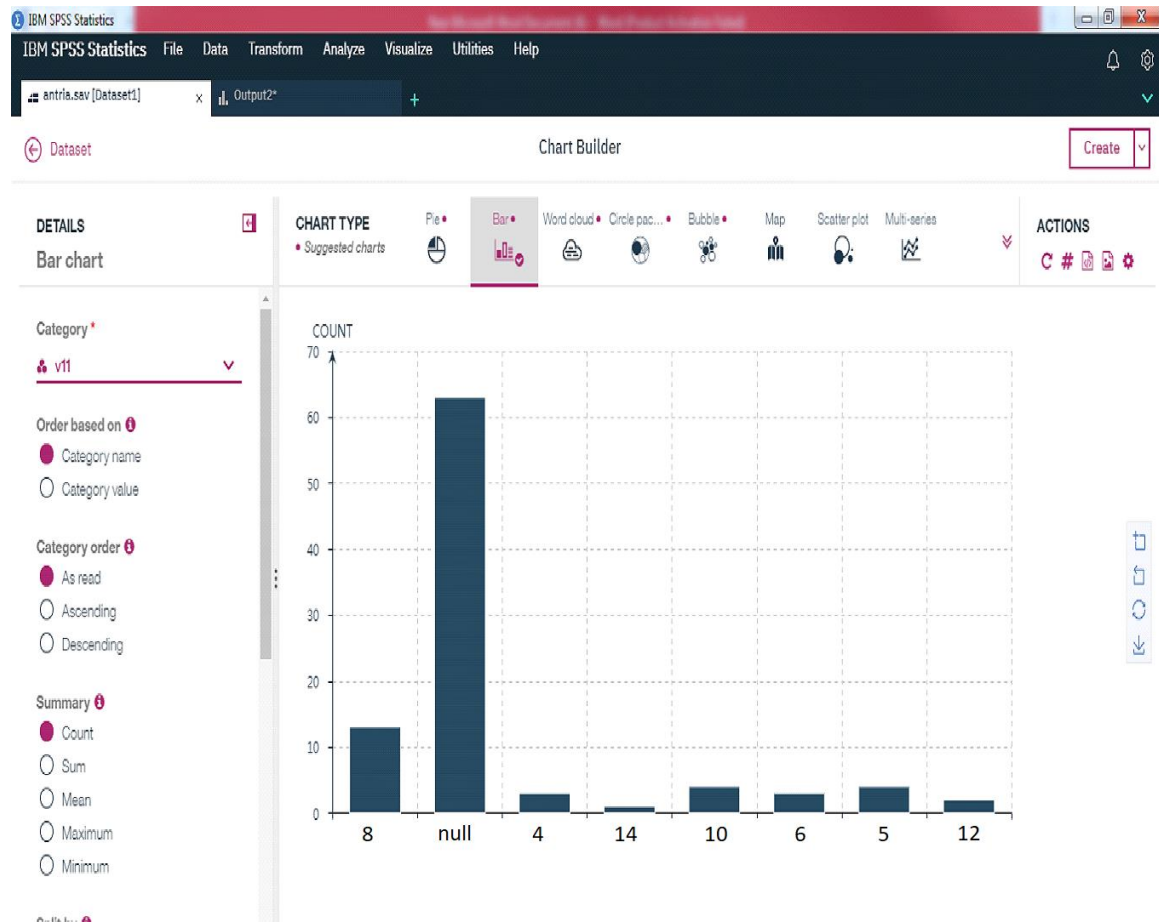
ΕΡΩΤΗΣΗ 9

Κατά τη διάρκεια των σπουδών σας εργάζεστε παράλληλα;

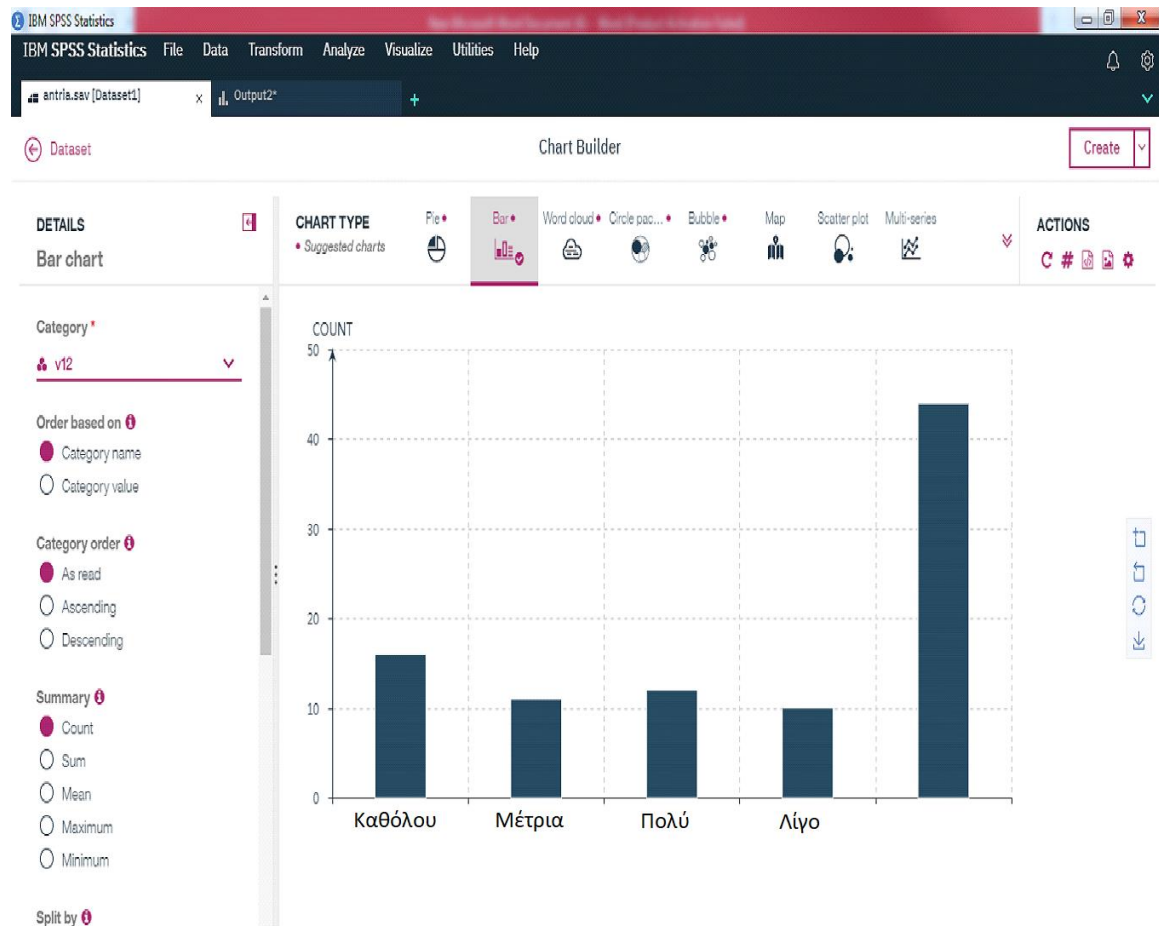
ΕΡΩΤΗΣΗ 10

Εάν ναι, Πόσες ώρες την ημέρα;

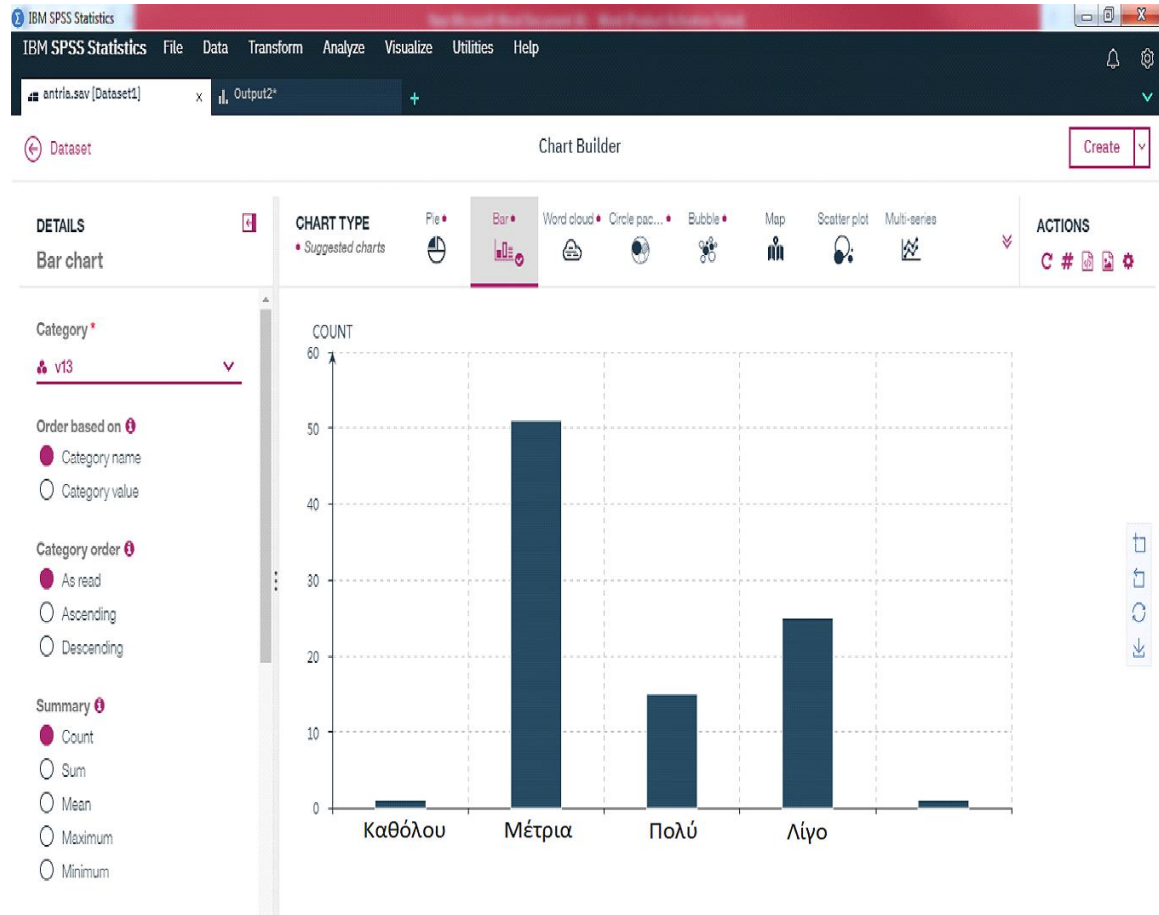
ΕΡΩΤΗΣΗ 11

Οι ώρες εργασίας σας συμπίπτουν με το ωράριο σπουδών σας;

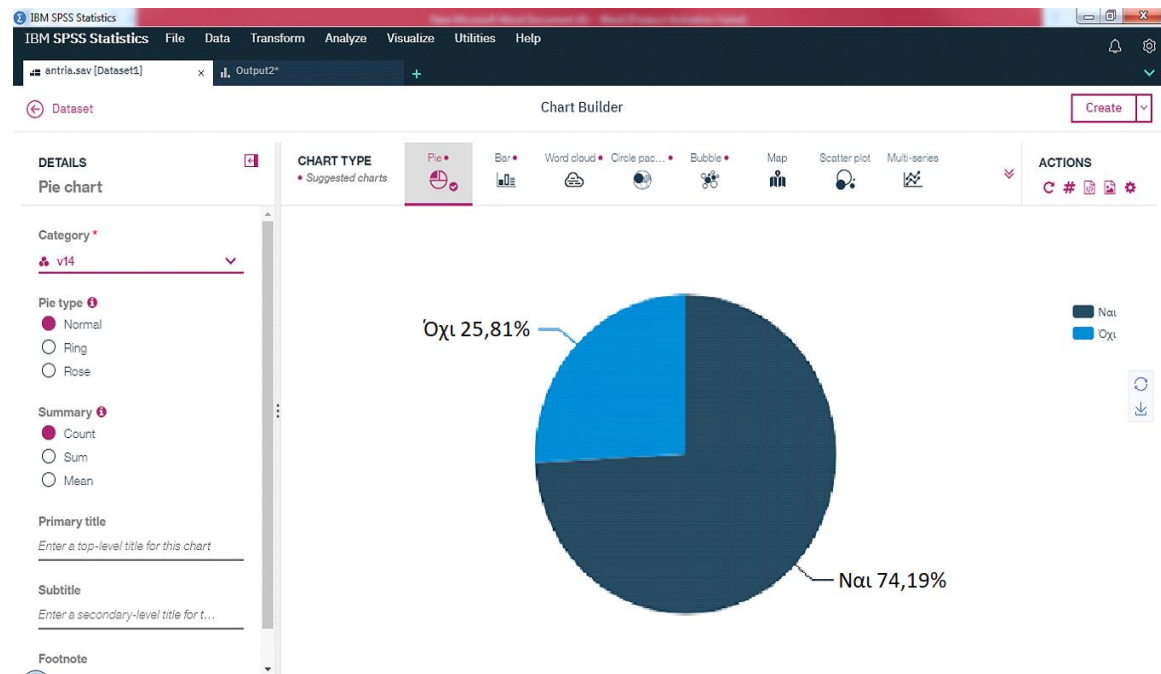
ΕΡΩΤΗΣΗ 12

Είστε ευχαριστημένοι με τα ωράρια μαθημάτων;

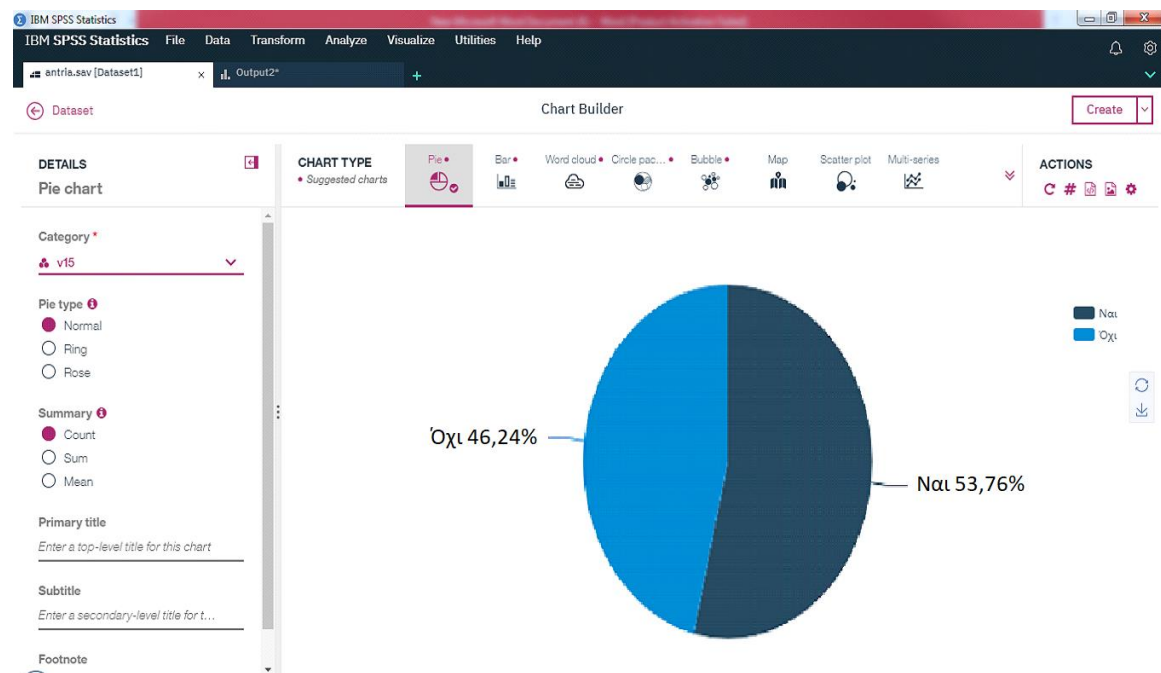
ΕΡΩΤΗΣΗ 13

Πιστεύεται ότι κάποια από τα μαθήματα του τμήματος είναι αδιάφορα;

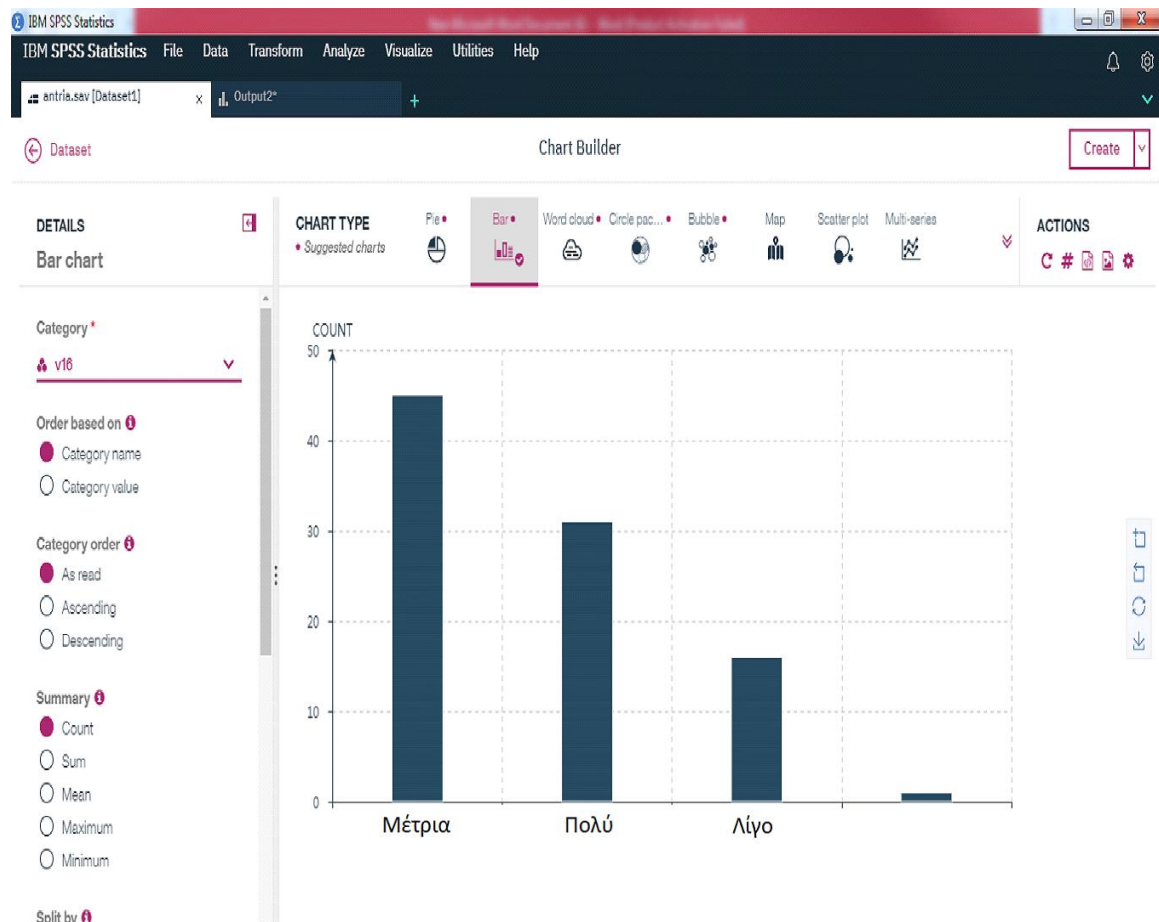
ΕΡΩΤΗΣΗ 14

Παρακολουθείτε τα μαθήματα στα οποία ο διδάσκων είναι μη επιστημονικά καταρτισμένος;

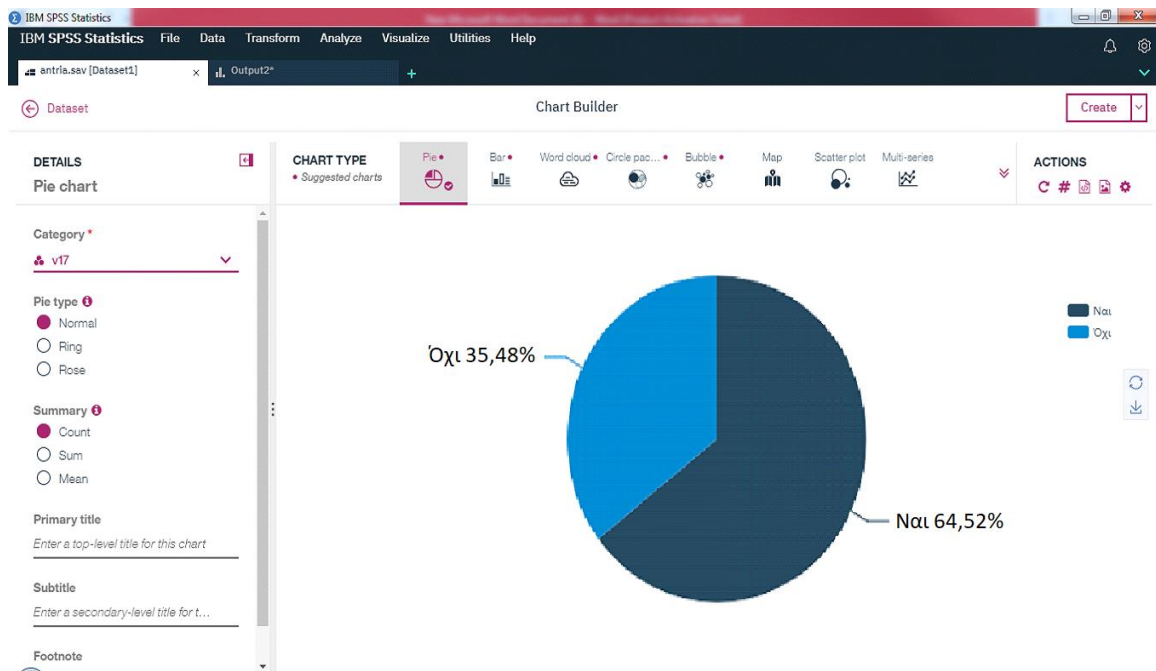
ΕΡΩΤΗΣΗ 15

Οι κατηγορίες στο τμήμα σας έχουν μεταδοτικότητα;

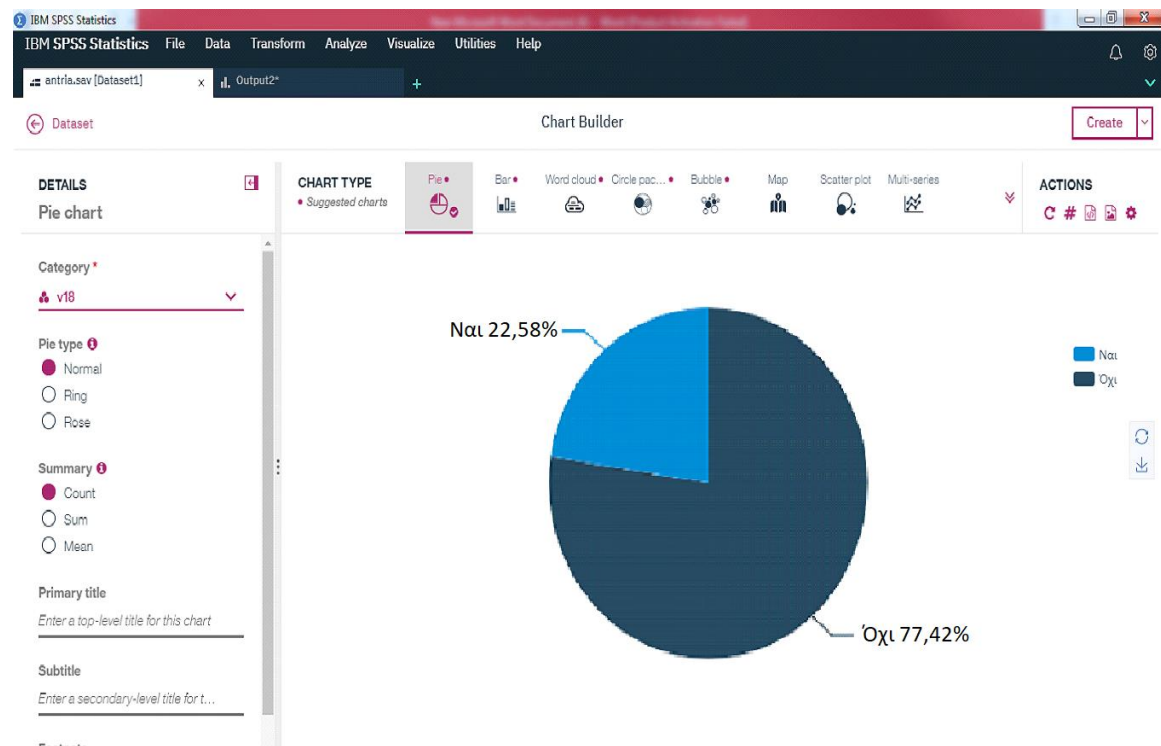
ΕΡΩΤΗΣΗ 16

Απουσιάζατε από τα μαθήματα λόγο του ότι ο διδάσκων δεν είναι προσιτός;

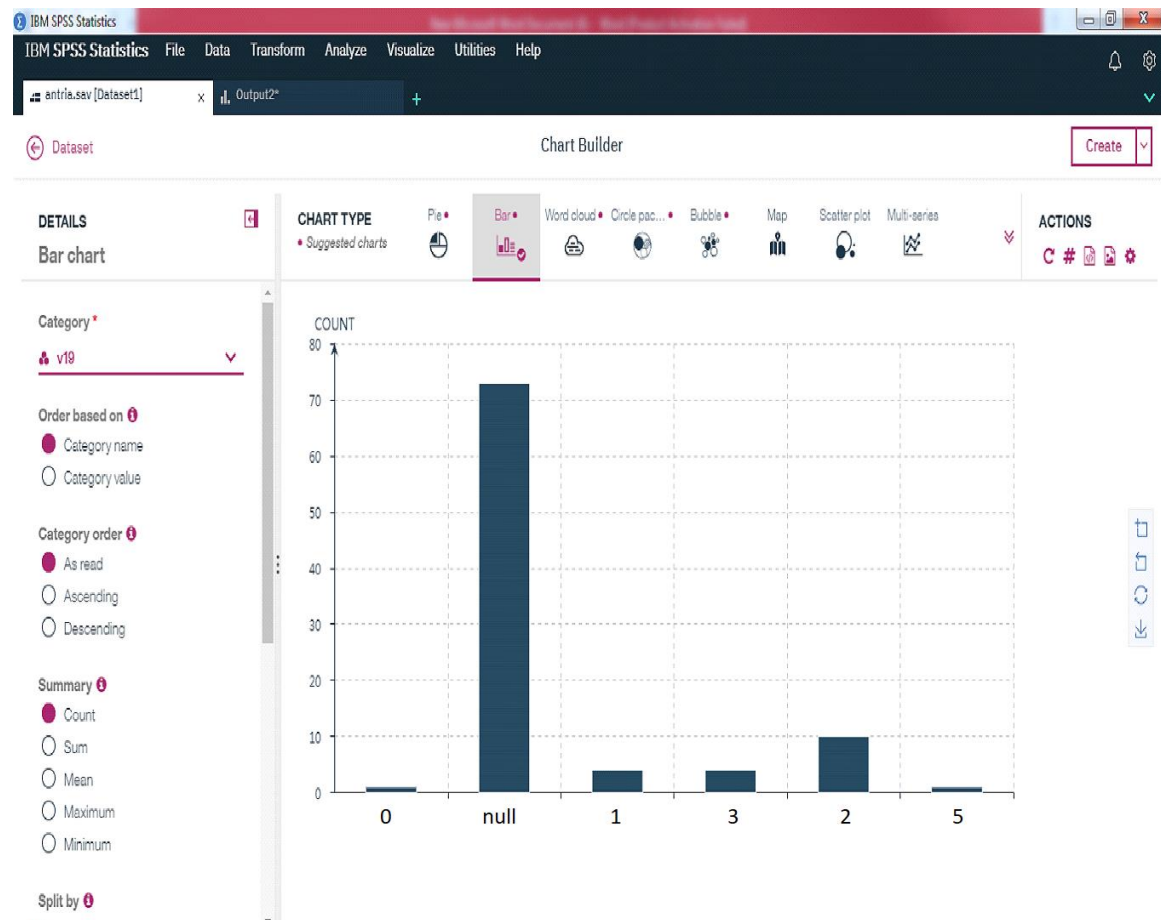
ΕΡΩΤΗΣΗ 17

Υπήρξε ποτέ καθηγητής που να είχε επιθετική συμπεριφορά προς εσάς;

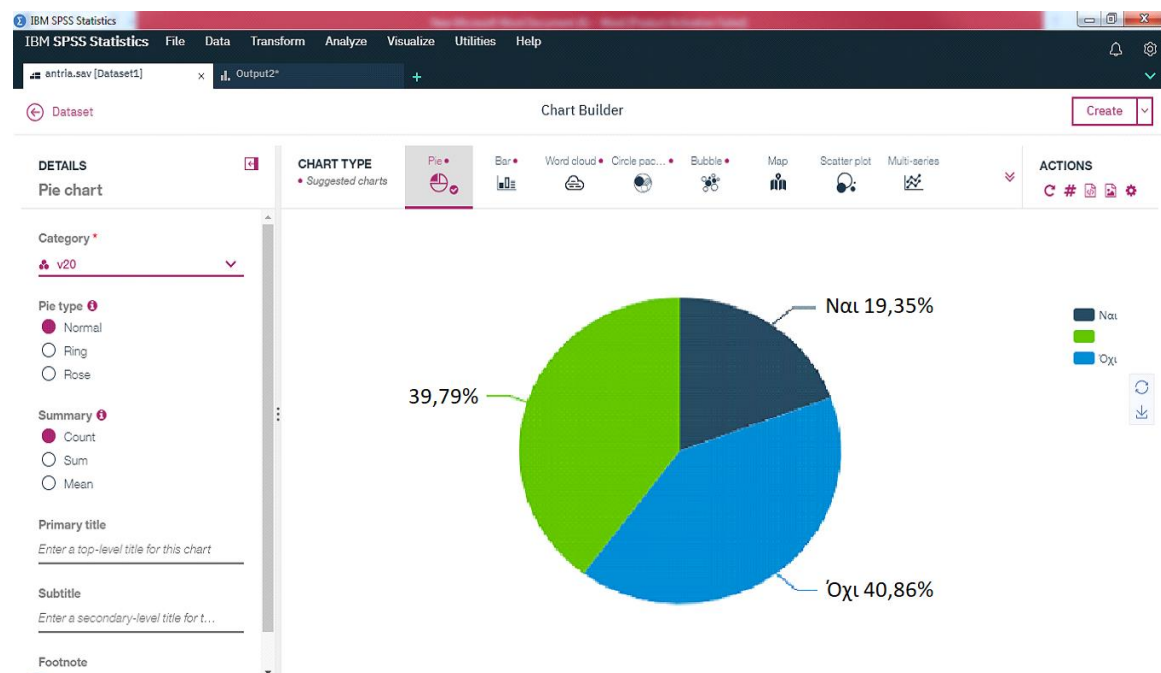
ΕΡΩΤΗΣΗ 18

Εάν ναι, πόσες φορές;

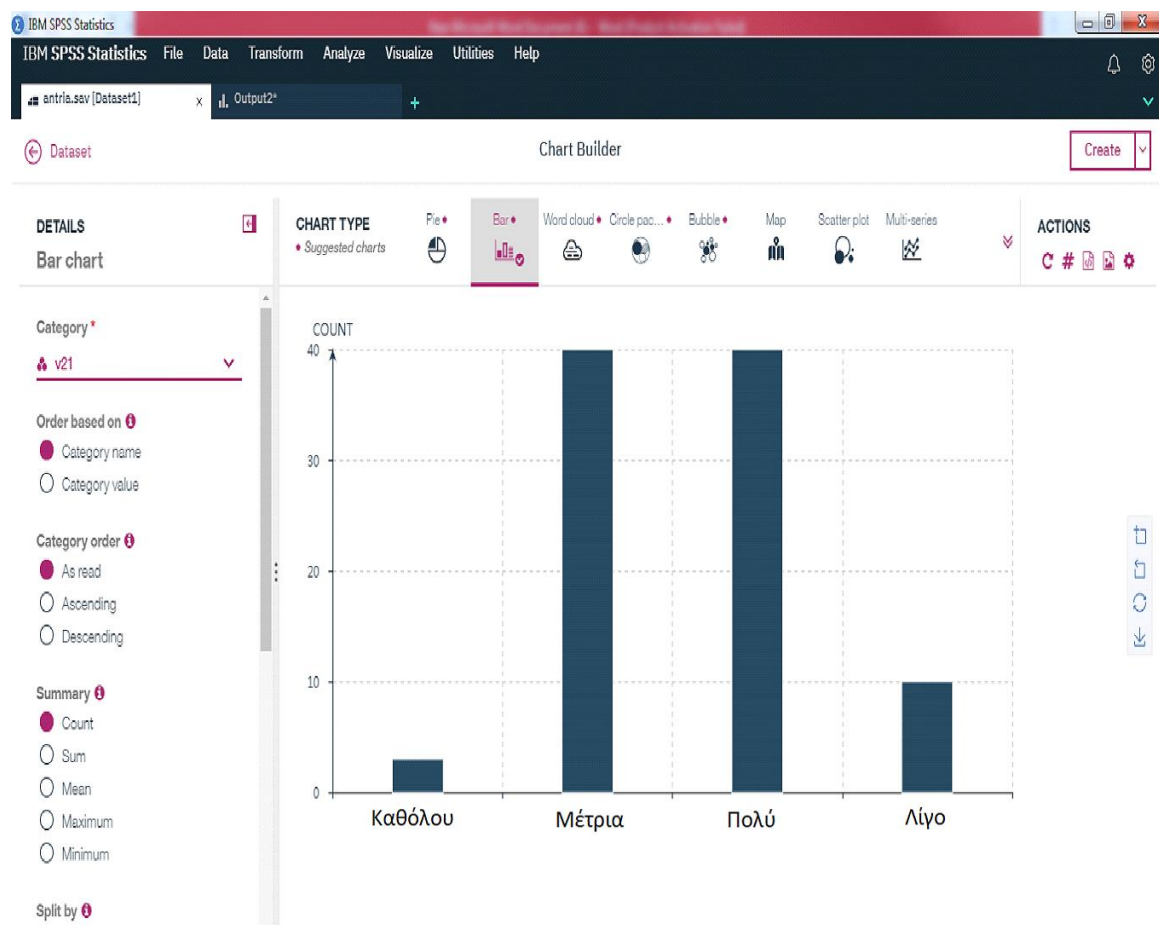
ΕΡΩΤΗΣΗ 19

Σας επηρέασε αυτό το συμβάν στο να απουσιάσετε από αυτό το μάθημα;

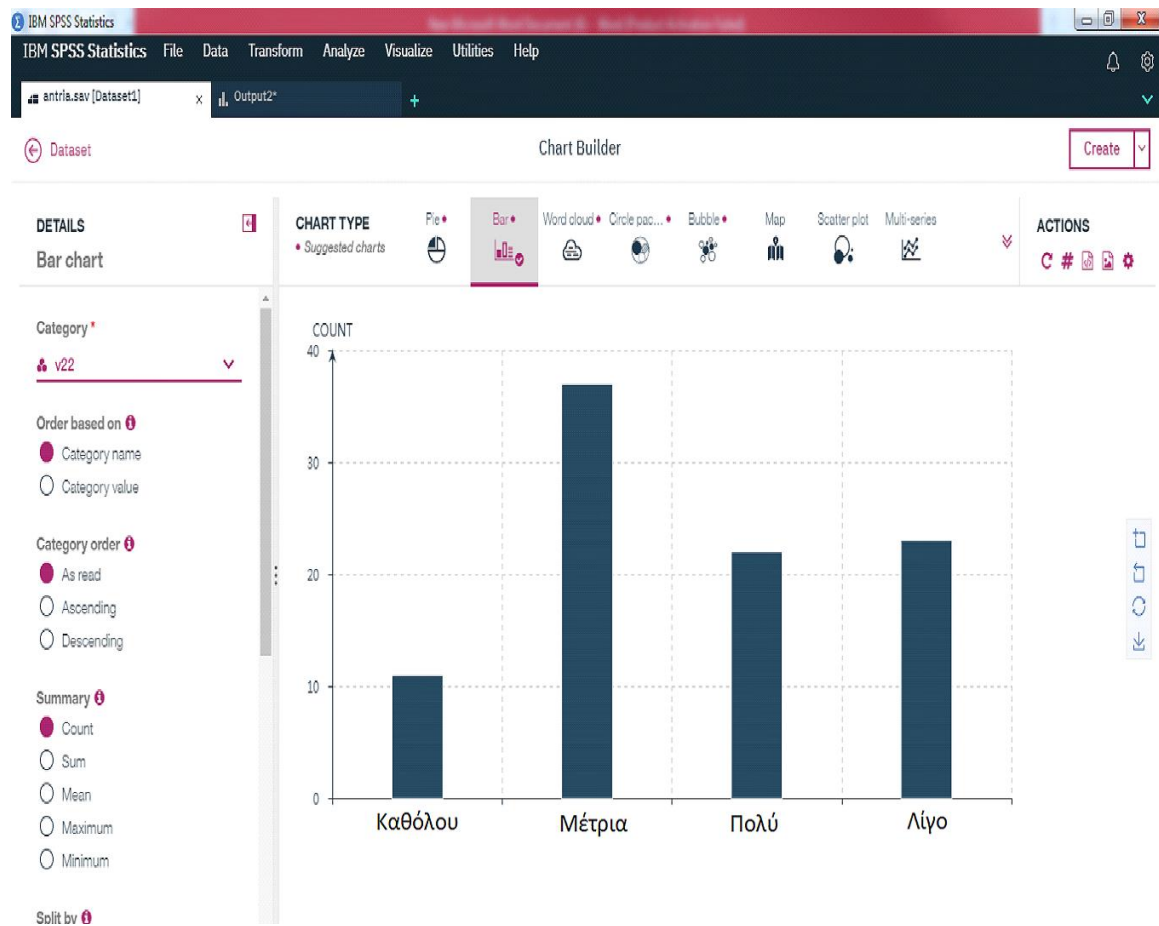
ΕΡΩΤΗΣΗ 20

Οι περιβαλλοντικές συνθήκες των αιθουσών/χώρου εργαστηρίου είναι κατάλληλες;

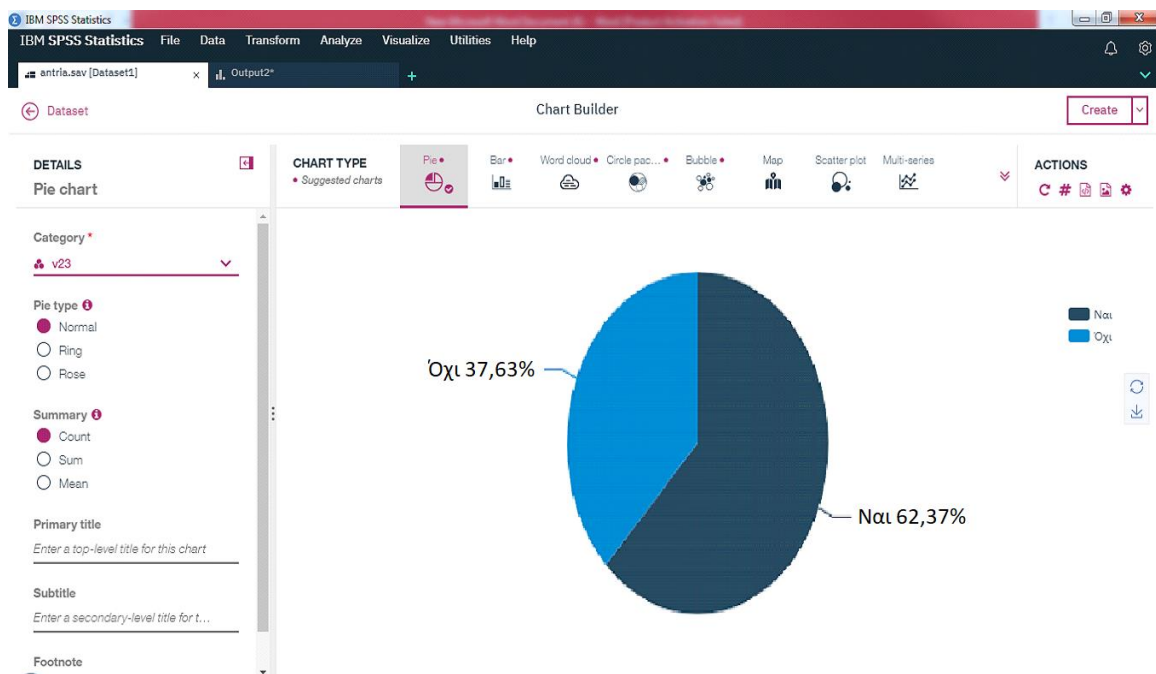
ΕΡΩΤΗΣΗ 21

Πόσο σας επηρεάζουν οι συνθήκες αιθουσών/χώρου εργαστηρίου στην παρακολούθηση μαθημάτων;

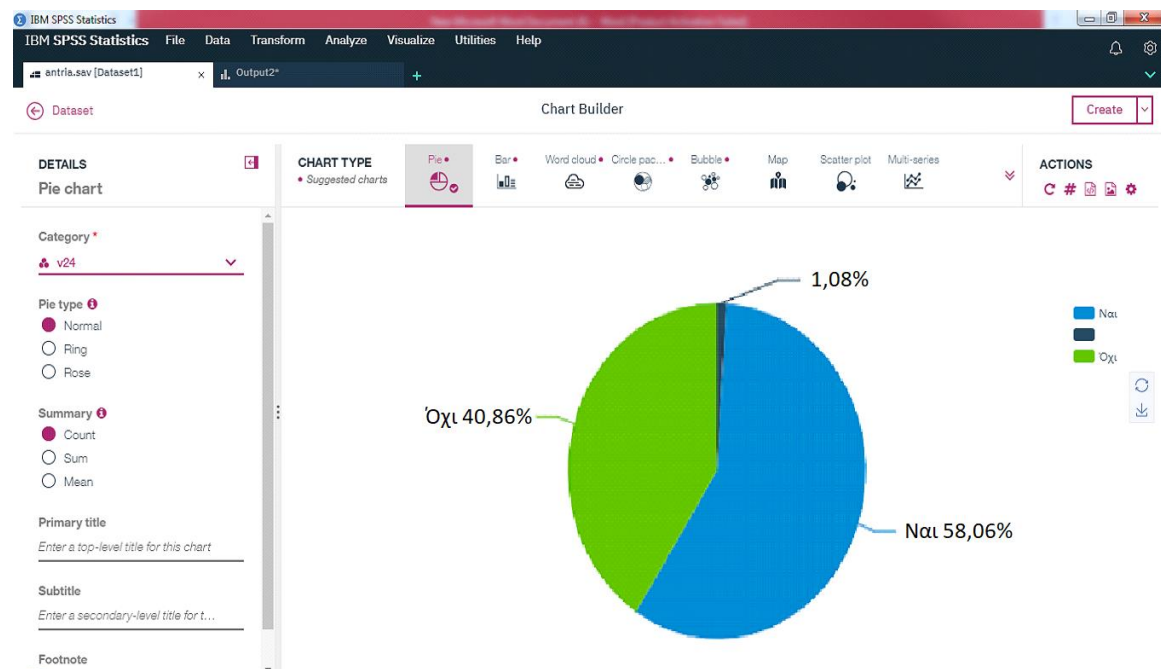
ΕΡΩΤΗΣΗ 22

Πιστεύεται πως κάποια μαθήματα δεν είναι σημαντικά ή δεν θα σας χρειαστούν στο επάγγελμά σας;

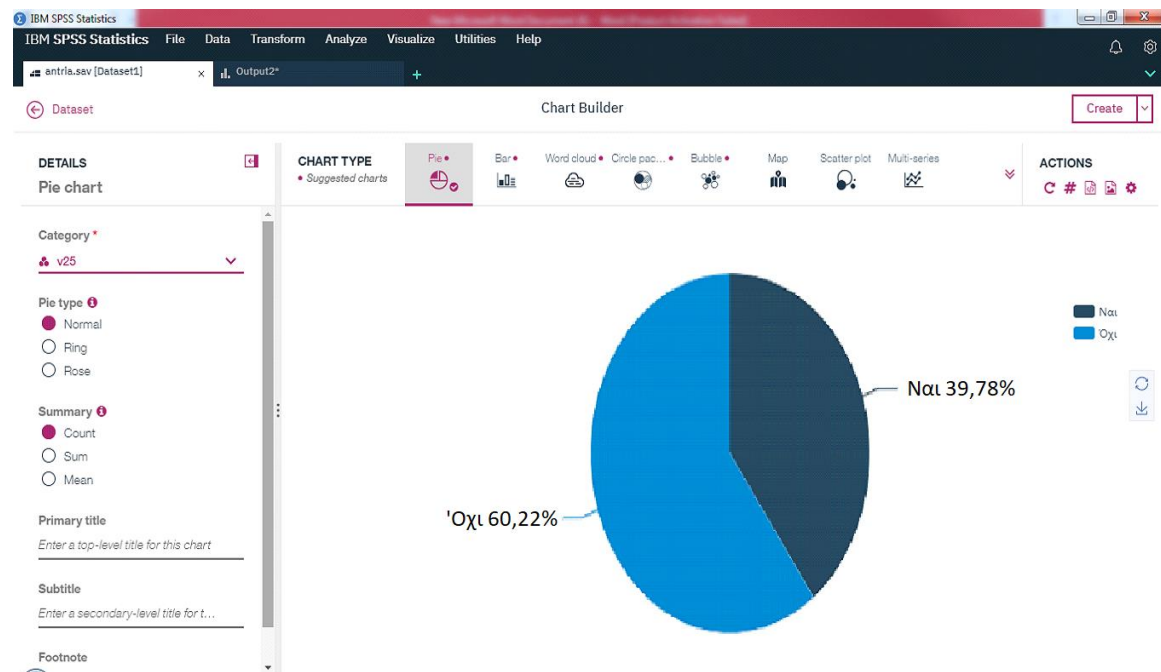
ΕΡΩΤΗΣΗ 23

Έχετε απουσιάσει από το μάθημα λόγω άλλου μαθήματος που διεξαγόταν την ίδια ώρα σε άλλη αίθουσα;

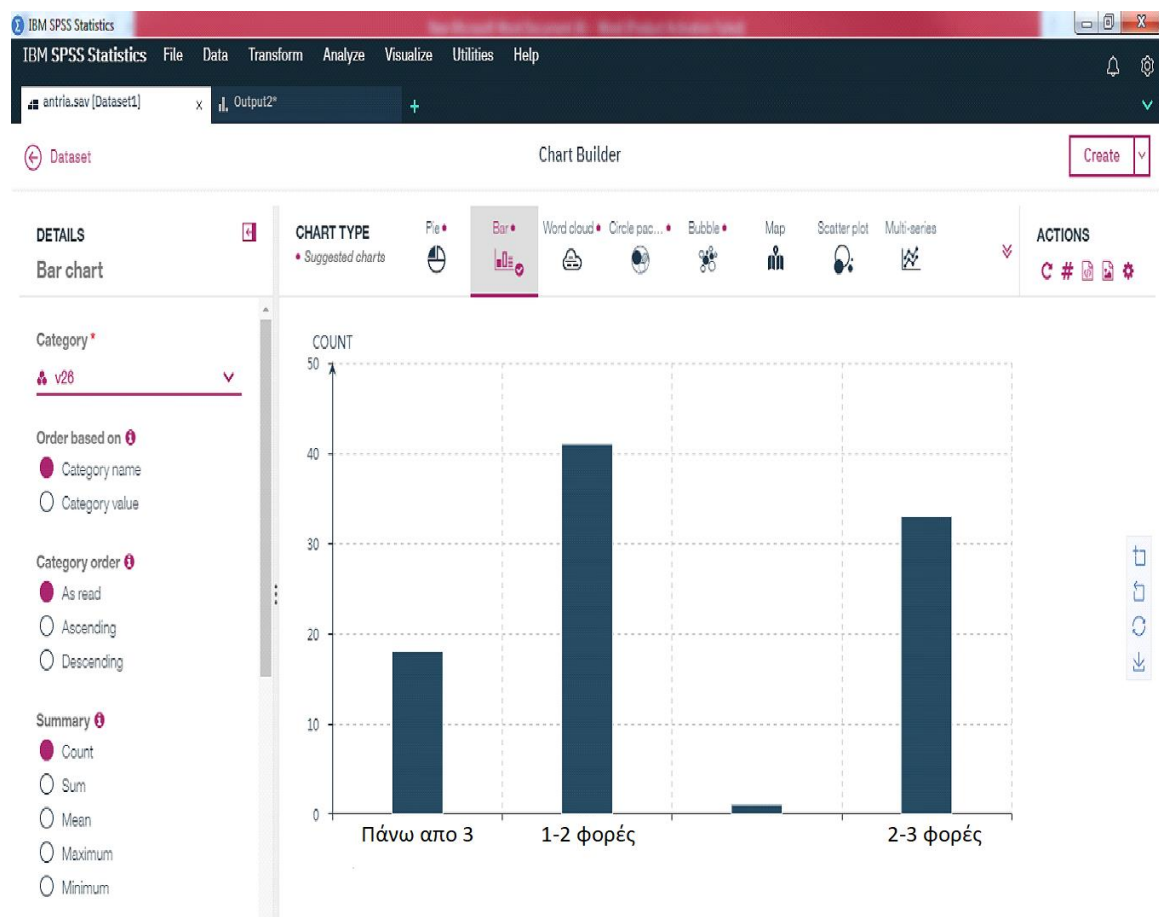
ΕΡΩΤΗΣΗ 24

Η νυχτερινή σας διασκέδαση είναι λόγος απουσίας από τα μαθήματα;

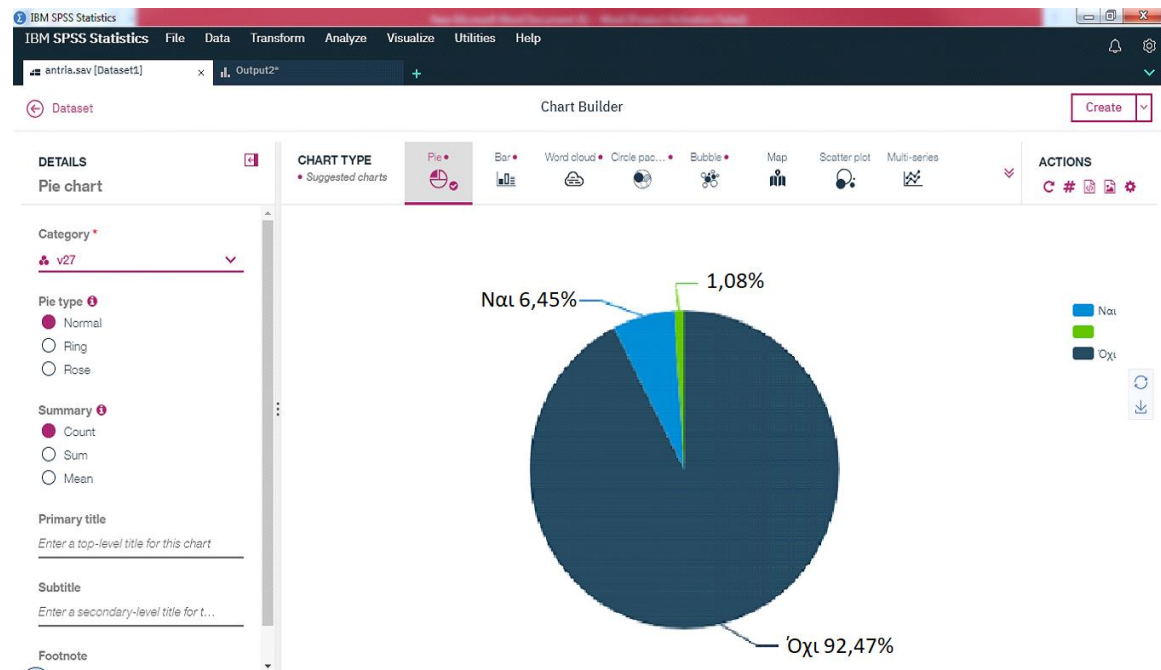
ΕΡΩΤΗΣΗ 25

Πόσο συχνά βγαίνετε την εβδομάδα;

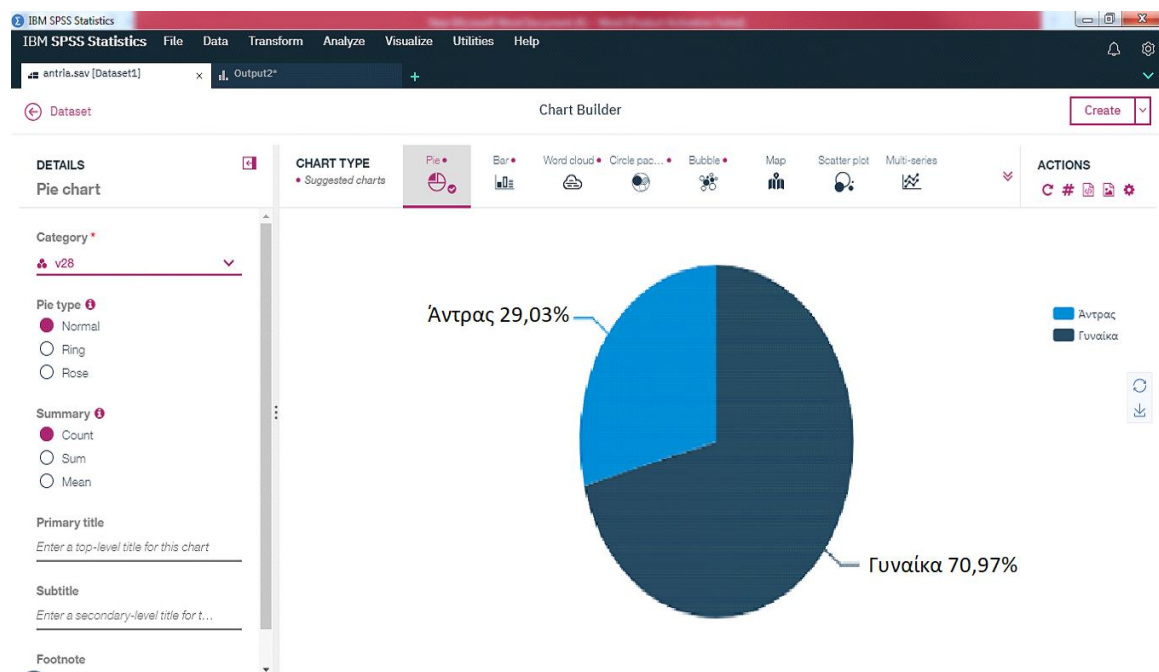
ΕΡΩΤΗΣΗ 26

Έχετε υποστεί BULLYING από τους συμφοιτητές σας με αποτέλεσμα να αποχωρήσετε από μαθήματα;

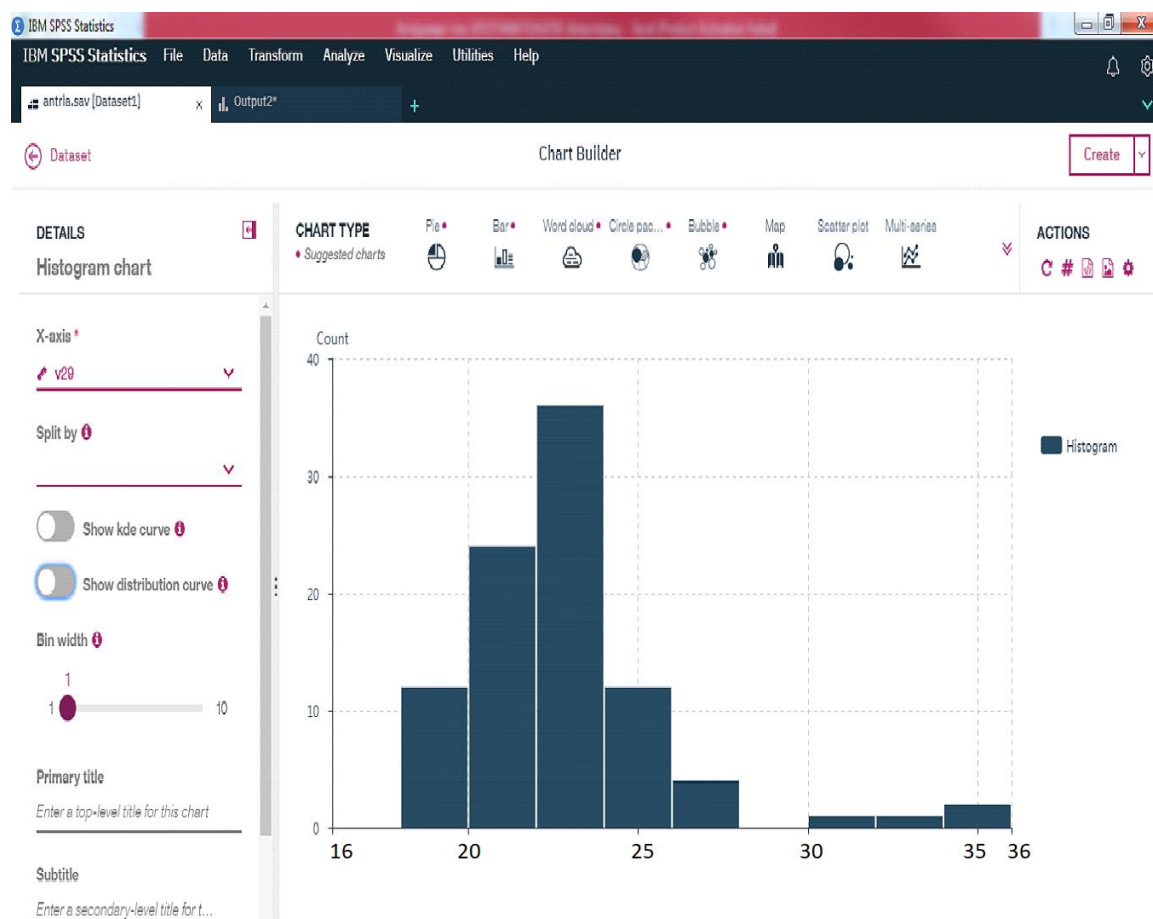
ΕΡΩΤΗΣΗ 27

Φύλο:

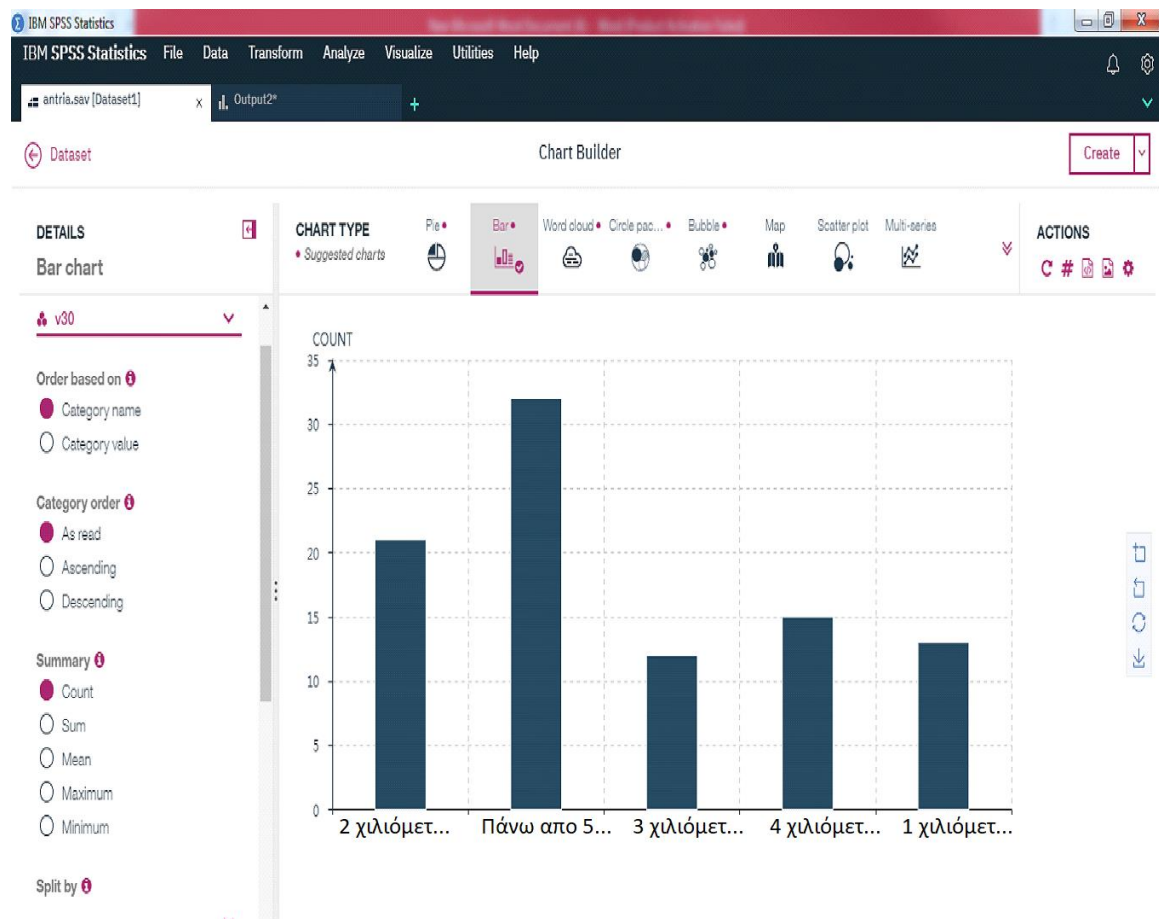
ΕΡΩΤΗΣΗ 28

Ηλικία:

ΕΡΩΤΗΣΗ 29

Απόσταση διαμονής από το τμήμα;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ΚΑΝΟΥΝ ΑΠΟΥΣΙΕΣ ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ

Σας διαβεβαιώνουμε ότι θα μεταχειριστούμε τις απαντήσεις σας με πλήρη εχεμύθεια

Ενδιαφερόμαστε μόνο για την καλύτερη κρίση σας. Οι πληροφορίες που θα συγκεντρωθούν, θα αφορούν αποκλειστικά τους σκοπούς της έρευνας. Τα δεδομένα θα διαφυλαχτούν με κάθε ευσυνειδησία και θα τα χειριστούμε ως αυστηρώς εμπιστευτικά.

Δε θα γίνει δε, καμία αναφορά που διευκολύνει την αναγνώριση προσώπων ή οργανισμών σε καμία από τις εκθέσεις που θα προκύψουν από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας

Το τμήμα Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Κρήτης ήταν η πρώτη σας επιλογή;

Ναι Όχι

Ενδιαφέρεστε να τελειώσετε το τμήμα που

παρακολουθείτε;

Ναι Όχι

Παρακολουθείτε τακτικά τα μαθήματα

του εξαμήνου σας;

Ναι Όχι

Αν Όχι

Υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι απουσίας σας από τα μαθήματα;

Κάποιας ασθένειας/αναπηρίας

Μέσο μεταφοράς.....

Απόσταση διαμονή σας από το τμήμα

Καιρικές συνθήκες

Τα χρήματα που παίρνετε από τους γονείς σας καλύπτουν τις ανάγκες σας;

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ

Κατά την διάρκεια των σπουδών σας εργάζεστε παράλληλα;

Ναι Όχι

Αν ναι πόσες ώρες εργάζεστε την ημέρα;

Οι ώρες εργασίας σας συμπίπτουν με το ωράριο σπουδών σας;

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ

Είστε ευχαριστημένοι με τα ωράρια μαθημάτων;

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ

Πιστεύεται ότι κάποια από τα μαθήματα του τμήματος είναι αδιάφορα;

Ναι Όχι

Παρακολουθείτε τα μαθήματα στα οποία ο διδάσκων είναι μη επιστημονικά
καταρτισμένος;

Ναι Όχι

Οι καθηγητές στο τμήμα σας έχουν μεταδοτικότητα;

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ

Απουσιάζετε από μαθήματα λόγο του ότι ο διδάσκων δεν είναι προσιτός;

Ναι Όχι

Υπήρξε ποτέ καθηγητής που να είχε επιθετική συμπεριφορά προς εσάς;

Ναι Όχι

Αν Ναι

πόσες φορές σας συνέβη αυτό το συμβάν;.....

Σας επηρέασε αυτό το συμβάν στο να απουσιάζετε από αυτό το μάθημα;

Ναι Όχι

Οι περιβαλλοντικές συνθήκες των αιθουσών/χώρου εργαστηρίων είναι κατάλληλες;

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ

Πόσο σας επηρεάζουν οι συνθήκες αιθουσών/χώρου στην παρακολούθηση των μαθημάτων;

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ

Πιστεύεται πως κάποια μαθήματα δεν είναι σημαντικά ή δεν θα σας χρειαστούν στο επάγγελμα σας;

Ναι Όχι

Έχετε απουσιάσει από το μάθημα λόγο άλλου μαθήματος που διεξαγόταν την ίδια ώρα σε άλλη αίθουσα;

Ναι Όχι

Η νυκτερινή σας διασκέδαση είναι λόγος απουσίας από τα μαθήματα;

Ναι Όχι

Αν ναι πόσο συχνά βγαίνετε;

1-2 2-3 πάνω από 3

Έχετε υποστεί BULLYING από τους συμφοιτητές σας με αποτέλεσμα να αποχωρήσετε από μαθήματα;

Ναι Όχι

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Φύλο: Άντρας Γυναίκα

Ηλικία :

Εξάμηνο σπουδών :

Αποσταση διαμονής από τμήμα

1 χιλιometro 2 χιλιμετα 3 χιλιμετρα 4 χιλιμετρα 5 χιλιμετα > από 5
χιλιμετρα

*Σας ευχαριστούμε για το χρόνο που διαθέσατε για
την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου!*

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ – ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**